

ՅՈՒՐ ԳԻՐԸԸ

ՅՈՒՐ ԳԻՐԸԸ

1

«Չուսի երկրին մէջ Յոբ անունով մարդ մը կար: Այդ մարդը պարկեշտ, ուղիղ եւ աստուածավախ էր, ու չարութենէ կը հեռանար: 2 Անոր եօթը որդի ու երեք աղջիկ ծնան: 3 Անոր ստացուածքը եօթը հազար ոչխար, երեք հազար ուղտ, հինգ հարիւր գոյգ եգ եւ հինգ հարիւր մատակ էջ էր, ու յոյժ շատ ծառաներ ունէր: Այդ մարդը բոլոր Բարեւելքցիներէն մեծ էր:

4 Անոր որդիները կ'երթային, եւ իւրաքանչիւրը իր օրը իր տան մէջ խնճոյք կը սարքէր. մարդ ղրկելով իրենց երեք քոյրերը կը հրաւիրէին, որպէսզի իրենց հետ ուտեն ու խմեն: 5 Երբ խնճոյքին օրերը կ'աւարտէին, Յոբ «կանչել կու տար զանոնք» եւ կը սրբացներ. առտուն կանուխ ելլելով՝ անոնց բոլորին թիւով ողջակէզներ կը մատուցանէր, որովհետեւ Յոբ կ'ըսէր. «Թերեւս որդիներս մեղանչեցին, եւ իրենց սիրտին մէջ Աստուծոյ հայհոյեցին»: Յոբ Դամէն ատեն՝ այսպէս կ'ընէր:

6 Ե՛րբ մը՝ Աստուծոյ որդիները գացին Տէրոջ առջեւ ներկայանալու. Կստանան ալ գնաց անոնց մէջ: 7 Տէրը Սատանային ըսաւ. «Ուրկէ՞ կու գաս»: Սատանան Տէրոջ պատասխանեց. «Երկրի վրայ շրջագայելէն ու անոր մէջ պտըտելէն»: 8 Տէրը Սատանային ըսաւ. «Իմ ծառայիս՝ Յոբի Եուշադրութիւն դարձուցի՞ր»: Երկրի վրայ անոր պէս պարկեշտ եւ ուղիղ, աստուածավախ ու չարութենէ հեռացող մարդ չկայ»: 9 Սատանան Տէրոջ պատասխանեց. «Միթէ Յոբ ձրի՞ր կը պաշտէ Աստուած»: 10 Դուն գինք, անոր տունը եւ անոր բոլոր ունեցածները չցանկապատեցի՞ր. անոր ձեռքերուն գործերը օրհնեցի, ու անոր ստացուածքը երկրի վրայ շատցաւ: 11 Հիմա ձեռքդ երկարէ՛ եւ անոր ամբողջ ունեցածին դպչէ՛, ու պիտի տեսնես թէ ի՛նչպէս քեզի պիտի հայհոյէ»: 12 Տէրը Սատանային ըսաւ. «Ահա՛ անոր ամբողջ ունեցածը քու ձեռքդ կու տամ. միայն թէ իր վրայ ձեռք մի՛ երկարեր»: Այն ժամանակ Սատանան Տէրոջ առջեւէն զգնաց:

ՅՈՐԻ ԶԱԻԱԿՆԵՐՆ ՈՒ ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ԿՈՐՍՈՒՒՆ

^ա Տե՛ս Ծննդ. 22. 20, 21

^բ Եբբ.՝ արեւելքի որդիներէն

^գ Եբբ.՝ մարդ կը ղրկէր անոնց

^դ Եբբ.՝ ամբողջ օրը

^ե Կամ՝ Սակայն օր

^զ Եբբ.՝ Եհովայի

^է Կամ՝ Ընդդիմադիրը

^ը Եբբ.՝ սիրտիդ մէջ դրի՞ր

^թ Եբբ.՝ կը վախճայ Աստուծմէ

^ժ Եբբ.՝ դուրս ելաւ

13 Օր մը անոր որդիներն ու աղջիկները իրենց մեծ եղբոր տան մէջ կ'ուտէին ու գինի կը խմէին: 14 Պատգամաբեր մը եկաւ Յորի եւ ըսաւ. «Երբ եզները կը հերկէին ու մատակ էշերը անոնց քով կ'արածէին, 15 Սաբայեցիները յարձակեցան, զանոնք առին, եւ ծառաները սուրի բերանէ անցուցին. միայն ե՛ս ճողոպրեցայ, ու եկայ՝ որպէսզի քեզի պատմեմ»: 16 Երբ ան տակաւին կը խօսէր, ուրիշ մէկն ալ եկաւ եւ ըսաւ. «Երկինքէն Աստուծոյ կրակը իջաւ, ու հօտերը եւ ծառաները այրեց ու զանոնք սպառեց. միայն ե՛ս ճողոպրեցայ, եւ եկայ՝ որպէսզի քեզի պատմեմ»: 17 Երբ ան տակաւին կը խօսէր, ուրիշ մէկն ալ եկաւ ու ըսաւ. «Քաղդէացիները՝ երեք գունդի բաժնուած՝ ուղտերուն վրայ յարձակեցան եւ զանոնք յափշտակեցին, ու ծառաները սուրի բերանէ անցուցին. միայն ե՛ս ճողոպրեցայ, եւ եկայ՝ որպէսզի քեզի պատմեմ»: 18 Երբ ան տակաւին կը խօսէր, ուրիշ մէկն ալ եկաւ ու ըսաւ. «Մինչ որդիներդ եւ աղջիկներդ իրենց մեծ եղբոր տան մէջ կ'ուտէին ու գինի կը խմէին, 19 ահա՛ անպատէն մեծ հով մը եկաւ, տան չորս կողմերը այնպէս զարկաւ՝ որ երիտասարդներուն վրայ փլաւ, եւ անոնք մեռան. միայն ե՛ս ճողոպրեցայ, ու եկայ՝ որպէսզի քեզի պատմեմ»:

20 Այն ատեն Յոր կանգնեցաւ, իր պարեգօտը պատռեց եւ գլուխին մագերը կտրեց, ու գետինը իյնալով երկրպագեց 21 եւ ըսաւ. «Մօրս իարգանդէն մերկ ելայ, ու հոն մերկ պիտի վերադառնամ: Տէ՛րը տուաւ ու Տէ՛րը առաւ, օրհնեա՛լ ըլլայ Տէրոջ անունը»: 22 Այս բոլորին մէջ Յոր չմեղանչեց, եւ Աստուծոյ հանդէպ անպատշաճ չեղաւ՝:

ՍԱՏԱՆԱՆ ԿՐԿԻՆ ԿԸ ՓՈՐՁԷ ՅՈՐԸ

2

Ուրիշ օր մըն ալ Աստուծոյ որդիները գացին Տէրոջ առջեւ ներկայանալու: Սատանան ալ գնաց անոնց մէջ՝ Տէրոջ առջեւ ներկայանալու: 2 Տէրը Սատանային ըսաւ. «Ուրկէ՞ կու գաս»: Սատանան Տէրոջ պատասխանեց. «Երկրի վրայ շրջագայելէն ու անոր մէջ պտըտելէն»: 3 Տէրը Սատանային ըսաւ. «Իմ ծառայիս՝ Յորի ՝ուշադրութիւն դարձուցի՞ր՝: Երկրի վրայ անոր պէս պարկեշտ եւ ուղիղ, աստուածավախ ու չարութենէ հեռացող մարդ չկայ: Ան տակաւին իր պարկեշտութեան կառչած է, թէեւ դուն ուզեցիր զիս համոզել որ զայն առանց Բպատճառի Գկորսնցնեմ»: 4 Սատանան Տէրոջ պատասխանեց. «Մորթի տեղ՝ մորթ. մարդ մը իր ամբողջ ստացուածքը իր կեանքին համար կու տայ: 5 Բայց հիմա ձեռքդ երկարէ՛ եւ անոր ոսկորին ու մարմինին դպչէ՛, ու պիտի տեսնես թէ ի՛նչպէս քեզի պիտի հայհոյէ»: 6 Տէրը Սատանային ըսաւ. «Ահա՛ զայն քու ձեռքդ կու տամ. միայն թէ պահէ՛ անոր կեանքը»:

7 Սատանան Տէրոջ առջեւէն Դգնաց, ու Յորը՝ ոտքին ներբանէն մինչեւ գագաթը՝ Էջարչարալից պալարներով զարկաւ: 8 Ան ալ Գխեցատ մը առաւ՝ որպէսզի անով քերուի,

^h Եբբ.՝ փորէն

ⁱ Եբբ.՝ անպատշաճութիւն չտուաւ

^u Եբբ.՝ սիրտիդ մէջ դրի՞ր

^p Եբբ.՝ վճարումի

^q Եբբ.՝ կլլեմ

^r Եբբ.՝ դուրս ելաւ

^t Եբբ.՝ չար

ՅՈՐԻ ԳԻՐԸԸ

ու մոխիրի մէջ նստաւ:

9 Անոր կինը իրեն ըսաւ. « Դուն տակաւին պարկեշտութեանդ կը կառչի՞ս. Աստուծոյ հայհոյէ ու մեռի՞ր»: **10** Յոր անոր ըսաւ. « Դուն անգգամ կնոջ մը պէս կը խօսիս: Աստուծոյ ձեռքէն միայն բարի՞ք ընդունի՞նք, ու է՛չարիք չընդունի՞նք»: Այս բոլորին մէջ Յոր իր շրթունքով չմեղանչեց:

ՅՈՐԻ ԲԱՐԵԿԱՄՆԵՐԸ

11 Յորի երեք բարեկամները, Թեմանացի Եղիփազ, Սոքեցի Բաղդատ, ու Նաամացի Սոփար, երբ լսեցին անոր վրայ հասած այս բոլոր ձախորդութիւնները, եկան՝ իւրաքանչիւրը իր տեղէն. իրարու հանդիպելով՝ գացին անոր ցաւակցելու եւ զինք մխիթարելու: **12** Հեռուէն իրենց աչքերը վերցնելով տեսան, բայց չճանչցան զայն. ուստի իրենց ձայնը բարձրացնելով լացին: Իւրաքանչիւրը իր պարեգօտը պատռելով՝ դէպի երկինք **նետելով** հող ցանեցին իրենց գլուխին վրայ: **13** Անոր հետ եօթը օր ու եօթը գիշեր գետինը նստան. ո՛չ մէկը անոր խօսք մը ըսաւ, որովհետեւ տեսան թէ **անոր** կոտտանքը յոյժ սաստիկ էր:

ՅՈՐԻ ՏՐՏՈՒՆԶԸ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

3

Անկէ ետք Յոր իր բերանը բացաւ եւ իր օրը անիծեց: **2** Յոր «խօսեցաւ ու ըսաւ.

3 «Կորսուի՛ այն օրը՝ երբ ես ծնայ,
Եւ այն գիշերը՝ **որուն մէջ** ըսին. «Արու զաւակ» մը ⁹ծնաւ□:

4 Այդ օրը խաւար ըլլայ.
Աստուած չփնտռէ զայն վերէն,

Ու երբեք լոյս չփայլի անոր վրայ:

5 Խաւարն ու մահուան շուքը ¹⁰սեփականացնեն զայն,
Ամպը ծածկէ զայն.

Օրուան մթութիւնը վախցնէ զայն:

6 Այդ գիշերը մութը պաշարէ.
Անիկա տարուան օրերուն ¹¹չմիանայ,

⁹ Այսինքն՝ թրծուած կաւի կտոր

¹⁰ Կամ՝ ձախորդութիւն

¹¹ Կամ՝ Սովեցի. տե՛ս ԾՆՆԴ. 2 5 . 2

¹² Երբ.՝ պատասխանեց

¹³ Երբ.՝ Զօրաւոր մարդ

¹⁴ Երբ.՝ յղացուեցաւ

¹⁵ Կամ՝ պղծեց

¹⁶ Կամ՝ մէջ չուրախանայ

Եւ ամիսներուն մէջ՝ չհամրուի:

- 7 Ահա՛ այդ գիշերը թող անպտուղ մնայ,
Ու անոր մէջ ցնծութեան ձայն չմտնէ:
- 8 Օրը անհիծողները թող անհիծեն զայն,
Որոնք պատրաստ են էփիշապը արթնցնելու:
- 9 Անոր այգաբացին աստղերը թող աղօտանան.
Լոյսին թող սպասէ ու չունենայ,
Արշալոյսին՝ ճառագայթները չտեսնէ.
- 10 Որովհետեւ իմ մօրս՝ արգանդին դռները չգոցեց,
Եւ տաժանքը աչքերէս չծածկեց:
- 11 Ինչո՞ւ մօրս արգանդին մէջ շունչս չտուի,
Ու չկորսուեցայ՝ երբ որովայնէն ելայ:
- 12 Ինչո՞ւ ծունկերը՝ ղընդունեցին զիս՝,
Եւ ինչո՞ւ ծիծ տուին ինծի՝ որ ես ծծեմ:
- 13 Արդարեւ հիմա պառկած՝ կը հանգչէի՝ ու կը քնանայի.
Այդ ժամանակ հանգստացած կ'ըլլայի՝
- 14 Իրենց համար աւերակները՝ վերակառուցանող
Երկրի թագաւորներուն ու խորհրդականներուն հետ,
- 15 Կամ ոսկի ունեցող իշխանաւորներուն հետ,
Որոնք իրենց տունը արծաթով կը լեցնեն.
- 16 Կամ թէ՛ պահուած վիժածի մը պէս՝ կ'ոչնչանայի,
Այն երախաներուն պէս՝ որոնք երբեք լոյս չտեսան:
- 17 Հոն ամբարիշտները մարդ վրդովելէն կը դադրին
Ու հոն ոյժէ ինկածները կը հանգստանան:
- 18 Նմանապէս բանտարկեալները հոն կը հանգչին,
Եւ ա՛յլ չեն լսեր ճնշողին ձայնը:
- 19 Պզտիկն ու մեծը հոն են,
Ստրուկն ալ իր տիրոջմէն ազատ արձակուած է:
- 20 Ինչո՞ւ թշուառութեան մէջ եղողին՝ լոյս,
Ու դառնահոգիներուն՝ կեանք տրուի.

^գ Եբբ.՝ չթուարկուի

^է Եբբ.՝ Լեւիաթանը

^ը Եբբ.՝ թարթիչները

^թ Եբբ.՝ փորին

^ժ Եբբ.՝ իմ առջեւ եկան

^ի Եբբ.՝ հանդարտ կը կենայի

^լ Եբբ.՝ կառուցանող

^խ Կամ՝ թաղուած

^ծ Եբբ.՝ չէի ըլլար

- 21 Անոնք մահուան կը սպասեն՝ բայց ան չի գար, եւ պահուած գանձերէն աւելի կը փնտռեն զայն.
- 22 Երբ գերեզմանը գտնեն՝
Չափազանց կ'ուրախանան ու կը բերկրին:
- 23 **Ինչո՞ւ կեանք կը տրուի** այնպիսի մարդու մը՝ որուն ճամբան ծածկուած է, եւ Աստուած հարգելափակած է զայն ամէն կողմէ.
- 24 Որովհետեւ կերակուր ուտելէս առաջ իմ հառաչանքս կու գայ, Ու ծաղաղակներս ջուրերու պէս կը հոսին:
- 25 Արդարեւ ի՞նչ բանէ որ շատ կը վախնայի՝ ա՛ն ինծի հանդիպեցաւ, եւ ի՞նչ բանէ որ երկիւղ ունէի՝ ա՛ն ինծի հասաւ:
- 26 Ո՛չ խաղաղութիւն ունիմ, ո՛չ հանգստութիւն, Ո՛չ ալ հանդարտութիւն. հապա վրդովումը եկած է **իմ վրաս**»:

ԱՌԱՋԻՆ ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ
(4. 1-14. 22)

4

Այն ատեն Թեմանացի Եղիփազ պատասխանեց.

- 2 «Արդեօք պիտի ձանձրանա՞ս՝ եթէ փորձենք քեզի խօսիլ:
Բայց ո՞վ կրնայ ինքզինք զսպել՝ որ չխօսի:
- 3 Ահա՛ դուն շատերը խրատեցիր,
Եւ տկար ձեռքերը ուժովցուցիր.
- 4 Զու խօսքերդ սահելու վրայ եղողը հաստատեցին,
Ու դուն տկարացած ծունկերը զօրացուցիր:
- 5 Բայց հիմա **այս փորձանքը** քեզի պատահեցաւ, եւ հիւժեցար.
Զեզի դպաւ, ու բոլորովին շփոթեցար:
- 6 Միթէ՞ «աստուածպաշտութիւնդ քու յոյսդ չէ՞»,
Ու ճամբաներուդ պարկեշտութիւնը՝ քու ակնկալութիւնդ:
- 7 Կ'աղերսեմ, յիշէ՛. ո՞ր անմեղը անհետացաւ,
Եւ ո՞ւր ուղիղները անհետացան:
- 8 Ինչպէս տեսայ, անօրէնութիւն հերկողները
Եւ անիրաւութիւն սերմանողները նոյնը կը հնձեն:
- 9 Աստուծոյ շունչէն կը կորսուին,
Ու անոր ռունգերուն հովէն կը Բնաջնջուին:
- 10 **Ան կը խափանէ** առիւծին մռնչիւնը եւ «մռնչող **առիւծին**» ձայնը,
Ու կորիւններուն ակռաները կը կոտորուին:

⁴ Եբբ.՝ զօրաւոր մարդու

⁵ Եբբ.՝ ծածկած

⁶ Եբբ.՝ մռնչիւններս

⁷ Եբբ.՝ Աստուծոյ վախդ

⁸ Եբբ.՝ սպառից

⁹ Կամ՝ վագրից

- 11 Առոյգ առիւծը առանց որսի կը կորսուի,
Ու մատակ առիւծին ձագերը կը ցրուին:
- 12 Ինծի խօսք մը գաղտագողի **ըսուեցաւ**,
Եւ անոր շշուկը ականջս ⁷հասաւ.
- 13 Գիշերուան տեսիլքներու կասկածներուն մէջ **եղած** ատենս,
Երբ թմբիր մը մարդոց վրայ կ'իյնայ,
- 14 Երկիւղ մը եկաւ վրաս,
Ու դող մը ցնցեց բոլոր ոսկորներս:
- 15 Առջեւէս ոգի մը անցաւ,
Ու մարմինիս մագերը ցցուեցան:
- 16 Ան կայնեցաւ, բայց ես չկրցայ զանազանել անոր կերպարանքը.
Աչքերուս առջեւ երեւոյթ մը կար:
Լռութիւն եղաւ, ու ձայն մը լսեցի՝ **որ կ'ըսէր.**
- 17 “Միթէ մարդը Աստուծմէ ակելի արդար **կրնա՞յ** ըլլալ,
Մարդը իր Արարիչէն ակելի մաքուր **կրնա՞յ** ըլլալ□:”
- 18 Ահա՛ անիկա իր ծառաներուն չի վստահիր,
Եւ իր հրեշտակներուն վրայ ալ թերութիւն կը գտնէ.
- 19 Այ ո՞ւր կը մնան անոնք՝ որ կաւէ տուններու մէջ կը բնակին,
Որոնց հիմը ⁸հողին մէջ է, **եւ** ցեցի պէս կը ճզմուին:
- 20 Անոնք առտուընէ մինչեւ իրիկուն կը ⁹ճնշուին,
Եւ առանց մէկուն ¹⁰ուշադրութիւն դարձնելուն՝ ընդմիջտ կը կորսուին:
- 21 Ահա՛ անոնց վրայ եղած փառաւորութիւնը կը վերցուի.
Անոնք կը մեռնին առանց իմաստուն ըլլալու»:

5

«Հիմա գոչէ՛. արդեօք կա՞յ մէկը՝ որ քեզի պատասխանէ,
Եւ սուրբերէն որո՞ւն պիտի դարձնես քու երեսդ:

- 2 Ստոյգ է թէ գրգռութիւնը յիմարը կը սպաննէ,
Ու նախանձը ¹¹անմիտը կը մեռցնէ:
- 3 Ես յիմարին արմատանալը տեսայ,
Բայց իսկոյն անոր բնակութիւնը անիծեցի:
- 4 Անոր որդիները ապահովութենէ հեռու են.
Անոնք դրան մէջ կը կոխկռտուին
Եւ ազատող մը չկայ:
- 5 Անօթի՛ն կ'ուտէ անոր հունձքը,

- ⁷ **Եբր.**՝ ստացաւ
- ⁸ **Եբր.**՝ Զօրաւոր մարդը
- ⁹ **Կամ**՝ փոշիին
- ¹⁰ **Եբր.**՝ ծեծուին
- ¹¹ **Եբր.**՝ սիրտին մէջ դնելուն
- ¹² **Եբր.**՝ միամիտը

Ու գայն փուշերու մէջէն իսկ կը յափշտակէ.
Եւ ^բծարաւա՛ծը կը կլլէ անոնց գոյքերը:

- 6 Արդարեւ պատուհասը հողէն չ'ելլեր,
Ու տաժանքը գետինէն չի բուսնիր.
- 7 Թէպէտ մարդը տաժանքի համար կը ծնի,
Ինչպէս «կրակի կայծերը» վեր կը թռչին:
- 8 Իսկ ես Աստուծոյ պիտի դիմէի,
Իմ հարցս Աստուծոյ պիտի յանձնէի,
- 9 Որ անհետազօտելի մեծագործութիւններ կը կատարէ,
Սքանչելիքներ՝ առանց թիւի:
- 10 Ի՛նք երկրի վրայ անձրեւ կու տայ,
Ու դաշտերուն վրայ ջուրեր կը դրկէ:
- 11 Նաեւ ցածերը կը բարձրացնէ,
Եւ ^բսգաւորները ապահովութեան կը ^եհասցնէ:
- 12 Ի՛նք խորամանկներուն ^գհնարքները կը ծախողեցնէ,
Որպէսզի անոնց ձեռքերը **չկարենան իրենց** գաղափարները գործադրել:
- 13 Իմաստունները իրենց ^էխորագիտութեան մէջ կը բռնէ,
Ու խտտորածներուն խորհուրդը շուտով կը խափանուի.
- 14 Յերեկը խաւարի կը հանդիպին,
Եւ կէսօրին կը խարխափեն՝ ինչպէս գիշերուան մէջ:
- 15 Իսկ աղքատը սուրէն, անոնց բերանէն
Ու հզօրին ձեռքէն կ'ազատէ.
- 16 Այսպէս՝ չքաւորը յոյս կ'ունենայ,
Սակայն ^ըանհրաւը իր բերանը կը գոցէ:
- 17 Ահա՛ երանելի է այն մարդը՝ որ Աստուած կը յանդիմանէ:
Ուրեմն Ամենակարողին պատիժը մի՛ անարգեր.
- 18 Արդարեւ ի՛նք կը վիրաւորէ ու կը փաթթէ,
Ի՛նք կը խոցէ եւ իր ձեռքերը կը բուժեն:
- 19 Վեց տագնապներէ քեզ պիտի ազատէ,
Ու եօթներորդին՝ քեզի չարիք պիտի չդպչի.
- 20 Սովի ժամանակ քեզ մահէն պիտի ազատէ,
Եւ պատերազմի մէջ՝ սուրին ձեռքէն:
- 21 Լեզուի խարազանէն ապահով պիտի ըլլաս,
Ու կործանումէն պիտի չվախնաս՝ երբ ան գայ:

- ^բ **Կամ՝** ակարառո՛ւն
- ^գ **Կամ՝** արծիւները. **Եբր.՝** կայծի որդիները
- ^դ **Եբր.՝** սելցածները
- ^ե **Եբր.՝** բարձրացնէ
- ^զ **Կամ՝** դիտաւորութիւնները
- ^է **Կամ՝** խորամանկութեան
- ^ը **Եբր.՝** անհրաւորութիւնը

- 22 Կործանումին եւ սովին վրայ պիտի ծիծաղիս,
Ու երկրի գազաններէն պիտի չվախնաս.
- 23 Արդարեւ դաշտի քարերուն հետ դաշինք պիտի կնքես,
Եւ դաշտին գազանները քեզի հետ խաղաղութեամբ պիտի վարուին:
- 24 Պիտի գիտնաս թէ վրանիդ մէջ յաջողութիւն կայ.
Քու բնակարանդ աչքէ պիտի անցընես, ու ՞ոչինչ պակաս պիտի գտնես^ա:
- 25 Պիտի գիտնաս թէ զարմդ բազմաթիւ է,
Ու քու շառաւիղներդ՝ երկրի բոյսին պէս:
- 26 ^ճԼա՛ւ ծերացած՝ գերեզմանը պիտի մտնես,
Յորենի խուրձի մը պէս՝ որ իր ժամանակին կը վերցնեն:
- 27 Ահա՛ մենք ասիկա ^իքննեցինք, այս այսպէս է.
Մտիկ ըրէ՛ ասիկա ու գիտցի՛ր զայն՝ քու բարիքիդ համար^բ:

6

Յոբ պատասխանեց.

- 2 «Երանի՛ թէ իմ տրտմութիւնս լաւ կշռուէր,
Ու իմ աղէտս միասին կշիռքի մէջ դրուէր,
- 3 Զանի որ ան հիմա ծովուն աւազէն ծանր կ'ըլլար.
Հետեւաբար իմ խօսքերս կը ^ահատնին:
- 4 Արդարեւ Ամենակարողին նետերը իմ ներսս են,
Իմ հոգիս անոնց ժահրը կը ծծէ.
Աստուծոյ արհաւիրքները ինծի դէմ պատերազմի շարուած են:
- 5 Միթէ վայրենի էջը դալարին քով կը զռնչէ՞,
Կամ եզը իր ^բկերին քով կը բառաչէ՞:
- 6 Անհամ բանը առանց աղի կ'ուտուի՞.
Հաւկիթին ճերմկուցին մէջ համ կա՞յ արդեօք:
- 7 Այն բաները, որոնց անձս կը մերժէր դպչիլ,
Իմ ^գզազրելի կերակուրս՝ եղան:
- 8 Երանի՛ թէ խնդրանքս կատարուէր,
Եւ Աստուած տար իմ ակնկալածս,
- 9 Այսինքն՝ Աստուած բարեհաճէր զիս ճզմել,
Ու ձեռքը ^դերկարելով զիս տապալէր^բ:
- 10 Բայց տակաւին մխիթարութիւն պիտի ունենամ,

^ա Կամ՝ պիտի չսխալիս

^ճ Եբբ.՝ Առոյգութեան մէջ

^ի Եբբ.՝ հետազօտեցինք

^ա Կամ՝ յանդգնին

^բ Կամ՝ շաղուածքին

^գ Եբբ.՝ թուլութեան հացս

^դ Եբբ.՝ արձակելով զիս կտրէր

Եւ անխնայ ցաւին մէջ պիտի ուրախանամ,
Զանի որ Սուրբին խօսքերը չուրացայ:

- 11 Ոյժս ի՞նչ է՝ որ ^եդիմանամ,
Ու վախճանս ի՞նչ է՝ որ կեանքս երկարեմ:
- 12 Միթէ ոյժս քարերո՞ւ ոյժ է,
Կամ թէ մարմինս պղինձէ՞ն է:
- 13 Միթէ ^զօգնութենէ զրկուած չե՞մ՞,
Եւ օժանդակութիւնը ^էհեռացած չե՞՞մ ինձմէ:
- 14 Թշուառութեան մէջ եղողը՝ իր բարեկամին կարեկցութեան կը կարօտի,
Բայց ան Ամենակարողին վախը կը լքէ:
- 15 Իմ եղբայրներս անհաւատարիմ եղան՝ վտակներու պէս,
Չորերու վտակներու պէս՝ որոնք ^ըկ'անհետանան՞:
- 16 Անոնք սառէն կը մթագնին,
Երբ ^բանոնց մէջ ձիւնը կը թաքնուի՞:
- 17 **Սակայն** ^ժհոսելէ ետք՞ կը ցամքին,
Տաք ատեն իրենց տեղէն կ'աներեւութանան:
- 18 Կարաւանները իրենց ուղիէն կը շեղին,
Բայց ^իգուր տեղը՞ բարձրանալով՝ կը կորսուին:
- 19 Թեմայի կարաւանները կը նայէին,
Սաբայի ճամբորդները անոնց կը յուսային:
- 20 **Սակայն** ամչցան՝ քանի որ կը վստահէին,
Երթալու ատեն շիկնեցան:
- 21 Արդարեւ **ինձի** անօգուտ էք.
Ջարհուրանք տեսաք, ու սոսկացիք:
- 22 Միթէ **ձեզի** ըսի՞նք. “Բերէ՛ք ինձի,
Ընծա՛յ տուէք ինձի ձեր ստացուածքէն□:
- 23 Կամ. “Ազատեցէ՛ք զիս հակառակորդիմ ձեռքէն,
Փրկեցէ՛ք զիս բռնակալներուն ձեռքէն□:
- 24 Սորվեցուցէ՛ք ինձի, ու պիտի լռեմ.
Հասկցուցէ՛ք ինձի թէ ի՞նչ բանի մէջ սխալեր եմ:
- 25 Ուղիղ խօսքերը ո՛րչափ ^լպարտաւորիչ են.
Բայց ձեր կշտամբանքը ի՞նչ կը ^ինշանակէ:

^ե Երբ.՝ յուսամ

^զ Երբ.՝ օգնութիւնս իմ մէջս չէ՞

^է Երբ.՝ քշուած

^ը Երբ.՝ կ'անցնին

^բ Կամ՝ անոնց վրայ ձիւնը կը դիզուի

^ժ Կամ՝ հալելու եղանակին

^ի Կամ՝ ամայութիւն

^լ Կամ՝ համոզիչ

- 26 Արդեօք խօսքերո՞ւ համար կը մտածէք զիս կշտամբել.
Յուսահատին խօսքերը հով են:
- 27 Մանաւանդ որբին վրայ կ'իյնաք,
Ու ձեր բարեկամին համար հոր կը փորէք:
- 28 Ուստի հիմա հաճեցէ՛ք ինծի նայիլ.
Միթէ ձեր օտոջել կը ստե՞մ:
- 29 Վերադարձէ՛ք, կ'աղերսե՛մ, որ անհրաւութիւն չըլլայ.
Այո՛, դա՛րձեալ վերադարձէք, որ ասով իմ արդարութիւնս յայտնուի:
- 30 Միթէ իմ լեզուիս վրայ անհրաւութիւն կա՞յ.
Միթէ իմ քիմքս աղէտը չի՞ կրնար զանազանել»:

7

- «Միթէ մարդը երկրի վրայ զինուորութեան ասպարէզ մը չունի՞, եւ անոր օրերը վարձկանի մը օրերուն պէս չե՞ն:
- 2 Ինչպէս ստրուկը իրիկուան շուքին կը փափաքի
Ու վարձկանը իր աստիճանավարձին կը սպասէ,
 - 3 Այնպէս ունայնութեան ամիսներ բաժին տրուած են ինծի,
Եւ թշուառութեան գիշերներ սահմանուած են ինծի:
 - 4 Պառկած ատենս կ'ըսեմ. “Ե՞րբ պիտի ելլեմ,
Եւ իրիկունը ե՞րբ պիտի անցնի□.
Մինչեւ այգաբաց անհանգստութեամբ կը ՚լեցուիմ:
 - 5 Մարմինս որդերով ու հողի կոշտերով ծածկուած է.
Մորթս կը ճեղքուի ու կը հալի:
 - 6 Օրերս ոստայնանկի կկոցէն արագընթաց են,
Եւ կը սպառին առանց յոյսի:
 - 7 Յիշէ՛ թէ կեանքս հովի պէս է.
Աչքս ասկէ ետք բարիք պիտի չտեսնէ,
 - 8 Զիս տեսնողին աչքերը դարձեալ զիս պիտի չդիտեն.
Զու աչքերդ իմ վրաս յառած են, ու ես պիտի չջքանամ:
 - 9 Ինչպէս ամպը ՚կ'անհետանայ եւ կ'երթայ,
Այնպէս Եդոխք իջնողը վեր պիտի չելլէ.
 - 10 Ա՛յ իր տունը պիտի չվերադառնայ,
Եւ իր բնակարանը ա՛լ զինք պիտի չճանչնայ:

^h Եբբ.՝ յանդիմանէ

^b Եբբ.՝ երեսին

^u Եբբ.՝ գործին վարձատրութեան

^p Եբբ.՝ կշտանամ

^q Եբբ.՝ չըլլամ

^r Եբբ.՝ կը սպառի

^t Այսինքն՝ մեռած անձերու կայանը

- 11 Ուստի իմ բերանս պիտի չզսպեմ.
Շոգիս տագնապով պիտի խօսիմ,
Վսիրտիս դառնութեամբ պիտի գանգատիմ:
- 12 Միթէ ես ծո՞վ եմ, կամ է՞կէ՞տ,
Որ վրաս պահակագունդ կը դնես:
- 13 Երբ կ'ըսեմ. «Մահիճս զիս պիտի հանգստացնէ,
Եւ անկողիցս իմ գանգատներս պիտի պակսեցնէ»[□],
- 14 Զիս երազներով կը վախցնես
Ու տեսիլքներով կը զարհուրեցնես:
- 15 Ուստի անձս կը նախընտրէ խեղդուելով մեռնիլ,
Զան թէ իմ ոսկորներուս **պահպանուիլը**:
- 16 Ես ձանձրացած եմ, ու չեմ ուզեր յաւիտեան ապրիլ:
Թո՛ղ զիս, որովհետեւ իմ օրերս ունայնութիւն են:
- 17 Մարդը ո՞վ է՝ որ զայն մեծ բան մը կը համարես»,
Եւ Քանոր հոգ կը տանիս»:
- 18 Ամէն առտու զինք աչքէ կ'անցընես,
Ամէն վայրկեան զինք կը փորձարկես:
- 19 Մինչեւ ե՞րբ նայուածքդ ինձի պիտի դարձնես.
Պիտի թողո՞ւս որ թուքս կլլեմ:
- 20 **Եթէ** մեղանչած եմ, քեզի ի՞նչ ընեմ, ո՞վ մարդոց Պահապան.
Ինչո՞ւ զիս քու նշանակէտդ ըրիր, ու ես ինձի բռն եղայ:
- 21 Ինչո՞ւ յանցանքս չես ներեր,
Եւ իմ անօրէնութիւնս չես զհեռացներ.
Որովհետեւ հիմա հողին մէջ պիտի պառկիմ
Ու եթէ ՚փութով զիս փնտռես՝ պիտի ՚չգտնուիմ»:

8

Այն ատեն սոքեցի Բաղդատ պատասխանեց.

- 2 «Մինչեւ ե՞րբ այդպէս պիտի խօսիս,
Ու բերանիդ խօսքերը սաստիկ հովի **պէս** պիտի ըլլան:
- 3 Միթէ Աստուած իրաւունքը կը ծռէ՞,
Կամ Ամենակարողը արդարութիւնը կը ծռէ՞:
- 4 Եթէ քու որդիներդ անոր դէմ մեղանչեր են,

[□] Եբբ.՝ Անձիս

^է Կամ՝ վիշա՞պ

^բ Եբբ.՝ կը մեծցնես

^բ Եբբ.՝ սիրտդ անոր վրայ կը դնես

^դ Եբբ.՝ անցըներ

^ի Եբբ.՝ արշալոյսից

^լ Եբբ.՝ չըլլամ

Ան ալ իրենց յանցանքին մատնած է զանոնք:

- 5 Եթէ «փութով Աստուած փնտռես
Ու Ամենակարողին աղաչես,
- 6 Եթէ ամբիծ եւ ուղիղ ըլլաս,
Անշուշտ ան հիմա քեզի համար պիտի արթննայ,
Ու քու արդարութեանդ բնակարանին յաջողութիւն պիտի տայ:
- 7 Թէեւ քու սկիզբդ փոքր ըլլայ,
Վախճանդ յոյժ պիտի մեծնայ:
- 8 Ուրեմն հարցո՛ւր նախորդ սերունդներուն,
Եւ պատրաստուէ՛ անոնց հայրերը հետազօտելու.
- 9 (Արդարեւ մենք երէկուրնէ ենք, ու բան մը չենք գիտեր,
Քանի որ մեր կեանքը երկրի վրայ ստուեր մըն է:)
- 10 Ահա՛ անոնք քեզի պիտի սորվեցնեն, քեզի պիտի խօսին,
Եւ իրենց սիրտէն խօսքեր պիտի հանեն:
- 11 Միթէ պրտուն առանց տիղմի կը բուսնի^ա.
Կնինը առանց ջուրի կ'աճի^բ:
- 12 Դեռ իր դալար վիճակին մէջ ու չփրցուած՝
Ան կը չորնայ ամէն խոտէ առաջ:
- 13 Այսպէս պիտի ըլլան ուղիները բոլոր անոնց՝ որ Աստուած կը մոռնան,
Ու ^բկեղծաւորին յոյսը պիտի կորսուի.
- 14 Անոր յոյսը պիտի կտրուի,
Եւ անոր վստահութիւնը սարդի ^գոստայնին պէս պիտի ըլլայ.
- 15 Ան իր տան պիտի կռթնի,
Բայց ան կայուն պիտի չըլլայ.
Անոր պիտի կառչի,
Բայց ան կանգնած պիտի չմնայ:
- 16 «Արեւը չծագած» դալար է,
Եւ անոր մատաղատունկը իր եղած պարտէզին մէջ ^եկը բուսնի^ա:
- 17 Անոր արմատները քարակոյտին կը փաթթուին,
Ու քարերուն տունը կը տեսնէ:
- 18 Եթէ մէկը զայն իր տեղէն ^դխլէ,
Տեղը պիտի ուրանայ զայն՝ **ըսելով**. «Ես քեզ չտեսայ^ա»:
- 19 Ահա՛ ա՛յս է անոր ճամբային բերկրանքը,
Եւ հողէն ուրիշներ պիտի բուսնին:
- 20 Ահա՛ Աստուած պարկեշտ մարդը չի մերժեր,

^ա Եբր.՝ արշալոյսին

^բ Կամ՝ ամբարիշտին

^գ Եբր.՝ տան

^դ Եբր.՝ Արեւէն առաջ

^ե Եբր.՝ դուրս կ'ելլէ

^զ Եբր.՝ կլլէ

- Ո՛չ ալ չարագործները կ'ուժովցնէ,
- 21 Մինչեւ որ քու բերանդ ծիծաղով լեցնէ,
Ու շրթունքդ՝ **ուրախութեան** գոչիւնով.
- 22 Զեզ ատողները ամօթ պիտի հագնին,
Եւ ամբարիշտներուն վրանը պիտի չքանայ»:

9

Յոբ պատասխանեց.

- 2 «Ի՛րապէս այդպէս ըլլալը գիտեմ.
Բայց մարդը ի՞նչպէս պիտի արդարանայ Աստուծոյ առջեւ:
- 3 Եթէ ուզէ անոր հետ վիճիլ,
Հազարէն մէկը չի կրնար անոր պատասխանել:
- 4 Ան սիրտով իմաստուն է, եւ ոյժով՝ կարող.
Ո՞վ անոր դէմ իր սիրտը խստացուցեր ու ՝յաջողութիւն գտեր է:
- 5 Ան լեռները կը տեղափոխէ, եւ անոնք չեն գիտնար.
Իր բարկութեամբ զանոնք տակնուվրայ կ'ընէ:
- 6 Երկիրը իր տեղէն կը սարսէ,
Ու անոր սիւները կ'երերան:
- 7 Արեւին կը հրամայէ, եւ ան չի ծագիր.
Աստղերն ալ կը կնքէ:
- 8 Ի՛նք առանձին կը տարածէ երկինքը,
Ու կը քալէ ծովուն Բալիքներուն վրայ:
- 9 Ի՛նք շինեց Արջը, Հայկն ու Բազմաստեղը
Նաեւ հարաւի Գտեմարանները:
- 10 Ի՛նք անհետազօտելի մեծագործութիւններ կը կատարէ,
Նաեւ սքանչելիքներ՝ առանց թիւի:
- 11 Ահա՛ ան քովէս կ'անցնի, բայց ես չեմ տեսներ.
Առջեւէս կ'անցնի, ու չեմ Դճմարեր:
- 12 Եթէ յափշտակէ՞, ո՞վ կրնայ զայն արգիլել.
Ո՞վ անոր պիտի ըսէ. «Ի՞նչ կ'ընես»:
- 13 Աստուած իր բարկութիւնը չի կասեցներ.
Հպարտ օգնականները անոր տակ կը խոնարհին.
- 14 Ա՛յ ի՞նչպէս ես անոր պատասխանեմ,
Եւ անոր դէմ վիճելու համար խօսքերս ընտրեմ:
- 15 Արդար ալ ըլլամ՝ անոր պիտի չպատասխանեմ,
Հապա իմ Դատաւորիս պիտի աղաչեմ:

^u Եբբ.՝ խաղաղութիւն

^p Եբբ.՝ բարձունքներուն

^q Եբբ.՝ ներքին սենեակները

^r Եբբ.՝ հասկնար

^t Եբբ.՝ Ահա՛ կը յափշտակէ

- 16 Եթէ իրեն գոչէի եւ ինծի պատասխանէր,
Պիտի չհաւատայի թէ ան ձայնս ՚լսած է.
- 17 Որովհետեւ փոթորիկով զիս ճգմեց,
եւ առանց ^էպատճառի վէրքերս բազմապատկեց:
- 18 Ինծի չի թոյլատրեր որ շունչ առնեմ,
Հապա զիս դառնութիւններով կը կշտացնէ:
- 19 Եթէ ոյժ **փնտռուի**, ահա՛ ան հզօր է.
Իսկ եթէ դատաստան՝ ^ըն՞վ զիս ատեան պիտի կանչէ՞:
- 20 Եթէ անձս արդարացնեմ, բերանս զիս կը դատապարտէ.
Եթէ պարկեշտ **ըլլայի**, **ցոյց պիտի տար** ծուռ ըլլալս:
- 21 **Եթէ** պարկեշտ **ըլլայի**, իմ անձս պիտի չճանչնայի.
Իմ կեանքս կ'անարգեմ:
- 22 **Ամէն ինչ** մէկ է. հետեւաբար ըսի.
“Ան **թէ՛** պարկեշտը կը ^թբնաջնջէ, **թէ՛** ալ ամբարիշտը [□]”:
- 23 Երանի՛ թէ ^ժհարուածը յանկարծ մեռցնէր.
Սակայն ան անմեղին **պատահած** փորձութեան վրայ կը ^հծիծաղի:
- 24 Երկիրը ամբարիշտին ձեռքը յանձնուած է,
Աստուած անոր դատաւորներուն երեսը կը ծածկէ.
Եթէ ինք չէ՛ ուրեմն ^ոն՞վ է:
- 25 Իմ օրերս սուրհանդակէն արագընթաց են.
Կը փախին՝ առանց բարիք տեսնելու,
- 26 Կ'անցնին ^Լարագընթաց նաւերու պէս,
^ԽՈրսի վրայ խոյացող արծիւի պէս:
- 27 Եթէ ըսեմ. “Գանգատս մոռնամ,
Տրտմութիւնս թողում ու զուարթ **ըլլամ** [□],
- 28 Բոլոր ցաւերէս կը վախնամ.
Գիտեմ թէ զիս անմեղ պիտի չհամարես,
- 29 Եւ ամբարիշտ պիտի սեպուիմ.
Ինչո՞ւ զուր տեղը յոգնիմ:
- 30 Եթէ ձիւնի ջուրով լուացուիմ,
Ու ձեռքերս օճառով մաքրեմ,
- 31 Այն ատեն զիս ^ժփոսին մէջ պիտի ընկղմես

^գ Եբբ.՝ ունկնդրած

^է Եբբ.՝ վճարումի

^ը Կամ՝ ո՞վ ինծի համար պիտի վկայէ

^թ Եբբ.՝ սպառէ

^ժ Եբբ.՝ խարազանը

^հ Եբբ.՝ ծաղրէ

^լ Կամ՝ ցանկալի, եւ կամ՝ ասպատակի

^խ Եբբ.՝ Կերակուրի

Եւ հանդերձս պիտի գարշի ինձմէ:

- 32 Արդարեւ ինծի պէս մարդ չէ՝ որ անոր պատասխանեմ,
Ու միասին դատաստանի երթանք.
- 33 Կիրաւարար մը չկայ մեր միջեւ,
Որ կարենայ իր ձեռքը մեր երկուքին վրայ դնել:
- 34 Իր գաւազանը վրայէս թող վերցնէ,
Եւ անոր երկիւղը ա՛լ զիս չզարհուրեցնէ.
- 35 Այն ատեն պիտի խօսիմ ու իրմէ պիտի չվախնամ:
Բայց եղած վիճակիս մէջ ես իմ անձիս տէրը չեմ»:

10

«Անձս կեանքէս ծանծրացաւ.

Համարձակ պիտի գանգատիմ,

Սիրտիս դառնութեամբ պիտի խօսիմ,

- 2 Պիտի ըսեմ Աստուծոյ. «Մի՛ դատապարտեր զիս,
Գիտցո՛ւր ինծի թէ ի՛նչ բանի համար ինծի հետ կը վիճիս.
- 3 Բ՛աճելի՞ է քեզի՝ զիս հարստահարել,
Ձեռքերուդ գործը անարգել,
Եւ ամբարիշտներուն խորհուրդը ՚լուսաւորել:
- 4 Միթէ դուն մարմնաւոր աչքե՞ր ունիս.
Կը տեսնե՞ս՝ ինչպէս մարդը կը տեսնէ:
- 5 Միթէ քու օրերդ մարդուն օրերուն պէ՞ս են,
Զու տարիներդ ՚մարդուն տարիներուն չա՞փ են,
- 6 Որ իմ անօրէնութիւնս կը փնտռես
Ու մեղքս կը քննես:
- 7 Գիտես թէ ամբարիշտ չեմ.
Բայց չկայ մէկը, որ քու ձեռքէդ զիս ազատէ:
- 8 Զո՛ւ ձեռքերդ զիս Եստեղծեցիմ
Եւ ՚իմ բոլոր անդամներս կազմեցիմ՝,
Ու զիս կը Էկորսնցնես:

[՛] Եբբ.՝ ապականութեան

^Կ Եբբ.՝ Վճիռ տուող

^Ս Եբբ.՝ Անձիս

^Բ Եբբ.՝ Լա՞ւ

^Գ Եբբ.՝ փայլեցնել

^Դ Եբբ.՝ գօրաւոր մարդուն

^Ե Եբբ.՝ ձեւակերպեցիմ

^Զ Եբբ.՝ զիս բոլորաձեւ միասին շինեցիմ

^Է Եբբ.՝ կլլես

- 9 Կ'աղերսե՛մ, յիշե՛ թէ զիս կաւի պէս շինեցիր,
եւ զիս հողին պիտի վերադարձնես:
- 10 Միթէ զիս կաթի պէս չթափեցի՞ր,
Ու պանիրի պէս ըթանծրացուցիր:
- 11 Զիս մորթով եւ միտով հագուեցուցիր,
Ու զիս ոսկորներով եւ ջիղերով հիւսեցիր.
- 12 Ինծի կեանք ու կարեկցութիւն շնորհեցիր,
եւ քու խնամքդ իմ հոգիս պահպանեց:
- 13 Ասոնք սիրտիդ մէջ պահեցիր.
Գիտեմ թէ ասոնք ՞միտքդ են:
- 14 Եթէ մեղանչեմ, դուն զիս կը դիտես
եւ իմ անօրէնութենէս անպատիժ չես թողուր զիս:
- 15 Եթէ ամբարիշտ ըլլամ, վա՛յ է ինծի.
Եթէ արդար ալ ըլլամ, գլուխս չեմ վերցներ,
Անարգանքով ժպագեցած ըլլալով.
Հիմա նայե՛ իմ տառապանքիս,
- 16 Ի՞Որ կ'աւելնայ՝:
՝Մռնչող **առիւծի**՝ պէս զիս կը հետապնդես,
եւ դարձեալ իմ վրաս ՚յաղթող կ'ըլլաս.
- 17 Ինծի դէմ վկաներդ կը վերանորոգես,
Ու քու ծարտմտութիւնդ իմ վրաս կը շատցնես.
Փոփոխութիւններու եւ պատերազմի կը հանդիպիմ:
- 18 Ուրեմն ինչո՞ւ զիս արգանդէն հանեցիր.
Երանի՛ թէ հոն շունչս տայի եւ աչք չտեսներ զիս,
- 19 Որ չեղածի պէս ըլլայի
Ու **մօրս** Կարգանդէն գերեզմանը տարուէի:
- 20 Իմ օրերս սակաւաթիւ չե՞ն.
- Հրածարե՛ ինձմէ, եւ թո՛ղ որ քիչ մը հանգչիմ
- 21 **Այն տեղը** երթալէս առաջ, ուրկէ պիտի չվերադառնամ.—
Խաւարի եւ մահուան շուքի երկիրը,
- 22 **Այդ** մուկ երկիրը, մահուան շուքին պէս մուկ,

² Կամ՝ մակարդեցիր

⁹ Եբր.՝ քովդ

⁴ Եբր.՝ կշտացած

¹ Կամ՝ իսկ **եթէ գլուխս** վերցնեմ

¹ Կամ՝ վագրի

¹⁰ Եբր.՝ սքանչելի

⁸ Եբր.՝ գրգռութիւնդ

⁴ Եբր.՝ փորէն

Ուր անկարգութիւն կայ, ու լոյսը մթութեան պէս է[□]»:

11

Այն ատեն Նաամացի Սոփար պատասխանեց.

- 2 «Միթէ շատ խօսքերուն պատասխան պիտի չտրուի^օ,
Ու լեզուանի մարդը կրնա՞յ **խօսքով** արդարանալ:
- 3 Զու գրաբանութիւններդ [՝]մարդիկը պիտի լռեցնե՞ն,
Երբ դուն կը ծաղրես, մէկը պիտի չըլլա՞յ՝ որ **քեզ** խայտառակէ:
- 4 Արդարեւ դուն ըսիր. «Իմ խօսքս անխարդախ է,
Եւ քու աչքերուդ [՝]անարատ եմ[□]»:
- 5 Սակայն երանի՛ թէ Աստուած խօսէր,
Զեզի դէմ իր շրթունքը բանար,
- 6 Ու քեզի յայտնէր **իր** իմաստութեան [՝]գաղտնիքը,
Որ **մարդուն** հասկացողութեան կրկինն է:
Ուստի գիտցի՛ր թէ Աստուած
Զու անօրէնութեանդ **մեծ մասը** [՝]կ'անտեսէ:
- 7 **Կրնա՞ս** հետազօտութեամբ Աստուած յայտնաբերել,
Ամենակարողը [՝]կատարելապէս [՝]հետախուզել:
- 8 Ան երկինքին պէս բարձր է. ի՞նչ **կրնաս** ընել.
[՝]Դժոխքէն խորունկ է. ի՞նչ **կրնաս** գիտնալ:
- 9 Անոր չափը՝ երկրէն երկայն
Ու ծովէն լայն է:
- 10 Եթէ ան խոցէ, գոցէ կամ համախմբէ,
Ո՞վ անոր արգելք պիտի ըլլայ.
- 11 Արդարեւ ինք ունայն [՝]մարդիկը կը ճանչնայ,
Եւ անօրէնութիւնը կը տեսնէ. ուստի պիտի չնկատե՞՞:
- 12 Իսկ դատարկամիտ մարդը կը սոնքայ,
Թէեւ մարդը վայրենի աւանակի **պէս** կը ծնի:
- 13 Երբ սիրտդ [՝]ուղղես

^օ Եբր.՝ այր մարդիկը

^բ Եբր.՝ վճիտ սիրտ ունիմ

^գ Եբր.՝ թաքուն պահուածը

^դ Եբր.՝ քեզի կը մոռցնէ

^ե Կամ՝ մինչեւ ծայրը

^զ Եբր.՝ յայտնաբերել

^է Այսինքն՝ Մեռած անձերու կայանէն

^ը Եբր.՝ այր մարդիկը

^թ Եբր.՝ հաստատես, կամ՝ պատրաստես

Ու ձեռքերդ անոր զերկարես,

- 14 Եթէ ձեռքդ անօրէնութիւն կայ՝ հեռացո՛ւր զայն **քեզմէ**,
Եւ մի՛ թողուր որ վրաններուդ մէջ անհրաւութիւն բնակի:
- 15 Այն ատեն **կրնաս** անարատ երեսդ բարձրացնել,
Հաստատ կ'ըլլաս, ու **բանէ մը** չես վախնար:
- 16 **Քու** տաժանքդ պիտի մոռնաս,
՝Հոսած ջուրերու պէս պիտի յիշես **զայն**:
- 17 **Քու** կեանքդ կէսօրուան **արեւէն**^Խ պայծառ պիտի ըլլայ.
Քու խաւարդ առտուան պէս պիտի ըլլայ:
- 18 Ապահով պիտի ըլլաս, որովհետեւ յոյս կայ **քեզի**.
Շուրջդ պիտի խուզարկես, **եւ** ապահովութեամբ քնանաս:
- 19 Պիտի պառկիս, ու **քեզ** դողացնող պիտի չըլլայ,
Եւ շատերը քեզի պիտի պաղատին:
- 20 Բայց ամբարիշտներուն աչքերը պիտի նուաղին.
Անոնք ՝ապաստանարան պիտի չունենան՝,
Եւ իրենց **միակ** յոյսը պիտի ըլլայ ^Կհոգին ւաւանդել՝»:

12

Յոբ պատասխանեց.

- 2 «Արդարեւ ժողովուրդը դո՛ւք էք,
Եւ իմաստութիւնը ձեզի հետ պիտի մեռնի:
- 3 Ե՛ս ալ ձեզի պէս ՝խելք ունիմ, ու ձեզմէ նուաստ չեմ.
Այսպիսի բաներ ^Բո՞վ չի գիտեր՝:
- 4 Իր բարեկամէն ծաղրուող **մարդ** մըն եմ՝
Որ Աստուծոյ կը գոչէ,
Եւ ան իրեն պիտի պատասխանէ:
Արդար ու պարկեշտ մարդուն վրայ կը ծիծաղին:
- 5 Ա՛ն՝ որուն ոտքերը ՝կը տատանին՝, արհամարհուած ջահ մըն է՝
Անխռով **ապրողին** կարծիքին համաձայն:

^Ժ Եբբ.՝ տարածես

^Ի Եբբ.՝ անցած

^Լ Եբբ.՝ կեանքիդ տեւողութիւնը

^Խ Եբբ.՝ բարձրացած

^Կ Եբբ.՝ ապաստանարանը պիտի կորսուի

^Կ Եբբ.՝ շունչը փչել

^Մ Եբբ.՝ սիրտ

^Բ Եբբ.՝ որո՞ւն քով չկան

^Գ Եբբ.՝ պատրաստ են տատանելու

- 6 ^ոԱւագակներուն վրանները անդորր են,
եւ Աստուած բարկացնողները ապահով են,
Որոնց ձեռքը Աստուած **առատութեամբ** կը ^{ելեցնէ}:
- 7 Բայց կ'աղերսե՛մ, անասուններո՛ւն հարցուր՝ որպէսզի քեզի սորվեցնեն,
Ու երկինքի թռչուններուն՝ որպէսզի քեզի իմացնեն.
- 8 Կամ երկրի՛ն ըսէ, եւ ան քեզի պիտի սորվեցնէ.
Ծովուն ձուկերը անգամ քեզի պիտի պատմեն:
- 9 Այս բոլորէն ո՞վ չի գիտեր
Թէ Տէրո՛ջ ձեռքը ըրած է ասիկա.
- 10 Անո՛ր ձեռքին մէջ է ամէն ապրողի անձը,
եւ ամէն մարդկային մարմինի հոգին:
- 11 Միթէ ականջը խօսքերը չի քններ,
Ինչպէս քիմքը կերակուրին համը կ'առնէ.
- 12 Իմաստութիւնը տարեցներուն քով է,
Ու հանճարը՝ օրերուն շատութեան մէջ:
- 13 ^զԱնո՛ր քով են իմաստութիւնը եւ զօրութիւնը.
Անո՛րն են խորհուրդն ու հանճարը:
- 14 Ահա՛ ան կը փլցնէ, եւ **ա՛լ** չի կառուցանուիր.
Եթէ մէկուն վրայ գոցէ, ա՛լ չի բացուիր:
- 15 Ահա՛ ան ջուրերը կը կուտակէ, եւ կը ցամքին.
Ջանոնք կ'արձակէ, ու երկիրը տակնուվրայ կ'ընեն:
- 16 Անո՛ր հետ են զօրութիւնը եւ խոհականութիւնը.
Անո՛րն են մոլորեալն ու մոլորեցնողը:
- 17 Խորհրդականները **իբր** ակար կը տանի,
եւ դատաւորները կը խենթացնէ:
- 18 Թագաւորներուն իշխանութիւնը կը քակէ,
եւ իրենց մէջքը չուան կը կապէ:
- 19 ^էՆախարարները **իբր** ակար կը տանի,
Ու ^ըզօրաւորները կը տապալէ:
- 20 ^թՀաւատարիմները կը պապանձեցնէ՞,
եւ ծերերը դատողութենէն կը ^զզրկէ:
- 21 Ազնուականներուն վրայ արհամարհանք կը թափէ,
Ու հզօրներուն գօտին կը թուլցնէ:
- 22 Խորունկ **բաները** խաւարէն **հանելով** կը յայտնէ,

^ո **Եբր.**՝ Կործանողներուն

^{ել} **Եբր.**՝ բերէ

^զ **Այսինքն**՝ Տէրո՛ջ

^է **Եբր.**՝ Զահանաները

^ը **Եբր.**՝ տոկունները

^թ **Եբր.**՝ Հաւատարիմներուն շրթունքը կը վերցնէ

^զ **Եբր.**՝ վերցնէ

Եւ մահուան շուքը ^իկը լուսաւորէ՝:

- 23 Ազգերը կը մեծցնէ, ու զանոնք կը կորսնցնէ.
Ազգերը **հոս-հոն** կը տարածէ, եւ անոնց կ'առաջնորդէ:
- 24 Երկրի ժողովուրդներուն գլխաւորներուն խելքը կ'առնէ,
Ու անոնց դեգերիլ կու տայ ամայութեան մէջ, **ուր** ճամբայ չկայ:
- 25 Անոնք խաւարին մէջ կը խարխափեն՝ առանց լոյսի,
Եւ անոնց դեգերիլ կու տայ՝ գինովներու պէս»:

13

«Ահա՛ այս բոլորը իմ աչքս տեսաւ,
Ականջս լսեց զայն ու հասկցաւ:

- 2 Ձեր գիտցածը ե՛ս ալ գիտեմ.
Ես ձեզմէ նուաստ չեմ:
- 3 Բայց ես Ամենակարողի՛ն պիտի խօսիմ,
Եւ կը բաղձամ Աստուծո՛յ հետ վիճաբանիլ:
- 4 Իսկ դուք ^սսուտեր կը հնարէք.
Բոլորդ ալ ^բկեղծ բժիշկներ էք:
- 5 Երանի՛ թէ բոլորովին լուռ կենայիք.
Ատիկա՛ պիտի ըլլար ձեր իմաստութիւնը:
- 6 Ուրեմն լսեցէ՛ք իմ պաշտպանողականս,
Ու ուշադիր եղէք շրթունքիս փաստերուն:
- 7 Աստուա՞ծ **պաշտպանելու** համար անիրաւութեամբ կը խօսիք.
Անո՞ր համար խաբէութիւններ կ'արտաբերէք:
- 8 Միթէ աչառութի՞ւն կ'ընէք անոր,
Կամ Աստուծոյ դա՞տը կը պաշտպանէք:
- 9 ^զՀաճելի՞ է որ ի՛նք ձեզ ^րքննէ.
Միթէ պիտի խաբէ՞ք զինք՝ մարդ խաբելու պէս:
- 10 Եթէ ծածկաբար աչառութիւն ընէք,
Անշուշտ ինք ձեզ պիտի յանդիմանէ:
- 11 Միթէ անոր վեհափառութիւնը ձեզ չի՞ զարհուրեցներ,
Եւ անոր ահը ձեր վրայ չ'ի՞յնար:
- 12 Ձեր ^եսասցուածքները մոխիրի առակներ են,
Ձեր ^գպատնէշները կաւէ պատնէշներու՝ պէս են:

- ^ի Եբբ.՝ դուրս կը հանէ՝ դէպի լոյս
- ^ս Եբբ.՝ կեղծիք
- ^բ Եբբ.՝ ոչնչութեան
- ^զ Եբբ.՝ Լա՞ւ
- ^ր Եբբ.՝ հետագօտէ
- ^ե Եբբ.՝ յիշատակութիւնները
- ^գ Եբբ.՝ կռնակները կաւէ կռնակներու

- 13 *Լռեցէ՛ք իմ առջեւ՝ որ ե՛ս խօսիմ,
Ի՛նչ որ ալ պատահի ինձի:*
- 14 *Ինչո՞ւ միսս ակռաներուս մէջ առնեմ,
Եւ էկեանքս վտանգեմ՝:*
- 15 *Թէեւ ան զիս մեռցնէ, ես անոր պիտի յուսամ.
Մանաւանդ ճամբաներս պիտի պաշտպանեմ անոր առջեւ:*
- 16 *Անիկա՛ է իմ փրկութիւնս,
Զանի **բնաւ** կեղծաւոր մը անոր չի ներկայանար:*
- 17 *Լա՛ւ մտիկ ըրէք իմ խօսքս,
Եւ իմ ըսելիքս ձեր ականջներուն թող **հասնի**:*
- 18 *Ահա՛ ուրեմն **իմ** դատս կը ^Բներկայացնեմ.
Գիտեմ թէ պիտի արդարանամ:*
- 19 *Ո՞վ ինձի հետ պիտի վիճի.
Արդարեւ եթէ հիմա լռեմ, շունչս պիտի տամ:*
- 20 *Միայն սա՛ երկու **բաները** ^Քշնորհէ՛ ինձի,
Եւ այն ատեն քու ^Ժներկայութենէդ պիտի չպահուըտիմ.–*
- 21 *Ձեռքդ վրայէս հեռացո՛ւր,
Ու քու երկիւղդ զիս թող չզարհուրեցնէ:*
- 22 *Յետոյ՛ դո՛ւն կանչէ, եւ ես պատասխանեմ,
Կամ թէ ե՛ս խօսիմ, ու դուն ինձի պատասխանէ:*
- 23 *Ո՞րչափ եմ իմ անօրէնութիւններս եւ մեղքերս.
Գիտցո՛ւր ինձի իմ յանցանքս ու մեղքս:*
- 24 *Ինչո՞ւ երեսդ կը ծածկես,
Եւ զիս քեզի թշնամի կը սեպես:*
- 25 ***Հովէն** քշուած տերե՞ւ մը պիտի ահաբեկես,
Կամ թէ չոր խոզա՞ն մը պիտի հալածես.*
- 26 *Որովհետեւ ^Իդառնութեան վճիռ կ'արձակես՝ ինձի դէմ,
Եւ մանկութեանս անօրէնութիւնները ինձի ժառանգել կու տաս.*
- 27 *Ոտքերս կոճղի մէջ կը դնես,
Բոլոր ուղիներս կը զննես,
Եւ իմ ոտքերուս 'քայլերուն սահման կը դնես՝:*
- 28 *Այս **մարմինս** փտած բանի պէս,
Յեցէն կրծուած հագուստի պէս կը մաշի»:*

14

- ^Է **Եբբ.**՝ շունչս ափիս մէջ դնեմ
- ^Ը **Եբբ.**՝ գետեղեմ
- ^Ք **Եբբ.**՝ մի՛ ըներ
- ^Ժ **Եբբ.**՝ երեսէդ
- ^Ի **Եբբ.**՝ դառնութիւններ կը գրես
- ^Լ **Եբբ.**՝ արմատներուն շուրջ կը փորագրես

ՅՈՐԻ ԳԻՐԸԸ

- «Կնոջմէ ծնած մարդը՝ կարճ ^ակեանք ունի,
Վրդովումով ^բյագեցած:
- 2 Ծաղիկի պէս ^գկը բուսնի՝, ապա կը կտրուի.
Ստուերի պէս կը փախչի ու չի գոյատևեր:
- 3 Բայց անո՛ր վրայ ալ աչքերդ կը բանաս,
Ու զիս քեզի հետ դատաստանի կը տանիս:
- 4 Անմաքուրէն ո՞վ **կրնայ** մաքուր հանել.
Ո՛չ մէկը:
- 5 Զանի անոր օրերը որոշուած են,
Անոր ամիսներուն թիւը քու քովդ է.
Դուն անոր սահման ^դդրեր ես,
Եւ ան չի **կրնար** անդին անցնիլ.
- 6 Ուշադրութիւնդ դարձո՛ւր անկէ՝ որպէսզի հանգչի,
Մինչեւ որ վարձկանի պէս իր օրը լմնցնէ:
- 7 Արդարեւ եթէ ծառը կտրուի, դեռ յոյս կայ
Որ վերստին ծլի ու մատաղատունկը պակաս չըլլայ:
- 8 Թէեւ անոր արմատը գետինին մէջ ծերացած ըլլայ,
Եւ անոր բունը՝ հողին մէջ մեռած,
9 Ան ջուրին հոտէն պիտի ծաղկի,
Ու նոր տնկուած **ծառի** պէս ոստեր պիտի ^եարձակէ:
- 10 Բայց ^զմարդը կը մեռնի եւ ^էկը յաղթահարուի՝.
Մարդը շունչը կու տայ, ու **յետոյ** ո՞ւր կ'ըլլայ:
- 11 **Ինչպէս** ^ըլիճին ջուրերը ^թկը հատնին՝,
Գետը կը ցամքի եւ կը չորնայ,
12 Մարդն ալ **գետինը** կը պառկի ու չ'ելլեր.
Մինչեւ որ ա՛լ երկինք չըլլայ՝ պիտի չարթննան,
Եւ իրենց քունէն պիտի չսթափին:
- 13 Երանի՛ թէ մինչեւ քու բարկութեանդ կասիլը՝
^ժԴժոխքին մէջ ծածկէիր ու պահէիր զիս.

^ա Եբր.՝ օրեր

^բ Եբր.՝ կշտացած

^գ Եբր.՝ դուրս կ'ելլէ

^դ Եբր.՝ պատրաստեր

^ե Եբր.՝ տայ

^զ Եբր.՝ գօրաւոր մարդը

^է Կամ՝ ապականութիւն կը տեսնէ

^ը Եբր.՝ ծովուն

^թ Եբր.՝ կ'երթան

^ժ Այսինքն՝ Մեռած անձերու կայանին

Ինծի իժամանակ մը որոշէիր՝, **յետոյ** գիս յիշէիր:

14 (Եթէ մարդը մեռնի, արդեօք դարձեալ պիտի ապրի՞:)

^hՏառապանքիս բոլոր օրերը պիտի սպասեմ,

Մինչեւ որ իմ փոխուելու **կարգ** գայ.

15 Պիտի կանչես, ու ես քեզի պիտի պատասխանեմ.

Զու ձեռքերուդ գործը պիտի կարօտնաս:

16 Իսկ հիմա քայլերս կը հաշուես.

Միթէ մեղքիս վրայ չե՞ս հսկեր:

17 Իմ յանցանքս քսակի մէջ կնքուած է,

Բայց իմ անօրէնութեանս վրայ **ուրիշներ** ՝կ'աւելցնես՝:

18 Ճիշդ է թէ լեռը **կրնայ** խորտակուիլ ու փշրուիլ,

Եւ վէմը իր տեղէն կը փոխադրուի.

19 Ջուրերը կը մաշեցնեն քարերը,

Երբ յորդին՝ գետինին հողերը կը քշեն կը տանին.

Դուն ալ մարդուն յոյսը **այդպէս** կը կորսնցնես:

20 Դուն ընդմիջտ անոր կը յաղթես, եւ ան կ'երթայ.

Անոր դէմքը փոխելով՝ գայն կը վտարես:

21 Անոր որդիները կը պատուուին, բայց ինք չի գիտնար.

Անոնք կը ստորնանան, եւ ինք անոնց **վիճակը** չի ^hնշմարեր:

22 Իրեն համար՝ միայն իր մարմինը կը կոտտայ,

Եւ իր անձը **միայն** իր վրայ կը սգայ»:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

(15. 1-21. 34)

15

Այն ատեն Թեմանացի Եղիփազ պատասխանեց.

2 «Միթէ իմաստուն մարդը ՞դատարկ խօսքերով՝ պիտի պատասխանէ,

Եւ իր ^pկուրծքը արեւելեան հովով պիտի ^gուռեցնէ:

3 Պարապ խօսքերով պիտի վիճաբանի,

^h Եբբ.՝ որոշում մը առնէիր

^l Եբբ.՝ գօրաւոր մարդը

^h Կամ՝ Զինուորութեանս

^h Կամ՝ կը կարես

^h Եբբ.՝ հասկնար

^h Եբբ.՝ վրայի մարմինը

^u Եբբ.՝ հովի պէս գիտութեամբ

^p Եբբ.՝ փորը

^g Եբբ.՝ լեցնէ

Խօսքերով՝ որոնք օգուտ մը չունին:

- 4 Մանաւանդ դուն **Աստուծոյ** վախը ⁷կ'անտեսես՝,
Եւ Աստուծոյ առջեւ **կատարուելիք** խոկումը կ'արգիլես:
- 5 Արդարեւ բերանդ քու անօրէնութիւնդ կը ցուցնէ,
Ու խորամանկներուն լեզուն ընտրեցիր:
- 6 Բերանդ քեզ պիտի դատապարտէ, եւ ո՛չ թէ ես.
Շրթո՛ւնքդ քեզի դէմ պիտի վկայէ:
- 7 Միթէ դո՞ւն ես առաջին ծնած մարդը,
Կամ բլուրներէն առաջ ⁸ստեղծուեցար:
- 8 Աստուծոյ գաղտնիքները մտիկ ընելով՝
Իմաստութիւնը **միայն** քեզի՞ վերապահեցիր:
- 9 Դուն ի՞նչ գիտես, որ մենք չենք գիտեր.
Ի՞նչ հասկացողութիւն **ունիս**, որ մենք ալ չունինք:
- 10 Մեր մէջ ալ ճերմակ մազերով
Ու **շատ** տարեց **մարդիկ** կան,
Զու հօրմէդ աւելի **ծեր**:
- 11 Միթէ քի՞չ **կը թուին** քեզի Աստուծոյ մխիթարութիւնները,
⁹Ու քեզի **ըսուած** մեղմ խօսքերը՝:
- 12 Ինչո՞ւ սիրտդ քեզ կը յափշտակէ
Եւ ի՞նչ **բանի** կ'ակնարկեն աչքերդ,
- 13 Որ հոգիդ Աստուծոյ դէմ կը դարձնես
Ու բերանդ **այդպիսի** խօսքեր կ'արտաբերէ:
- 14 Մարդը ի՞նչ է՝ որ ամբիծ ըլլայ,
Եւ կնոջմէն ծնածը՝ որ արդարանայ.
- 15 Ահա՛ **Աստուած** իր սուրբերուն չի վստահիր,
Ու երկինքն **ալ** անոր աչքերուն **առջեւ** ամբիծ չէ.
- 16 Ո՞ւր կը մնայ գարշելի եւ անպիտան մարդը,
Որ անիրաւութիւնը ջուրի պէս կը խմէ:
- 17 Մտի՛կ ըրէ ինծի. քեզի պիտի պարզեմ
Ու տեսածս պիտի պատմեմ,
- 18 Ինչ որ իմաստունները իմացուցին,
Ինչ որ իրենց հայրերէն **ստացան** եւ **բնաւ** չծածկեցին:
- 19 (Երկիրը միայն անոնց յանձնուած էր,
Եւ անոնց մէջէն ո՛չ մէկ օտար անցած էր:)
- 20 Ամբարիշտը իր բոլոր օրերուն մէջ ¹⁰կը տանջուի՝,
Ինչ ալ ըլլայ բռնակալին վերապահուած տարիներուն թիւը:
- 21 Երկիւղի ծայնը անոր ականջն է.
Խաղաղութեան մէջ բնաջնջողը պիտի հասնի անոր վրայ.
- 22 Չի հաւատար թէ խաւարէն պիտի ¹¹հեռանայ,

⁷ Եբբ.՝ կը խզես

⁸ Եբբ.՝ երկնուեցար

⁹ Կամ՝ Արդեօք ծածուկ բան մը ունի՞ս

¹⁰ Եբբ.՝ երկունքի ցաւ կը քաշէ

Եւ թէ սուրբ թիրեմ կը սպասէ՝:

- 23 Հացի համար կը թափառի՝ **ըսելով**. “Ո՞ր է□: Գիտէ թէ խաւար օրը պատրաստ է, իր ձեռքն է:
- 24 Տագնայն ու տուայտանքը զայն կը զարհուրեցնեն, Եւ պատերազմի պատրաստուած թագաւորի պէս անոր կը յաղթեն,
- 25 Որովհետեւ Աստուծոյ դէմ ձեռք ժվերցուց, Եւ Ամենակարողին դէմ հպարտացաւ:
- 26 Անոր վրայ իյարձակեցաւ՝ գոռոզութեամբ, Իր վահաններուն թանձր խցուածքով.
- 27 Որովհետեւ իր երեսը ճարպով ծածկեց, Ու կողերը ծպարարտութեամբ պատեց՝:
- 28 Ան աներակ քաղաքներու մէջ բնակեցաւ, ԿՓլելու հմօտ եղող անբնակ տուններու մէջ.
- 29 **Բայց** պիտի չհարստանայ, Իր գոյքը պիտի չհաստատուի, Եւ իր ստացուածքը երկրի վրայ պիտի չտարածուի:
- 30 Խաւարին մէջէն պիտի չհեռանայ. Բոցը պիտի չորցնէ անոր մատաղատունկը, Ու **Աստուծոյ** բերանին շունչով պիտի ծոչնչանայ:
- 31 Ունայնութեան թող չվստահի՝ մոլորելով, Որովհետեւ իր հատուցումը ունայնութիւն պիտի ըլլայ:
- 32 Ասիկա իր ժամանակէն առաջ պիտի ՚կատարուի, Եւ իր ճիւղը **դարձեալ** պիտի չկանաչնայ:
- 33 Որթատունկի պէս՝ իր ազոխները պիտի թօթափէ, Ու ձիթենիի պէս՝ իր ծաղիկները պիտի նետէ:
- 34 Արդարեւ կեղծաւորներուն համայնքը անպտուղ պիտի ըլլայ, Ու կրակը պիտի այրէ կաշառք **ստացողներուն** վրանները:

- **Կամ՝** վերադառնայ
- **Եբր.**՝ զինք կը դիտէ
- ժ **Եբր.**՝ երկարեց
- ի **Եբր.**՝ վազեց
- լ **Եբր.**՝ վիզով
- խ **Կամ՝** կռնակով
- ծ **Եբր.**՝ պարարտ ըրաւ
- կ **Եբր.**՝ քարակոյտի վերածուելու
- հ **Եբր.**՝ պատրաստ
- ձ **Եբր.**՝ հեռանայ
- ռ **Եբր.**՝ լրանայ

35 Անոնք անհրաւութիւն կը յղանան, «անօրէնութիւն կը ծնանին, եւ իրենց Վսիրտը խաբէութիւն կը պատրաստէ»:

16

Յոբ պատասխանեց.

- 2 «Ես ասոնց պէս շատ բաներ լսած եմ.
Բոլորդ ալ [՝]ձանձրացնող մխիթարիչներ էք:
- 3 **Չեր** ^բդատարկ խօսքերը վախճան ունի՞ն.
Կամ ի՞նչ բանէ պարտաւորուած կը պատասխանես:
- 4 Ե՛ս ալ ձեզի պէս կրնայի խօսիլ.
Եթէ ձեր անձը իմ անձիս տեղը ըլլար,
Կրնայի ձեզի դէմ խօսքեր դիզել
Ու ձեզի դէմ գլուխս շարժել.
- 5 **Սակայն** իմ բերանովս ձեզ պիտի զօրացնէի,
Ու շրթունքիս ^գմխիթարութիւնը **ձեր կոտտանքը** պիտի մեղմացնէր:
- 6 Եթէ խօսիմ՝ կոտտանքս չի մեղմանար,
Իսկ եթէ ^դլռեմ, միթէ ինձմէ պիտի ^եհեռանա՞յ:
- 7 Բայց հիմա **Աստուած** զիս հիւծեց.
Ամբողջ ^զտունս ամայացուց՝,
- 8 Նաեւ զիս ^էխորշոմներով ծածկեց՝, եւ **ասիկա ինծի դէմ** վկայութիւն մըն է.
Նիհարութիւնս ինծի դէմ կանգնելով՝ ^բզիս կ'ամբաստանէ՞:
- 9 Անոր բարկութիւնը **զիս** կը բզքտէ ու զիս կ'ատէ.
Իր ակռաները ինծի դէմ կը կրճտէ.
Հակառակորդս իր աչքերը ինծի դէմ կը սրէ:
- 10 Իրենց բերանը ինծի դէմ կը բանան,
Ու **զիս** նախատելու համար՝ այտերուս **ապտակ** կը զարնեն.
Միասին ինծի դէմ կը ^բհամախմբուին:

^գ Կամ՝ ունայնութիւն

^դ Եբբ.՝ փորը

^ե Եբբ.՝ տաժանելի

^բ Եբբ.՝ հովի պէս

^զ Եբբ.՝ շարժումը

^է Եբբ.՝ խօսելէ հրաժարիմ

^ե Եբբ.՝ երթա՞յ

^զ Եբբ.՝ խումբս ամայացուցիք

^է Կամ՝ բռնեցիր

^բ Եբբ.՝ երեսիս կը պատասխանէ

^բ Եբբ.՝ լեցուիմ

- 11 Աստուած զիս ամբարիշտին յանձնեց,
Եւ անօրէններուն ձեռքը ձգեց:
- 12 Անդորր էի, ու զիս պատռեց.
Ծոծրակէս բռնելով՝ զիս ջախջախեց,
Եւ զիս իրեն նշանակէտ ^ժըրաւ:
- 13 Անոր աղեղնաւորները զիս շրջապատեցին.
Երիկամունքս կը խոցէ, եւ ինձի չի խնայեր.
Մաղծս գետինը կը թափէ:
- 14 ^ԻՀարուածի վրայ հարուած՝ տալով զիս կը ^Լգարնէ,
Իմ վրաս զօրաւոր մարդու մը պէս կը ^Խյարձակի:
- 15 Մորթիս վրայ քուրձ կարեցի,
Ու եղջիւրս հողին մէջ թաւալեցի:
- 16 Երեսս լալէն ^ծուռած է՝,
Եւ կոպերուս վրայ մահուան շուքը կայ,
- 17 Թէպէտ ձեռքերուս մէջ բռնութիւն չկայ
Ու աղօթքս մաքուր է:
- 18 Ո՛վ երկիր, իմ արիւնս մի՛ ծածկեր,
Եւ աղաղակիս թող տեղ չըլլայ:
- 19 Նոյնիսկ հիմա՝ ահա՛ իմ վկաս երկինքի մէջ է,
Փաստաբանս բարձր վայրն է:
- 20 Բարեկամներս զիս կը ծաղրեն.
Աչքերս Աստուծոյ առջեւ արցունք կը ^Կթափեն:
- 21 Երանի՛ թէ՛ ^Նմարդուն համար ^Ցիրաւարար մը ըլլար Աստուծոյ քով,
Ինչպէս ^Ղմարդ իր ընկերին դատը կը պաշտպանէ:
- 22 Արդարեւ ^Քիչ տարիներ ^Մանցնելէն ետք՝
Ուղի մը պիտի երթամ, ուրկէ պիտի չվերադառնամ»:

^ժ Եբր.՝ կանգնեցուց

^Ի Եբր.՝ պատռուածքի վրայ պատռուածք

^Լ Եբր.՝ պատռէ

^Խ Եբր.՝ վազէ

^ծ Կամ՝ կարմրեցաւ

^Կ Եբր.՝ կաթեցնեն

^Ն Եբր.՝ զօրաւոր մարդուն

^Ց Եբր.՝ վճիռ տուող

^Ղ Եբր.՝ մարդու որդին

^Ք Եբր.՝ փոքր թիւով

^Մ Եբր.՝ գալէն

17

«Շունչս ^ակը կտրի», օրերս կը շիջանհին,

Գերեզմանը ինծի կը սպասէ:

2 Միթէ հեգնողները իմ քովս չե՞ն,

Եւ աչքս չի՞ գիշերեր անոնց ^բանարգանքին մէջ:

3 Կ'աղերսե՛մ, երաշխաւո՛ր մը նշանակէ քու քովդ՝ ինծի համար.

Ո՞վ ձեռքը պիտի ^գտայ ինծի:

4 Արդարեւ դուն ուշիմութիւնը ծածկեցիր անոնց սիրտէն,

Հետեւաբար պիտի չբարձրացնես զանոնք:

5 Ո՞վ որ իր ^դբարեկամները կը շողոքորթէ՞,

Անոր որդիներուն աչքերը պիտի նուաղին:

6 Զիս ժողովուրդներուն ^ենշաւակ ըրաւ.

Անոնց առջեւ ^զպժգալի եղայ:

7 Նաեւ աչքս վիշտէն մթագնեցաւ,

Ու մարմինիս բոլոր անդամները ստուերի պէս եղան:

8 Ուղիղները ասոր վրայ պիտի ապշին,

Եւ անմեղը պիտի գրգռուի կեղծաւորին դէմ.

9 Արդարն ալ պիտի ^զհաստատուի իր ճամբային մէջ,

Ու մաքուր ձեռք ունեցողը ^բհետզհետէ պիտի զօրանայ՝:

10 Իսկ դուք բոլորդ ալ վերադարձէ՛ք ու եկէ՛ք,

Որովհետեւ ձեր մէջ իմաստուն մէկը չեմ գտներ:

11 Իմ օրերս անցան,

Իմ մտադրութիւններս – սիրտիս ^բխորհուրդները – ^գխափանուեցան:

12 (Անոնք գիշերը ցերեկի ^հկը փոխեն՝,

^ա Եբր.՝ կ'ապականի

^բ Եբր.՝ դառնութեան

^գ Եբր.՝ զարնէ

^դ Եբր.՝ բարեկամներուն շողոքորթութիւն կը հաղորդէ, կամ՝ բարեկամները կողոպտուելու կը մատնէ

^ե Եբր.՝ առակ

^զ Եբր.՝ թքնուելու արժանի

^զ Եբր.՝ բռնուի

^բ Եբր.՝ անելի եւ անելի զօրաւոր պիտի ըլլայ

^բ Եբր.՝ ստացուածքը

^գ Եբր.՝ փրցուեցան

^հ Եբր.՝ կ'ընեն

Եւ կ'ըսեն թէ լոյսը մօտ է՝¹ երբ դեռ խաւար է՝):

- 13 Միայն ¹⁶դժոխքին կը սպասեմ, որ իմ տունս պիտի ըլլայ. Անկողինս խաւարին մէջ պիտի փռեմ:
- 14 Ապականութեան կ'աղաղակեմ. “Դուն իմ հայրս ես¹⁶, Եւ որդերուն. “Դուք իմ մայրս ու քոյրս էք¹⁶:
- 15 Ուրեմն ո՞ւր է իմ յոյսս. Իմ յոյսս ո՞վ պիտի նշմարէ:
- 16 Դժոխքին առանձնութեան մէջ պիտի իջնէ, Երբ միասին հողին մէջ հանգստանանք»:

18

Այն ատեն սոքեցի Բաղդատ պատասխանեց.

- 2 «Ե՞րբ պիտի ¹⁶վերջացնէք այդ խօսքերը. Մտածեցէ՛ք, յետոյ կը խօսինք:
- 3 Ինչո՞ւ անասուններու պէս համարուինք, Ու ձեր աչքերուն առջեւ անմաքուր սեպուինք:
- 4 ¹⁶Դո՛ւն որ բարկութեանդ մէջ անձդ կը բզքտես՝, Միթէ երկիրը քեզի համար պիտի լքուի¹⁶, Եւ վէմը իր տեղէն պիտի փոխադրուի¹⁶:
- 5 Անշո՛ւշտ ամբարիշտին լոյսը պիտի շիջանի, Ու անոր կրակին բոցը պիտի չճառագայթէ.
- 6 Անոր վրանին մէջ լոյսը պիտի խաւարի, Եւ անոր ճրագը իրեն հետ պիտի շիջանի:
- 7 Անոր կորովին քայլերը պիտի ¹⁶կաշկանդուին, Ու անոր խորհուրդը զինք գետինը պիտի նետէ.
- 8 Արդարեւ ի՛ր ոտքերը զինք ցանցի մէջ պիտի ¹⁶նետեն, Եւ օղակի վրայ պիտի քալէ:
- 9 Վարմը զինք կրունկէն պիտի բռնէ, Ու ¹⁶ծուղակը անոր պիտի յաղթէ:
- 10 Անոր համար գետինին մէջ թակարդ պահուած է, Եւ անոր ճամբային վրայ՝ որոգայթ:
- 11 Արհաւիրքը զայն ամէն կողմէ պիտի զարհուրեցնէ, Ու զայն իր ոտքերով ¹⁶հոս-հոն պիտի վազցնէ՝:

¹ Երբ.՝ խաւարին դիմաց

¹⁶ Այսինքն՝ մեռած անձերու կայանին

¹⁶ Երբ.՝ վախճան դնէք

¹⁶ Երբ.՝ իր բարկութեան մէջ իր անձը կը բզքտէ

¹⁶ Երբ.՝ տագնապին

¹⁶ Երբ.՝ դրկեն

¹⁶ Կամ՝ ւաւրառուն

- 12 Անոր կորովը պիտի անօթենայ,
Եւ ձախորդութիւնը անոր քով պատրաստ է՝
- 13 Որ անոր մորթին ոյժը սպառէ.
Մահուան առջիցնէլը պիտի սպառէ անոր ոյժը:
- 14 Անոր ապահովութիւնը իր վրանէն պիտի փրցուի,
Եւ էինք պիտի քշուի՝ դէպի արհաւիրքի թագաւորը:
- 15 Իրենցներէն ո՛չ մէկը պիտի բնակի իր վրանին մէջ.
Անոր բնակարանին վրայ ծծումբ պիտի ցանուի:
- 16 Տակէն՝ անոր արմատները պիտի չորնան,
Ու վերէն՝ անոր ոստերը պիտի կտրուին:
- 17 Անոր յիշատակը երկրէն պիտի կորսուի,
Եւ անոր անունը՝ ^Եհրապարակին մէջ պիտի չլսուի՝:
- 18 Անհկա լոյսէն դէպի խաւարը պիտի քշուի,
Ու երկրագունդէն պիտի ^Քվռնտուի:
- 19 Իր ժողովուրդին մէջ ո՛չ զաւակներ պիտի ունենայ, ո՛չ ալ թոռներ,
Եւ անոր ^Գբնակարաններուն մէջ ո՛չ մէկը պիտի մնայ:
- 20 ԻՅաջորդները անոր օրուան վրայ պիտի ապշին,
Իսկ ^Լճախորդները ^Խպիտի սոսկան՝:
- 21 Անտարակոյս ա՛յսպէս պիտի ըլլան անհրաւիր բնակարանները,
Ա՛յս պիտի ըլլայ Աստուած չճանչցողին տեղը»:

19

Յոբ պատասխանեց.

- 2 «Մինչեւ ե՞րբ անձս պիտի տրտմեցնէք
Ու զիս խօսքերով պիտի ճգմէք:
- 3 Արդէն տասը անգամ է որ զիս կը խայտառակէք.
Չէ՞ք ամչնար որ զիս ապուշ կը սեպէք:
- 4 Եթէ ի՛րապէս սխալեր եմ,
Սխալս իմ քովս կը ^Մմնայ:

^Գ Եբբ.՝ պիտի ցրուէ

^Է Եբբ.՝ իրեն քալել պիտի տրուի

^Ը Եբբ.՝ դուրսի մակերեսին վրայ պիտի չըլլայ

^Ք Եբբ.՝ դուրս նետուի

^Գ Եբբ.՝ պանդխտութեան վայրերուն

^Ի Կամ՝ Արեւմուտք բնակողները

^Լ Կամ՝ արեւելք բնակողները

^Խ Եբբ.՝ սոսկումը պիտի բռնեն

^Մ Եբբ.՝ գիշերէ

- 5 Եթէ ի՛րապէս կ'ուզէք ինձի դէմ ^բհպարտանալ,
Ու նախատինքիս համար զիս կշտամբել,
6 Գիտցէ՛ք ուրեմն թէ Աստուած ինձի անհրաւութիւն ըրաւ,
Եւ իր ցանցով զիս շրջապատեց:
7 Ահա՛ կ'աղաղակեմ **ինձի եղած** ^գանհրաւութեան համար, սակայն պատասխանող չկայ,
Կը ^դբողոքեմ, բայց դատաստան չկայ:
8 Ան իմ ուղիս փակեց՝ որ չանցնիմ.
Իմ շաւիղներուս վրայ խաւար դրաւ:
9 Զիս իմ փառքէս մերկացուց,
Եւ գլուխէս պսակը վերցուց:
10 Զիս ամէն կողմէ տապալեց, ու ես կ'երթամ.
Իմ յոյսս ծառի մը պէս **արմատէն** ^եխլեց:
11 Անոր բարկութիւնը իմ վրաս բորբոքեցաւ,
Ու զիս իր թշնամիներէն **մէկը** սեպեց:
12 Անոր գունդերը միասին եկան,
Իրենց ճամբան հարթեցին ինձի դէմ,
Եւ վրանիս շուրջը բանակեցան:
13 Ան եղբայրներս ինձմէ հեռացուց,
Ու ճանչուորներս ի՛րապէս օտարացան ինձմէ:
14 Մերձաւորներս **զիս** թողուցին,
Եւ ճանչուորներս զիս մոռցան:
15 Տունս պանդխտացողներն ու աղախիներս զիս ^զանծանօթ կը սեպեն.
Անոնց աչքերուն **առջեւ** օտարազգի եղած եմ:
16 Ծառաս կանչեցի, բայց չպատասխանեց,
Թէեւ բերանովս անոր աղաչեցի:
17 Իմ շունչս ^էատելի եղաւ կնոջս,
Եւ աղաչանքս՝ իմ **մօրս** ^ըարգանդին որդիներուն:
18 Մանուկներն ալ զիս կ'անարգեն,
Ու երբ կանգնիմ, ինձի դէմ կը խօսին:
19 Բոլոր մտերիմ ^ըբարեկամներս ինձմէ կը գարշին,
Եւ անոնք որ կը սիրէի՝ ինձի դէմ դարձան:
20 Ոսկորներս մորթիս ու միսիս փական,

^բ Եբբ.՝ դուք ձեզ մեծցնել

^գ Եբբ.՝ բռնութեան

^դ Եբբ.՝ կ'աղաղակեմ

^ե Եբբ.՝ բարձրացուց

^զ Եբբ.՝ օտար

^է Եբբ.՝ օտար

^ը Եբբ.՝ փորիւն

^ը Եբբ.՝ այր մարդիկս

Միայն ակռաներուս մորթով ճողոպրեցայ:

- 21 Ո՛վ իմ բարեկամներս, դո՛ւք ողորմեցէք ինձի.
Ողորմեցէ՛ք ինձի, քանի որ Աստուծոյ ձեռքը ինձի դպաւ:
- 22 Ինչո՞ւ զիս կը հետապնդէք՝ Աստուծոյ պէս,
Ու միսէս չէք կշտանար»:
- 23 «Երանի՛ թէ հիմա խօսքերս գրուէին.
Երանի՛ թէ գիրքի մը մէջ ժարձանագրուէին.
- 24 Երկաթէ գրիչով եւ կապարով՝
Վէմի վրայ յաւերժ փորագրուած ըլլային:
- 25 Արդարեւ գիտեմ թէ իմ ԻՓրկարարս ողջ է,
Ու վերջին ժամանակը պիտի կանգնի Էրկրի վրայ:
- 26 Թէեւ մորթէս ետք այս մարմինս ալ Խփճանայ,
Իմ մարմինն՝ վս Աստուած պիտի տեսնեմ:
- 27 Զայն ինձի՛ համար պիտի տեսնեմ.
Ի՛մ աչքերս պիտի դիտեն զայն, եւ ո՛չ թէ ուրիշը.
Ուստի Ծսիրտս սպասելէն կը Կհալի իմ ներսս:
- 28 Եթէ ըսէք. «Ի՞նչպէս հետապնդենք զինք»,
Ու խնդիրին արմատը իմ մէջս գտնուի,
- 29 Սուրէ՛ն վախցէք. որովհետեւ սուրը ցասումի գործիքն է անօրէնութիւնը պատժելու
համար,
Որպէսզի գիտնաք թէ դատաստան կայ»:

20

Այն առե՛ն Նաամացի Սոփար պատասխանեց.

- 2 «Սա՛ պատճառով իմ կասկածներս ինձի պատասխանել կու տան,
Եւ ասոր համար կ'արտորամ.—
- 3 Զիս խայտառակող խրատ մը լսեցի,
Բայց Խիմ հոգիիս իմաստութիւնը՝ պատասխանել կու տայ:
- 4 Դուն ասիկա չե՞ս գիտեր՝ թէ Բմի՛շտ,
Մարդուն երկրի վրայ դրուելէն ի վեր,
5 Ամբարիշտին ցնծութիւնը Գկարճատել է,

^ժ Եբր.՝ փորագրուէին

^Ի Կամ՝ վրէժխնդիրս

^Լ Եբր.՝ հողի

^Խ Եբր.՝ շրջապատուի որդերով

^Ծ Եբր.՝ երկամունքս

^Կ Եբր.՝ սպառի

^Ս Եբր.՝ խելքիս հոգին ինձի

^Բ Եբր.՝ յաւիտեան

Ու կեղծաւորին ուրախութիւնը մէկ վայրկեանի համար է:

- 6 Թէեւ անոր ^ոհասակը մինչեւ երկինք ելլէ
 Եւ գլուխը թանձր **ամպերուն** հասնի,
- 7 Իր կղկղանքին պէս ընդմիջտ պիտի կորսուի,
 Ու զինք տեսնողները պիտի ըսեն. “Ո՞ր է ան□:
- 8 Երագի պէս պիտի թռչի եւ պիտի չգտնուի.
 Գիշերուան ցնորքի պէս պիտի փախչի:
- 9 Զայն տեսնող աչքը ա՛լ պիտի **չտեսնէ**,
 Ու անոր **բնակած** տեղը ա՛լ պիտի չնայի անոր:
- 10 Անոր որդիները ^ե չքաւորներէն շնորհք պիտի խնդրեն”,
 Եւ անոր ձեռքերը իր ^գյափշտակածը պիտի վերադարձնեն:
- 11 Անոր ոսկորները իր ^էերիտասարդութեան **մեղքերուն պատիժով** լեցուն են,
 Եւ անոր հետ հողին մէջ պիտի պառկին:
- 12 Եթէ չարութիւնը իր բերանին մէջ քաղցր է,
 Ու եթէ իր լեզուին տակ կը պահէ զայն,
- 13 Եթէ անոր խնայէ եւ չլքէ,
 Ու իր քիմքին տակ պահէ զայն,
- 14 Իր ^բկերակուրը իր աղիքներուն մէջ պիտի փոխուի,
 Զարբի մաղձ պիտի ըլլայ իր ներսը:
- 15 Անիկա հարստութիւններ կլլեց, բայց զանոնք պիտի փսխէ.
 Աստուած իր փորէն դուրս պիտի հանէ զանոնք:
- 16 Անիկա քարբին թոյնը պիտի ծծէ,
 Եւ իժի լեզուն զինք պիտի մեռցնէ:
- 17 Ան պիտի չտեսնէ մեղրի ու կոգիի
 Առունները, գետակներն ու վտակները:
- 18 Իր **աշխատանքով** վաստակածը պիտի վերադարձնէ եւ պիտի չկլլէ,
 Ու փոխարինածը **իր** հարստութեան չափ պիտի ըլլայ.
Անով պիտի չհրճուի:
- 19 Զանի չքաւորները ^բճնշեց **ու** լքեց,
 Եւ իր չկառուցանած տունը յափշտակեց,
- 20 Անշո՛ւշտ իր ^ժներսը անդորրութիւն պիտի ^իչգգայ,

- ^գ Եբբ.՝ մօտ
- ^ո Կամ՝ բարձրութիւնը
- ^ե Եբբ.՝ չքաւորներուն հաճելի պիտի ըլլան
- ^գ Կամ՝ ինչքը
- ^է Կամ՝ ծածուկ
- ^բ Եբբ.՝ հացը
- ^բ Կամ՝ խոշտանգեց
- ^ժ Եբբ.՝ փորին մէջ
- ^ի Եբբ.՝ չգիտնայ

Ու ցանկացածը պիտի չկարենայ ազատել:

- 21 Անոր կերակուրէն ոչինչ պիտի մնայ,
Ուստի 'ո՛չ մէկը երկունքի ցաւ պիտի քաշէ անոր բարիքներուն համար¹:
- 22 Իր առատութեան լիութեան մէջ ալ պիտի տագնապի.
Տաժանքի մէջ եղողներուն բոլոր ձեռքերը անոր վրայ պիտի գան:
- 23 Մինչ իր փորը կը լեցնէ,
Աստուած իր բորբոքած բարկութիւնը անոր վրայ պիտի արձակէ,
Եւ **անձրեւի պէս** անոր վրայ պիտի տեղացնէ՝ իբր կերակուր:
- 24 Երկաթէ զէնքին առջեւէն փախած աստե՛նը
Պղինձէ աղեղը գայն պիտի խոցէ:
- 25 **Իրեն դէմ արծակուած նետը** կը քաշէ, ու մարմինէն կը հանէ.
Երբ փայլատակող **նետը** անոր մաղձէն ^Խելլէ,
Ահը անոր վրայ **պիտի գայ**:
- 26 Ամբողջ խաւարը անոր պահեստներուն մէջ պիտի պահուի.
Կրակ մը՝ որուն վրայ **մէկը** չէ փչած՝ գայն պիտի սպառէ.
Անոր վրանին մէջ մնացողը պիտի ^Ծդժբախտանայ:
- 27 Երկինքը անոր անօրէնութիւնը պիտի յայտնէ,
Երկիրն ալ անոր դէմ պիտի կանգնի:
- 28 Անոր տան հասոյթը պիտի ^Կյափշտակուի,
Ջուրի պէս պիտի թափի **Աստուծոյ** բարկութեան օրը:
- 29 Ասիկա՛ է ամբարիշտ մարդուն բաժինը՝ որ Աստուծմէ **պիտի ստանայ**,
Ասիկա՛ է այն ժառանգութիւնը՝ որ Աստուած անոր համար ^Գսահմաներ է²:

21

Յոբ պատասխանեց.

- 2 «Խօսքս լա՛ւ մտիկ ըրէք.
Ասիկա՛ ըլլայ ձեր մխիթարութիւնը:
- 3 Հանդուրժեցէ՛ք ինձի՝ որ խօսիմ,
Ու խօսելէս ետք ծաղրեցէք:
- 4 Միթէ ես մարդո՞ւ կը գանգատիմ,
Եւ ինչո՞ւ հոգիս չվհատի:
- 5 Նայեցէ՛ք ինձի, ապշեցէ՛ք,
Ու **ձեր** ձե՛ռքը դրէք **ձեր** բերանին վրայ:
- 6 **Այս բաները** յիշելով կը շփոթիմ,
Եւ ահուդողը մարմինս կը համակէ:
- 7 Ամբարիշտները ինչո՞ւ կ'ապրին.

¹ Կամ՝ անոր յաջողութիւնը պիտի չտեսէ

^Խ Եբր.՝ երթայ

^Ծ Կամ՝ սպառի

^Կ Եբր.՝ փոխադրուի

^Գ Եբր.՝ հրամայեր

Կը ծերանան ու **իրենց** ոյժը կը գօրանայ:

- 8 Անոնց զարմը իրենց հետ կը հաստատուի՝ իրենց առջեւ,
Նաեւ անոնց շառաւիղները՝ իրենց աչքերուն առջեւ:
- 9 Իրենց տուները խաղաղութեան մէջ են, երկիւղէ **զերծ**,
Եւ Աստուծոյ գաւազանը անոնց վրայ չէ:
- 10 Անոնց ցուլը կը զուգաւորուի առանց վրիպելու,
Անոնց կոպը՝ «հորթ կը ծնանի»՝ առանց վիժումի:
- 11 Իրենց պզտիկները դուրս կը հանեն՝ **ոչխարի** հօտի պէս,
Եւ անոնց զաւակները **ուրախութեամբ** կը ցատկոտեն:
- 12 Թմբուկով ու քնարով ^բկ'երգեն,
Եւ սրինգին ձայնով կ'ուրախանան:
- 13 Անոնք իրենց օրերը բարօրութեամբ կ'աւարտեն,
Ու մէկ վայրկեանի մէջ ^գդժոխք կ'իջնեն:
- 14 Անոնք Աստուծոյ կ'ըսեն.
«Շեռացի՛ր մեզմէ,
Որովհետեւ չենք բաղձար քու ճամբաներդ ճանչնալ:
- 15 Ամենակարողը ո՞վ է՝ որ զայն պաշտենք,
Եւ ի՞նչ օգուտ պիտի ունենանք՝ անոր դիմելով□:
- 16 Ահա՛ անոնց ^դբարիքը իրենց ձեռքը չէ.
Ամբարիշտին խորհուրդը հեռո՛ւ ըլլայ ինձմէ:
- 17 Ամբարիշտներուն ճրագը քանի՛ անգամ կը շիջանի,
Եւ իրենց ձխորդութիւնը անոնց վրայ կը հասնի:
Աստուած իր բարկութեամբ **անոնց** ^եցաւեր կը բաժնէ:
- 18 Հովին առջեւ եղած յարդին պէս կ'ըլլան,
Ու փոթորիկին ^զյափշտակած մղեղին պէս:
- 19 «Աստուած անոր պատիժը իր որդիներուն կը վերապահէ□, **կ'ըսեն.**
Անոր պիտի հատուցանէ, ան ալ պիտի գիտնայ:
- 20 Անոր աչքերը իր կորուստը պիտի տեսնեն,
Եւ Ամենակարողին ցասումէն պիտի խմէ:
- 21 Ան ի՞նչ հաճոյք **պիտի ստանայ** իր տան մէջ՝ իրմէ ետք,
Զանի իր ամիսներուն թիւը կիսուած է:
- 22 Միթէ **կարելի՞** ^զէ գիտութիւն սորվեցնել Աստուծոյ,
Զանի ի՛նք կը դատէ ^էգոռոզները:
- 23 Մէկը կը մեռնի իր առոյգութեան մէջ,

^ա Եբր.՝ կ'ազատի

^բ Եբր.՝ ձայն կը բարձրացնեն

^գ Այսինքն՝ մեռած անձերու կայանը

^դ Կամ՝ բարօրութիւնը

^ե Եբր.՝ երկունքի ցաւեր

^զ Եբր.՝ գողցած

^է Կամ՝ բարձրերը

Ամբողջովին հանդարտ եւ անդորր.

- 24 Անոր ^բկուշտերը ճարպով՝ լեցուն են,
Ու ոսկորներուն ծուծը թարմ է:
- 25 Իսկ ուրիշ մը կը մեռնի ^բսիրտին դառնութեամբ,
Առանց բարօրութիւն ճաշակած ըլլալու:
- 26 **Սակայն երկուքը** հաւասարապէս հողին մէջ կը պառկին,
Եւ որդերը զանոնք կը ծածկեն:
- 27 Ահա՛ գիտեմ ձեր մտածումները,
Ու ձեր ^բանհրաւ հնարքները՝ ինծի դէմ:
- 28 Արդարեւ կ'ըսէք. «Ո՞ր է ազնուականին տունը,
Եւ ո՞ր է ամբարիշտներուն բնակած վրանը□:
- 29 Ճամբորդներուն չհարցուցի՞ք,
Անոնց ^հնշաններուն ուշադրութիւն չէ՞ք դարձներ՝:
- 30 Արդարեւ ձախորդութեան օրուան համար չարին կը խնայուի,
Ու ցասումի օրուան համար անոնք կը տարուին:
- 31 Ո՞վ անոր երեսին պիտի ^լզարնէ իր ճամբան,
Եւ ո՞վ անոր պիտի հատուցանէ իր ըրածին **փոխարէնը**:
- 32 Բայց ան գերեզմանը պիտի տարուի,
Ու շիրիմին մէջ պիտի մնայ:
- 33 Չորին հողակոշտերը անոր ^խանոյշ պիտի ըլլան.
Ամէն մարդ անոր ետեւէն պիտի ^ծերթայ,
Իսկ անոր առջեւէն **գացողները** անթիւ են:
- 34 Ուրեմն ի՞նչպէս զուր տեղը զիս կը մխիթարէք,
Քանի ձեր պատասխաններուն մէջ ^կկեղծիք կայ՝»:

ԵՐՐՈՐԴ ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ
(22. 1-27. 33)

22

Այն ատեն Թեմանացի Եղիփազ պատասխանեց.

2 «Միթէ՞ մարդը **կրնա՞յ** Աստուծոյ օգտակար ըլլալ.

^բ **Կամ՝** անօթները կաթով

^բ **Եբբ.**՝ անձին

^ծ **Եբբ.**՝ բռնութեան մտադրութիւնները

^հ **Եբբ.**՝ նշանները չէ՞ք ճանչնար

^լ **Եբբ.**՝ բացատրէ

^խ **Եբբ.**՝ քաղցր

^ծ **Եբբ.**՝ քաշուի

^կ **Եբբ.**՝ ուխտագանցութիւն կը մնայ

^ա **Եբբ.**՝ զօրաւոր մարդը

Ուշիմ մարդը միայն իրեն օգտակար կ'ըլլայ:

- 3 Ամենակարողը հաճոյք կը ստանա՞յ՝ եթէ արդար ըլլաս, Կամ շահ մը՝ եթէ քու ճամբաներուդ մէջ պարկեշտ ըլլաս:
- 4 Միթէ քեզմէ վախճալո՞ւն համար քեզի հետ կը վիճաբանի, Զեզի հետ ՞դատարան կ'երթայ.
- 5 Զու մեծ չարութեանդ համար չէ՞, Եւ անվախճան անօրէնութիւններուդ համար:
- 6 Արդարեւ առանց ՞պատճառի եղբայրներէդ գրաւ առիր, Ու մերկերը իրենց հագուստներէն մերկացուցիր.
- 7 ՞Պապակածին ջուր չխմցուցիր Եւ անօթիին հաց տալ մերժեցիր:
- 8 Երկիրը ՞հուժկու մարդուն էր, Ու յարգելին կը բնակէր անոր մէջ:
- 9 Այրի կիները պարապ ձեռքով ղրկեցիր, Եւ որբերուն բազուկները ճգմուեցան:
- 10 Հետեւաբար քու շուրջդ վարմեր կան, Ու յանկարծահաս երկիւղը քեզ կը շփոթեցնէ:
- 11 Կամ խաւարը քեզ պատած է, եւ չես կրնար տեսնել, Ու ջուրերուն առատութիւնը քեզ կը ծածկէ:
- 12 Աստուած երկինքի բարձրութեան մէջ չէ՞. Նայէ՛ աստղերուն ՞կամարին, ո՛րչափ բարձր են:
- 13 Իսկ դուն ըսիր. “Աստուած ի՞նչ գիտէ. Մառախուղին մէջէն կրնա՞յ դատել:
- 14 Թանձր ամպերը իրեն ծածկոյթ են, ու չի տեսներ. Միայն երկինքի կամարին վրայ կը շրջի□:
- 15 ՞Դիտեցի՞ր այն հնադարեան ուղիին”, Ուրկէ անօրէն ՞մարդիկը քալեցին.
- 16 Անոնք ՞ատենէն առաջ՝ յափշտակուեցան, Անոնց հիմերը ՞հեղեղը ընկղմեց՝:

- բ Եբր.՝ դատաստանի
- գ Եբր.՝ վճարումի
- դ Եբր.՝ Պարտասածին
- ե Եբր.՝ բազուկով
- զ Եբր.՝ գագաթին
- է Կամ՝ Պիտի հետեւի՞ս այն հին աշխարհին ուղիին
- ը Եբր.՝ այր մարդիկը
- թ Կամ՝ յանկարծակի
- ժ Եբր.՝ գետը թափեց

- 17 Անոնք Աստուծոյ կ'ըսէին. “Շեռացի՛ր մեզմէ՞
Նաեւ. “Ամենակարողը ^հմեզի ի՞նչ **կրնայ** ընել՞,
- 18 Թէեւ անոնց տունը բարիքներով լեցուցեր էր:
Ամբարիշտներուն խորհուրդը հեռո՛ւ ըլլայ ինձմէ:
- 19 Արդարները պիտի տեսնեն եւ ուրախանան.
Անմեղները զանոնք պիտի ծաղրեն՝ **ըսելով**.
- 20 “Մեր թշնամիները անհետացած են,
եւ անոնց մնացորդը կրակը սպառեց՞:
- 21 Ուրեմն ^ւհաշտուէ՛ անոր հետ ու խաղաղութի՛նն ըրէ.
Ա՛յսպէս՝ բարօրութիւն պիտի ^{իւ}ըլլայ քեզի:
- 22 Ընդունէ՛ օրէնքը անոր բերանէն,
եւ ^ծուշադրութի՛նն դարձուր անոր խօսքերուն՞”:
- 23 Եթէ Ամենակարողին վերադառնաս՝ պիտի ^կհաստատուիս.
Եթէ անհրաւութիւնը վրաններէդ հեռացնես,
- 24 Ոսկին հողին ^հհետ դնես,
Ու Ոփիրի **ոսկին**՝ վտակներու խճաքարերուն ^ծհետ,
- 25 Ամենակարո՞ղը պիտի ըլլայ քու ոսկիդ,
Քու արծաթդ, քու ոյժդ:
- 26 Արդարեւ այն ատեն Ամենակարողը քու վայելքդ պիտի ըլլայ,
Ու երեսդ դէպի Աստուած պիտի վերցնես.
- 27 Անոր պիտի թախանձես, ու քեզ պիտի լսէ,
եւ ուխտերդ պիտի կատարես:
- 28 Եթէ ^ըբան մը որոշես՞, քեզի պիտի յաջողի,
Ու ճամբաներուդ վրայ լոյս պիտի ճառագայթէ:
- 29 Երբ **մէկը** նուաստանայ, պիտի ըսես. “ ^Բարձրացի՛ր՞.
Այն ատեն **Տէրը** պիտի ազատէ ա՛ն՝ որուն աչքերը խոնարհած են:
- 30 Անմեղ չեղողն ալ պիտի ազատէ.
Ան ձեռքերուդ մաքրութեամբ պիտի ազատուի»:

^հ Եբր.՝ անոնց

^ւ Եբր.՝ օգտակար եղիր

^{իւ} Եբր.՝ հասնի

^ծ Եբր.՝ սիրտիդ մէջ դիր անոր խօսքերը

^կ Եբր.՝ կառուցանուիս

^հ Կամ՝ պէս

^ծ Կամ՝ պէս

^ը Եբր.՝ խօսք մը կտրես

^Բ Եբր.՝ Բարձրութիւն

23

Յոբ պատասխանեց.

- 2 «Այսօր ալ իմ գանգատս դառն է,
«Անոր հարուածը» հառաչանքէս ծանր է:
- 3 Երանի՛ թէ ^բկարենայի գտնել զինք,
Մինչեւ իր նստավայրը երթալ.
- 4 Իմ դատս իր առջեւ կը ^գներկայացնէի,
Ու բերանս փաստերով կը լեցնէի:
- 5 Կը գիտնայի թէ ի՛նչ խօսքերով ինձի պիտի պատասխանէր,
Եւ կը հասկնայի ինչ որ ինձի ըսէր:
- 6 Միթէ իր մեծ կարողութեա՞մբ ինձի հետ պիտի վիճէր. ո՛չ.
Հապա ի՛նք ^դզիս պիտի զօրացնէր՝:
- 7 Ուղիղները հոն կրնան վիճաբանիլ անոր հետ,
Ու ես Դատաւորէս ընդմիջտ կ'ազատէի:
- 8 Բայց ահա՛ դէպի ^եարեւելք կ'երթամ, եւ ան հոն չէ.
Դէպի ^զարեւմուտք, ու զայն չեմ ^էնշմարեր:
- 9 Դէպի ^բհիւսիս կ'երթամ, ուր ինք կը գործէ,
Բայց զայն չեմ ^ըգտներ.
^զՀարաւային կողմը կը ծածկուի,
Եւ զայն չեմ տեսներ:
- 10 Իսկ ան գիտէ իմ ճամբաս.
Երբ զիս փորձարկէ, **զուտ** ոսկիի պէս դուրս պիտի ելլեմ:
- 11 Ոտքս անոր քայլերուն վրայ ^իհաստատուեցաւ.
Անոր ճամբան պահելով՝ չխտորեցայ:
- 12 Անոր շրթունքին պատուիրաններէն չհեռացայ.
Անոր բերանին խօսքերը իմ սովորութիւններէս անելի պահեցի:

^ա Երբ.՝ Ձեռքս

^բ Երբ.՝ գիտնայի

^գ Երբ.՝ գետեղէի

^դ Երբ.՝ իմ մէջս զօրութիւն պիտի դնէր

^ե Կամ՝ առջեւ

^զ Երբ.՝ ետեւ

^է Երբ.՝ հասկնար

^ը Երբ.՝ ձախ

^ը Երբ.՝ տեսներ

^զ Երբ.՝ Աջ

^ի Երբ.՝ բռնուեցաւ

- 13 Բայց ան մէկ մտածում ունի,
Եւ ո՞վ կրնայ գինք՝ հրաժարեցնել.
Ինչ որ իր անձը փափաքի՝ կ'ընէ:
- 14 Ուրեմն ինծի համար՝^Խվճռուածը պիտի գործադրէ.
Այդպիսի շատ բաներ կան անոր քով:
- 15 Ուստի անոր ներկայութենէն կը շփոթիմ.
Երբ մտածեմ՝ անկէ կը վախնամ:
- 16 Արդարեւ Աստուած սիրտս կը թուլցնէ,
Եւ Ամենակարողը զիս կը շփոթեցնէ.
- 17 Որովհետեւ ես թշուառութեան խաւարէն առաջ չբնաջնջուեցայ,
Ու մութը երեսէս չծածկեց»:

24

«Քանի ժամանակները պահուած չեն Ամենակարողէն,
Ի՞նչպէս զայն ճանչցողները անոր օրերը չեն տեսներ:

- 2 Չարերը սահմանաքարեր կը տեղափոխեն,
Հօտեր կը յափշտակեն ու գանոնք կ'արածեն.
- 3 Որբերուն էշերը կ'առնեն կը տանին,
Այրիին եզը գրաւ կ'առնեն.
- 4 Աղքատները ճամբայէն կը շեղեցնեն,
Ու երկրի դժբախտները միասին կը պահուրտին:
- 5 Ահա՛ անոնք՝ անապատի վայրենի էշերուն պէս՝
^ՄԿանուխ իրենց գործին ^Բկ'երթան՝ որս փնտռելու.
Անապատը ^Գանոնց տղաներուն հաց կու տայ:
- 6 Իրենց չեղած արտին մէջ ^Նկեր կը հնձեն,
Եւ ^Եամբարշտութեամբ այգին ճռաքաղ կ'ընեն:
- 7 Մերկին գիշերել կու տան առանց հանդերձի,
Ու ցուրտ ատեն առանց ծածկոցի կը թողուն.
- 8 Անոնք լեռներուն հեղեղներէն կը թրջուին,
Եւ ^Գապաստանարան չունենալով՝ վէմերը կը գրկեն:
- 9 Որբը ծիծէն կը ^Էփրցնեն,

¹ Երբ.՝ դարձնել

^Խ Երբ.՝ որոշուածը

^Մ Երբ.՝ Արշալոյսին

^Բ Երբ.՝ դուրս կ'ելլեն

^Գ Երբ.՝ անոնց եւ իրենց

^Ն Կամ՝ շաղուածք

^Ե Կամ՝ ամբարիշտին

^Է Երբ.՝ ապաւէն

Ու դժբախտէն գրաւ կ'առնեն:

- 10 Մերկերուն առանց հանդերձի շրջիլ կու տան,
Եւ անօթիները **անոնց ցորենի** որաները կը կրեն:
- 11 Իրենց ^Ըշրջափակին մէջ իւղ հանողները,
Ու հնձաններուն մէջ **խաղող** կոխողները կը ծարաւնան:
- 12 Զաղաքին մէջ ^Քմարդիկ կը հեծեծեն,
Եւ վիրաւորներուն անձը կ'աղաղակէ.
Բայց Աստուած **անոնց ըրածը** անպատշաճութիւն չի համարեր:
- 13 Անոնք լոյսին դէմ ըմբոստացողներէն են.
Անոր ճամբաները չեն գիտեր,
Եւ անոր շաւիղներուն մէջ չեն կենար:
- 14 Մարդասպանը ^Ժարշալոյսին հետ կ'ելլէ՝,
Դժբախտն ու աղքատը կը սպաննէ,
Իսկ գիշերը ^Իկը գողնայ՝:
- 15 Շնացողին աչքն ալ մթնշաղիւն կը 'սպասէ՝ ըսելով.
“Զիս աչք չնշմարէ□. ու երեսին ծածկոց կը դնէ:
- 16 Խաւարին մէջ կը ծակեն այն տունները՝
^ԽՈրոնց վրայ ցերեկը նշան դրած են՝:
Անոնք լոյսը չեն ճանչնար.
- 17 Արդարեւ առտուան **լոյսը** մահուան շուքի պէս է անոնց,
Սակայն մահուան շուքի ^Ծարհաւիրքին վարժուած են՝:
- 18 ^ԿԱնոնք ջուրերու մակերեսին վրայ թեթեւաշարժ են՝.
Անոնց բաժինը երկրի վրայ անիծեալ է,
Եւ այգիներու ճամբան ^Զչեն վերադառնար՝:
- 19 Չորութիւնն ու տաքութիւնը ձիւնի ջուրը կը ^Ճհատցնեն,
Նոյնպէս ալ ^Ղդժոխքը՝ մեղանչողները:

- ^Է Եբբ.՝ յափշտակեն
- ^Ը Եբբ.՝ պարիսպներուն
- ^Ք Եբբ.՝ այր մարդիկ
- ^Ժ Եբբ.՝ լոյսին հետ կը կանգնի
- ^Ի Եբբ.՝ գողի պէս է
- ^Լ Եբբ.՝ դիտէ
- ^Խ Եբբ.՝ Որոնք ցերեկը իրենց համար կըքած են
- ^Ծ Եբբ.՝ արհաւիրքը կը ճանչնան
- ^Կ Եբբ.՝ Ան ջուրերու պէս թեթեւ է
- ^Զ Եբբ.՝ չի վերադառնար
- ^Ճ Եբբ.՝ յափշտակեն
- ^Ղ Այսինքն՝ մեռած անձերու կայանը

- 20 Արգանդը զայն պիտի մոռնայ.
Որդե՛րը՝ զայն պիտի ըմբռնեն՝.
Ան ա՛լ պիտի չյիշուի.
Անհրաւութիւնը ծառի մը պէս պիտի կոտորուի:
- 21 Ան զաւակ չծնանող ամուլը կը չարչարէ,
Եւ այրիին բարիք չ'ըներ:
- 22 **Աստուած**՝ իր կարողութեամբ՝ *«հզօրներուն կեանքն ալ կ'երկարածօ՞ւ»*.
Իսկ երբ կանգնի, ո՛չ մէկուն կեանքը ապահովուած կ'ըլլայ:
- 23 *՝Անոնց ապահովութիւն կու տայ՝ որպէսզի անոր՝ «ապաւինին»,
Բայց իր աչքերը անոնց ճամբաներուն վրայ են:*
- 24 Անոնք քիչ մը **ատեն** բարձրացան, յետոյ նուաստանալով չքացան.
Բոլորին պէս ²կորսուեցան
Ու հասկի գլուխի պէս կտրուեցան:
- 25 Եթէ այսպէս չէ, ո՞վ զիս *«պիտի հերքէ»*,
Եւ իմ խօսքս ոչնչութեան վերագրէ»:

25

Սոքեցի Բաղդատ պատասխանեց.

- 2 *«Իշխանութիւնն ու երկիւղը անոր քով են.
Իր բարձր **վայրերուն** մէջ խաղաղութիւն կ'ընէ:*
- 3 Անոր գունդերը թիւ ունի՞ն.
Անոր լոյսը որո՞ւ վրայ չի ^ածագիր:
- 4 Ուրեմն մարդը ի՞նչպէս պիտի արդարանայ Աստուծոյ առջեւ.
Կնոջմէ ծնածը ի՞նչպէս **կրնայ** ամբիծ ըլլալ:
- 5 Ահա՛ լուսինն ալ չի շողար,
Եւ անոր աչքերուն **առջեւ** աստղերն ալ ամբիծ չեն.
- 6 Ալ ո՞ւր կը մնայ մարդը՝ որ որդ մըն է,
Ու մարդու որդին՝ որ ճճի մըն է»:

26

Այն ատեն Յոբ պատասխանեց.

⁶ Եբբ.՝ անով պիտի քաղցրանան

⁴ Եբբ.՝ հզօրներն ալ կը քաշէ

¹ Եբբ.՝ Անոր

⁶ Եբբ.՝ կռթնի

² Եբբ.՝ իրենց ճամբան գոցուեցաւ

ⁿ Եբբ.՝ սուտ պիտի հանէ

^ա Եբբ.՝ բարձրանար

- 2 «Ոյժ չունեցողին ի՞նչպէս օգնեցիր,
Ու գօրութիւն չունեցող բազուկը **ի՞նչպէս** ազատեցիր:
- 3 Իմաստութիւն չունեցողը ի՞նչպէս խրատեցիր,
Եւ **ո՞րչափ** շատ իմաստութիւն գիտցուցիր:
- 4 Որո՞ւ ուղղեցիր **այս** խօսքերը.
Որո՞ւն ներշնչումը «կը բխի» քեզմէ:
- 5 Ուրուականները ^բկը սարսափին՝
Ջուրերէն եւ անոնց բնակիչներէն վար:
- 6 ^գԴժոխքը ^դբաց է անոր առջեւ,
Ու ^եվիհը ծածկոց չունի:
- 7 Ան հիւսիսը դատարկութեան վրայ կը տարածէ,
Երկիրը ոչինչին վրայ կը կախէ:
- 8 Ջուրերը իր թանձր **ամպերուն** մէջ կ'ամփոփէ,
Եւ անոնց տակ ամպը չի պատռիր:
- 9 Իր գահին երեսը կը ^զծածկէ՝
Անոր վրայ իր ամպը տարածելով:
- 10 Ջուրերուն մակերեսին վրայ ^էշրջանակ **դրաւ**,
Մինչեւ լոյսին ու խաւարին ծայրագոյն սահմանը:
- 11 Երկինքի սիւները կը սարսին
Եւ անոր սաստէն կը զարմանան:
- 12 Իր կարողութեամբ ծովը կը խաղաղեցնէ,
Ու իր հանճարով **անոր** հպարտութիւնը կը կոտրէ:
- 13 Իր Հոգիով երկինքը զարդարեց.
Իր ձեռքը Փախչող վիշապը ^բստեղծեց:
- 14 Ահա՛ ասոնք են անոր ճամբաներուն ծայրերը,
Եւ ո՞րչափ տկար է անոր մասին մեր լսած ^բշշուները.
Հապա ո՞վ **կրնայ** հասկնալ անոր գօրութեան որոտումը»:

27

- ^ա Եբր.՝ դուրս կ'ելլէ
- ^բ Կամ՝ երկունքի ցաւ կը քաշեն
- ^գ Այսինքն՝ Մեռած անձերու կայանը
- ^դ Եբր.՝ մերկ
- ^ե Եբր.՝ ապադոնը, այսինքն՝ կորուստը
- ^զ Եբր.՝ բռնէ
- ^է Կամ՝ կամար
- ^ը Եբր.՝ երկնեց
- ^բ Եբր.՝ լուրը

Յոբ շարունակելով իր առակը՝ ըսավ.

- 2 «Իմ իրաւունքս ^ազլացող Աստուածը,
Եւ անձս դառնութեամբ լեցնող Ամենակարողը ողջ է:
- 3 Զանի շունչս վրաս է
Ու ռունգերուս մէջ Աստուծոյ հոգին կայ,
- 4 Շրթունքս անիրաւութիւն պիտի չըսէ,
Ու լեզուս խաբէութիւն պիտի չխօսի:
- 5 Հեռո՛ւ ինձմէ, որ ձեզ արդարացնեմ.
Մինչեւ շունչս տալը՝ պարկեշտութիւնս ինձմէ պիտի չհեռացնեմ:
- 6 Իմ արդարութեանս կառչեր եմ, ու զայն պիտի չթողում.
Ապրած օրերուս ^բհամար սիրտս բնաւ պիտի ^գչյանդիմանէ **զիս**:
- 7 Թշնամիս ամբարիշտի պէս թող ըլլայ,
Եւ ինծի դէմ կանգնողը՝ անիրաւի պէս:
- 8 Արդարեւ ի՞նչ է կեղծաւորին յոյսը, (թէեւ ազահութեամբ **հարստացած** ըլլայ,)
Երբ Աստուած անոր ^դհոգին առնէ:
- 9 Միթէ Աստուած անոր աղաղակը պիտի լսէ՞,
Երբ տագնապը անոր վրայ հասնի:
- 10 Ամենակարողը անոր վայելքը պիտի ըլլա՞յ.
Ամէն ժամանակ Աստուծոյ պիտի գոչէ՞:
- 11 Աստուծոյ ^եգործելակերպը ձեզի պիտի սորվեցնեմ.
Ամենակարողին քով եղածը պիտի չծածկեմ:
- 12 Ահա՛ դուք բոլորդ ալ տեսաք.
Ուստի ինչո՞ւ այդպէս բոլորովին սնապաշտ եղաք:
- 13 Ահա՛ւասիկ ամբարիշտ մարդուն բաժինը Աստուծոյ առջեւ,
Ու բռնակալներուն ստանալիք ժառանգութիւնը Ամենակարողէն...—
- 14 Եթէ անոր որդիները բազմանան, սուրի համար է.
Անոր շառաւիղները հացով պիտի չկշտանան:
- 15 Իրմէ **ետք** վերապրողները **գէշ** մահով պիտի թաղուին,
Բայց իր որբեւարիները պիտի չլան:
- 16 Թէեւ հողի պէս արծաթ դիզէ,
Ու ցելիի պէս հանդերձներ պատրաստէ,
- 17 Ան պիտի պատրաստէ՝ բայց արդա՛րը պիտի հագնի,
Եւ անմե՛ղը պիտի բաժնէ արծաթը:
- 18 Իր տունը կը կառուցանէ՝ ինչպէս ցեցը **կ'ընէ**,
Այգիի պահապանին շինած խրճիթին պէս:
- 19 Հարուստը պիտի պառկի, բայց պիտի չամփոփուի.
^զԱչքերը պիտի բանայ, ու՛ պիտի ոչնչանայ:

^ա Եբբ.՝ հեռացնող

^բ Կամ՝ մէջ

^գ Եբբ.՝ չնախատէ

^դ Եբբ.՝ անձը

^ե Եբբ.՝ ձեռքով եղածը

- 20 Արհաւիրքը ջուրերու պէս անոր պիտի հասնի.
Գիշերուան մէջ փոթորիկը պիտի յափշտակէ զայն:
- 21 Արեւելեան հովը պիտի էքէ տանի՝ զայն, եւ ինք պիտի երթայ.
Մրրիկով պիտի վերցնէ զայն իր տեղէն:
- 22 **Ամենակարողը իր նետերը** անոր դէմ պիտի նետէ, ու պիտի չխնայէ.
Ան ալ ^բպիտի ջանայ անոր ձեռքէն փախչիլ՝:
- 23 Անոր **անկումին** համար ծափ պիտի զարնեն,
եւ անոր եղած տեղէն զայն սուլելով պիտի **վռնտեն**»:

ԻՄԱՍՏՈՒԹԵԱՆ ԳՈՎԵՍՏԸ

28

- «Անշուշտ արծաթը **իր** երակը ունի,
Ու ոսկին՝ **իր** զտուելու տեղը.
- 2 Երկաթը հողէն կը ստացուի,
Պղինձը՝ ^ահանածոն հալեցնելով՝:
- 3 **Մարդը** խաւարին վերջակէտ կը դնէ,
Եւ ամէն **իցչ** ^բկատարելապէս կը հետազօտէ.
Մութին **մէջ պահուած** քարերն **ալ**՝ որոնք մահուան շուքին մէջ են:
- 4 ^գՓոս կը բանայ՝ **իր** բնակած տեղէն հեռու,
Հոն՝ ուր ^դոտք չէ կոխուած՝.
^եԿը ցածնան՝, մարդոցմէ **հեռու** կը շարժին:
- 5 Երկրէն հաց կ'արտադրուի,
Իսկ անոր ներքեւը տակնուվրայ կ'ըլլայ՝ իբր թէ կրակով:
- 6 Անոր ^զհանքերը շափիւղաներու տեղ են,
Ու հոն ոսկիի փոշի կայ:
- 7 Գիշատիչ թռչունը **անոր** շաւիղը չի գիտեր,
Եւ անգղին աչքը զայն նշմարած չէ:
- 8 ^էՎայրենի գազանները՝ հոն **ոտք** կոխած չեն,

- ^գ Կամ՝ Ակնթարթի մէջ
- ^է Եբբ.՝ վերցնէ
- ^բ Եբբ.՝ փախչելով պիտի փախչի անոր ձեռքէն
- ^ա Եբբ.՝ քարը ձուլելով
- ^բ Կամ՝ մինչեւ ծայրը
- ^գ Եբբ.՝ Ձոր կը պատռէ
- ^դ Եբբ.՝ ոտքէն մոռցուած է
- ^է Կամ՝ Կը պարպուի
- ^զ Եբբ.՝ քարերը
- ^է Եբբ.՝ Հպարտութեան որդիները

՝Մոնչող առիւծը՝՝ անկէ անցած չէ:

- 9 Մարդը իր ձեռքը կ'երկարէ ապառաժներուն,
Ու լեռները հիմէն տակնուվրայ կ'ընէ:
- 10 Վէմերը ճեղքելով՝ գետեր կ'անցընէ անոնց մէջէն.
Անոր աչքը ամէն պատուական բան կը տեսնէ:
- 11 Գետերը ՝կ'արգիլէ՝ որ չհոսին՝,
Եւ թաքուն պահուածը ՝երեւան կը հանէ:
- 12 Բայց իմաստութիւնը ո՞ր կը գտնուի,
Ու խելքին տեղը ո՞ր է:
- 13 Մարդը անոր յարգը չի գիտեր,
Եւ ան չի գտնուիր ապրողներու երկրին մէջ:
- 14 Անդունդը կ'ըսէ. «Ան իմ մէջս չէ□,
Ծովն ալ կ'ըսէ. «Իմ քովս չէ□:
- 15 Զուտ ոսկիի փոխարէն չի տրուիր.
Արծաթ չի կշռուիր անոր գինին համար:
- 16 Ո՛չ Ոփիրի մաքուր ոսկիով կը փոխարինուի,
Ո՛չ ալ պատուական եղնգնաքարով եւ շափիւղայով:
- 17 Ոսկին ու վանակնը չեն կրնար անոր հետ բաղդատուիլ.
Զուտ ոսկիէ իրերով չի փոխանակուիր.
- 18 Բուստը եւ բիրտը անոր քով չեն յիշատակուիր:
Արդարեւ իմաստութեան ՝գինը մարգարիտներու գինէն աւելի բարձր է.
- 19 Եթովպիայի տպագիտնը անոր հետ չի բաղդատուիր,
Ու մաքուր ոսկիով չի փոխարինուիր:
- 20 Ուրեմն իմաստութիւնը ուրկէ՞ կու գայ,
Եւ խելքին տեղը ո՞ր է.
- 21 Զանի բոլոր ապրողներուն աչքերէն թաքնուած է,
Ու երկինքի թռչուններէն՝ պահուած:
- 22 Վիհը եւ մահը կ'ըսեն.
«Մենք անոր համբաւը մեր ականջներով լսեր ենք□:
- 23 Անոր ճամբան Աստուած կը ՝ճանչնայ,
Անոր տեղը ի՛նք գիտէ,
- 24 Զանի մինչեւ երկրի ծայրերը կը դիտէ,
Երկինքին տակ եղած ամէն ինչ կը տեսնէ:
- 25 Երբ հովին կշիռը ՝կը սահմանէր՝,

՝ Կամ՝ Վագրը

բ Երբ.՝ կը փաթթէ՝ որ չլան

ժ Երբ.՝ լոյս

ի Երբ.՝ տիրացումը

լ Երբ.՝ Ապադոնը, այսինքն՝ կորուստը

խ Երբ.՝ հասկնայ

ծ Երբ.՝ կը պատրաստէր

- Ու ջուրերը չափով կը կշռէր,
- 26 Երբ անձրեւին կանոնն ⁴կ'որոշէր,
Եւ ⁵որոտումներու փայլակին՝ ճամբայ,
- 27 Այն ատեն տեսաւ ⁶զայն ու ⁷յայտնեց,
Հաստատեց զայն, նաեւ ⁸քննեց զայն,
- 28 Եւ մարդուն ըսաւ. «Ահա՛ Տէրոջ վախն է իմաստութիւնը,
Ու չարութենէ հեռանալն է խելացութիւնը ⁹»:

ՅՈՐԻ ՎԵՐՋԻՆ ՓԱՍՏԱՐԿՈՒԹԻՒՆԸ

29

- Յոբ շարունակելով իր առակը՝ ըսաւ.
- 2 «Երանի՛ թէ վաղեմի ամիսներուն պէս,
Աստուծոյ գիս պահպանած օրերուն պէս ըլլայի,
- 3 Երբ անոր ճրագը իմ գլուխիս վրայ կը շողար
Ու ես խաւարի մէջ անոր լոյսով կը քալէի.
- 4 Ինչպէս ⁵երիտասարդութեանս օրերը,
Երբ Աստուծոյ մտերմութիւնը իմ վրանիս մէջ էր.
- 5 Երբ Ամենակարողը տակաւին ինծի հետ էր,
Եւ տղաներս իմ շուրջս էին.
- 6 Երբ ⁷ոտքերս կոգիով կը լուայի,
Ու վէմը ինծի համար իւղի առուներ կը ⁸հոսեցներ.
- 7 Երբ դուրս կ'ելլէի՝ դէպի քաղաքին դուռը,
Եւ աթոռս հրապարակին մէջ կը ⁹դնէի,
- 8 Երիտասարդները գիս տեսնելով կը պահուրտէին,
Տարեցներն ալ ոտքի կ'ելլէին ու կը կայնէին.
- 9 Իշխանաւորները խօսելէն կը դադրէին,
Եւ **իրենց** ձեռքը իրենց բերանին վրայ կը դնէին.
- 10 Առաջնորդները իրենց ձայնը կը ¹¹կտրէին,

⁴ Երբ.՝ կը պատրաստէր

⁵ Երբ.՝ ձայներու

⁶ Այսինքն՝ իմաստութիւնը

⁷ Երբ.՝ յայտարարեց

⁸ Երբ.՝ հետազօտեց

⁹ Կամ՝ աշնանս

¹⁰ Երբ.՝ երթս

¹¹ Երբ.՝ թափէր

¹² Երբ.՝ հաստատէի

¹³ Երբ.՝ պահէին

Անոնց լեզուն իրենց քիմքին կը փակչէր:

- 11 **Ինծի** մտիկ ընող ականջը երանելի կը կոչէր զիս,
Ու **զիս** տեսնող աչքը կը վկայէր ինծի համար.
- 12 Որովհետեւ ես աղաղակող դժբախտը,
Որբը եւ օգնութիւն չունեցողը կ'ազատէի:
- 13 Կորսուողին օրհնութիւնը վրաս կու գար,
Ու այրիին սիրտը կը ցնծացնէի:
- 14 Արդարութիւն կը հագնէի, եւ ան ^գիմ հանդերձս էր՝.
Իրաւունքը պարեգօտի ու խոյրի պէս էր ինծի:
- 15 Կոյրին աչքերն էի,
Իսկ կաղին՝ ոտքերը.
- 16 Աղքատին հայրն էի,
^էԱնծանօթին իրաւունքը կը ^բպաշտպանէի.
- 17 Անիրաւին ժանիքը կը կոտորտէի,
Եւ անոր ակռաներէն որսը կը խլէի
- 18 Ուստի կ'ըսէի. «Բոյնիս մէջ շունչս պիտի տամ,
Օրերս ակազի պէս պիտի շատցնեմ:
- 19 Արմատս դէպի ջուրերը պիտի ^բտարածուի,
Յօղը ոստերուս վրայ պիտի գիշերէ.
- 20 Փառքս իմ մէջս պիտի վերանորոգուի,
Եւ աղեղս ձեռքիս մէջ պիտի վերահաստատուի^գ:
- 21 **Մարդիկ** ինծի մտիկ կ'ընէին ու կը սպասէին,
Կը լռէին՝ իմ խորհուրդս **ստանալու** համար.
- 22 Իմ խօսելէս ետք՝ անոնք չէին հակաճառեր:
Խօսքս անոնց վրայ կը կաթէր.
- 23 Անձրեւի **սպասելու** պէս՝ ինծի կը սպասէին,
Եւ վերջին անձրեւին **փափաքելու պէս**՝ իրենց բերանը կը բանային:
- 24 Եթէ անոնց ժպտէի՝ չէին հաւատար,
Ու երեսիս լոյսը չէին ^գարհամարհեր:
- 25 Անոնց ճամբան ընտրելով՝ իբր գլխաւոր կը նստէի,
Իր գունդին մէջ եղող թագաւորի մը պէս կը բնակէի,
Սգաւորները մխիթարողի պէս»:

30

«Բայց հիմա ^ատարիքով ինձմէ փոքր եղողները զիս կը ծաղրեն,

- ^գ Եբբ.՝ զիս կը ծածկէր
- ^է Եբբ.՝ Չգիտցուածին
- ^բ Եբբ.՝ պրպտէի
- ^բ Եբբ.՝ բացուի
- ^գ Եբբ.՝ ձգեր
- ^ա Եբբ.՝ օրերով

ՅՈՐԻ ԳԻՐԸԸ

- Որոնց հայրերը կը մերժէի հօտիս շուններուն հետ դնել:
- 2** Նոյնիսկ ինծի ի՞նչ **օգուտ** ունէր անոնց ձեռքերուն ոյժը.
Իրենց առոյգութիւնը կորսնցուցած էին:
- 3** Կարօտութենէ եւ անօթութենէ նիհարցած՝
Երէկուրնէ անբնակ ու անշէն տափաստանը կը փախչէին:
- 4** Իրենց ^բկերակուրիս համար մացառներուն քովի ^գմոլոշները կը քաղէին,
Ու գիհիի արմատ կը **հաւաքէին**:
- 5** **Մարդոց** մէջէն կը վռնտուէին.
Անոնց ետեւէն գողի **ետեւէն գոռայու** պէս կը գոռային:
- 6** Ահռելի ձորերու մէջ կը բնակէին,
^դԵրկրի ծակերուն եւ ապառաժներուն մէջ:
- 7** Մացառներուն մէջ կը գռնչէին,
^եԵղիճներու տակ կը հաւաքուէին:
- 8** Անգգամներու որդիներ, ^զաննշան **մարդոց** որդիներ ըլլալով՝
Երկրէն կը վռնտուէին:
- 9** Ու հիմա ես անոնց տաղը եղած եմ,
Նաեւ անոնց խօսակցութեան **առարկան**:
- 10** Ինձմէ կը գարշիս, ինձմէ կը հեռանան.
Երեսիս կը թքնեն՝ առանց խնայելու:
- 11** **Քանի Աստուած** իմ լարս քակելով՝ զիս տառապեցուց,
Անոնք ալ իմ ներկայութեանս ^էսանձարձակ կ'ըլլան՝:
- 12** Աջ կողմէս ճուտեր կը կանգնին.
Անոնք ոտքերս կը ^բհրեն,
Եւ ինծի դէմ իրենց ձախորդութեան ուղիները կը հարթեն:
- 13** Անոնք շաւիղս կ'արեն, աղէտիս կը սատարեն
Առանց ոեւէ օգնականի **պէտք** ունենալու:
- 14** Լայն խրամատէ մը **գալու** պէս ^բկը յարձակին՝,
Աւերակներու մէջէն **վրաս** կը ^գխուժեն:
- 15** Արհաւիրքները վրաս կը ^դխոյանան,

^բ Եբբ.՝ հացին

^գ Կամ՝ փրփրեմները

^դ Եբբ.՝ Հողի

^ե Փշոտ թուփ մը

^զ Եբբ.՝ անանուն

^է Եբբ.՝ պախուրցը կ'արձակեն

^բ Եբբ.՝ ղրկեն

^բ Եբբ.՝ կու գան

^գ Եբբ.՝ գլորին

^դ Եբբ.՝ թաւալին

ՅՈՐԻ ԳԻՐԸԸ

- Ու հովի պէս ¹պատիւս կը հալածեն.
Ապահովութիւնս թանձր **ամպի** պէս անցաւ:
16 Հիմա անձս իմ ներսս կը ^{1a}հալի,
Տառապանքի օրերը զիս համակեցին:
17 **Իմ ցաւս** գիշերը ոսկորներս կը ծակէ,
Ու ջիղերս չեն ²հանգստանար:
18 **Իր** մեծ ոյժով իմ հանդերձս կը ⁴փոխուի,
Եւ իմ պատմունճանիս օձիքին պէս զիս կը ⁶կաշկանդէ:
19 Զիս ⁸ցեխին մէջ նետեց,
Ու հողի եւ մոխրի նմանեցայ:
20 Զեզի կ'աղաղակեմ, բայց ինձի չես պատասխաներ.
Կը կանգնիմ, ու ինձի ուշադրութիւն ⁷չես դարձներ“:
21 Ինձի հանդէպ անգութ ⁶եղար,
Ձեռքիդ հզօրութեամբ զիս ⁵կը հետապնդես“:
22 Զիս վերցնելով՝ հովին վրայ կը հեծցնես,
Ու զիս ¹մրրիկով կը հալեցնես:
23 **Ստուգապէս** գիտեմ թէ զիս մահուան պիտի տանիս՝
Բոլոր ապրողներուն համար սահմանուած տունը:
24 Արդարեւ աղաչանքը ոչինչի **օգտակար** է՝ **երբ Աստուած** իր ձեռքը երկարէ,
Ո՛չ ալ անոնց աղաղակը՝ **երբ** ինք կորսնցնէ:
25 ⁶Դժբախտութեան մէջ եղողին համար չէի՞ լար.
Աղքատին համար անձս չէ՞ր վշտանար:
26 Բայց երբ բարիք կ'ակնկալէի՝ չարիքը հասաւ.
Երբ լոյսին կը սպասէի՝ մութը եկաւ:
27 Ընդերքս կ'եռայ եւ չի ²հանդարտիր.

¹ **Կամ՝** ազնուականութիւնս

^{1a} **Եբբ.՝** թափի

² **Եբբ.՝** պառկիր

⁴ **Եբբ.՝** ծպտուի

⁶ **Եբբ.՝** կապէ

⁸ **Եբբ.՝** կաւին

⁷ **Կամ՝** կը դարձնե՞ս

⁶ **Եբբ.՝** փոխուեցար

⁵ **Եբբ.՝** կ'ատես

¹ **Եբբ.՝** խորհուրդով

⁶ **Եբբ.՝** Տաժանելի օրերու

² **Եբբ.՝** լռեր

Տառապանքի օրերը իմ առջեւ եկան:

- 28 Սեւցած կը շրջիմ, բայց՝ ոչ թէ արեւէն.
Համախմբումիմ մէջ կը կանգնիմ, ու կ'աղաղակեմ:
- 29 Շնագայլերուն եղբայր եղայ,
Եւ ջայլամներուն՝ ընկեր:
- 30 Մորթս կը սեւնայ ու վրայէս կ'իյնայ.
Ոսկորներս չորութենէն կ'այրիմ:
- 31 Ուստի քնարս սուգի փոխուեցաւ,
Եւ սրինգս՝ լալկաններու ձայնի»:

31

«Աչքերուս հետ ուխտ կնքած էի.
Ուրեմն ի՞նչպէս «ուշադրութիւն դարձնէի» կոյսի մը:

- 2 Արդարեւ վերէն՝ Աստուծմէ՝ ի՞նչ բաժին պիտի տրուի,
Ու բարձր վայրէն՝ Ամենակարողէն՝ ի՞նչ ժառանգութիւն:
- 3 Չախորդութիւնը անիրաւին համար սահմանուած չէ՞,
Եւ Բսոսկալի պատիժը՝ անօրէնութիւն գործողներուն համար:
- 4 Միթէ ան իմ ճամբաներս չի՞ տեսներ,
Ու բոլոր քայլերս չի՞ հաշուեր:
- 5 Եթէ ունայնութեան մէջ քալեցի,
Կամ ոտքս դէպի խաբէութիւն արտորաց,
- 6 Թող կշռէ զիս ճիշդ կշիռքով,
Եւ Աստուած իմ պարկեշտութիւնս պիտի գիտնայ:
- 7 Եթէ «ոտքս ճամբայէն շեղեցաւ,
Սիրտս աչքերուս հետեւեցաւ,
Ու ձեռքերուս արատ մը փակաւ,
- 8 Ես սերմանեմ եւ ուրիշը թող ուտէ,
Եւ շառաւիղներս արմատէն թող խլուիմ:
- 9 Եթէ սիրտս կնոջմէ մը հրապուրուեցաւ,
Կամ թէ ընկերիս դուռը դարան մտայ,
- 10 Իմ կինս ուրիշի մը համար «աղօրիքի քար թող դարձնէ»,
Եւ ուրիշները «գայն թող պղծեն»:
- 11 Արդարեւ ատիկա լրբութիւն է,
Ու դատաւորներէն պատժուելիք անօրէնութիւն.
- 12 Կրակ մըն է, որ գիս պիտի սպառէ մինչեւ «վիհր,

^u Եբբ.՝ նկատէի

^p Եբբ.՝ օտարոտի

^q Եբբ.՝ քայլս

^r Եբբ.՝ թող աղայ

^t Եբբ.՝ անոր վրայ թող ծռիմ

^e Եբբ.՝ ապադոնը, այսինքն՝ կորուստը

ՅՈՐԻ ԳԻՐԸԸ

Եւ ամբողջ բերքս արմատէն խլէ:

- 13 Եթէ ծառայիս կամ աղախինիս իրաւունքը անարգեցի՝
Երբ ինծի հետ կը վիճէից,
- 14 Ի՞նչ պիտի ընեմ՝ երբ Աստուած կանգնի,
Ի՞նչ պիտի պատասխանեմ անոր՝ երբ ինք էքնէ:
- 15 Միթէ զիս Եորովայնի մէջ Բստեղծողը զանոնք ալ չստեղծե՞ց.
Մէկ **Աստուած** չէ՞ մեզ **բոլորս ալ** արգանդի մէջ ժճեւակերպողը:
- 16 Եթէ չքաւորներուն ի՞ցանկացածը մերժեցի,
Ու այրիին աչքերը նուաղիլ տուի.
- 17 Եթէ պատառս առանձին կերայ,
Եւ անկէ որբն ալ չկերաւ.
- 18 (Արդարեւ մանկութենէս ի վեր հօր պէս մեծցուցի՝ զայն,
Ու մօրս Խորովայնէն առաջնորդեցի՝ ծճայն.)
- 19 Եթէ հանդերձ չունեցող մը տեսայ՝ որ կը կորսուի,
Կամ ծածկոց չունեցող աղքատ մը,
- 20 Ու եթէ անոր մէջքը զիս չօրհնեց,
Եւ իմ ոչխարներուս կ'բուրդէն չտաքցաւ.
- 21 Եթէ ձեռքս որբին դէմ՝ վերցուցի՝
Երբ տեսայ թէ՞ դրան մէջ ինծի օգնականներ կան,
- 22 Իմ ուսս անրակէս թող իյնայ,
Ու բազուկս արմուկէս Դկտրուի.
- 23 Զանի որ Աստուծոյ **դրկած** ձախորդութենէն կը վախնայի
Եւ անոր վեհափառութեան առջեւ չէի կրնար **կենալ**:
- 24 Եթէ յոյսս ոսկիին վրայ դնելով՝

^է Եբբ.՝ աչքէ անցընէ

^ը Եբբ.՝ փորի

^թ Եբբ.՝ շինողը

^ժ Եբբ.՝ պատրաստողը

^ի Եբբ.՝ բաղձանքը

^լ Այսինքն՝ որբը

^խ Եբբ.՝ փորէն

^ծ Այսինքն՝ այրին

^կ Եբբ.՝ գգաթէն

^հ Եբբ.՝ երերցուցի

^ճ Այսինքն՝ դատարանին

^դ Եբբ.՝ կտրուի

Մաքուր ոսկիին ըսի. “Ըեզի՛ կը վստահիս[□].”

- 25 Եթէ ուրախացայ՝ քանի որ գոյքերս շատ էին,
Ու ձեռքս շատ՝ վաստկած էր.
- 26 Եթէ՛ վարելին նայեցայ՝ երբ կը շողար,
Կամ լուսինին՝ երբ՝ պայծառութեամբ կը շրջէր,
- 27 Եւ սիրտս ծածկաբար հրապուրուեցաւ
Ու բերանս ձեռքս համբուրեց.
- 28 (Ա՛յս ալ դատաւորէն պատժուելիք անօրէնութիւն մըն է,
Զանի որ վերը բնակող Աստուածը ուրացած կ'ըլլայի.)
- 29 Եթէ զիս ատողին դժբախտութեան համար ուրախացայ,
Կամ՝ ցնծացի՝ երբ ան չարիքի հանդիպեցաւ.
- 30 (Ըեզուիս ալ չթոյլատրեցի որ մեղանչէ՝
Անէծքով անոր “մեռնիլը ուզելով”.)
- 31 Եթէ վրանիս չմարդիկը չըսին.
“Կո՛վ անոր միսէն չէ կշտացած”[□].)
- 32 (Գաղթականը երբեք դուրսը չէր գիշերեր,
Ուղեւորին դուռս կը բանայի.)
- 33 Եթէ յանցանքներս ՝Ադամի պէս ծածկեցի,
Եւ անօրէնութիւնս ծոցիս մէջ պահեցի.
- 34 (Զանի որ մեծ բազմութենէն կ'ահաբեկէի,
Գերդաստաններուն արհամարհանքը զիս կը զարհուրեցնէր.
Կը լռէի ու դռնէն դուրս չէի ելլեր.)
- 35 Երանի՛ թէ ինծի մտիկ ընող մը ըլլար.
Ահա՛ւասիկ իմ՝ փափաքս.— Ամենակարողը ինծի թող պատասխանէ,
Եւ “հակառակորդս ամբաստանագիր” մը գրէ:
- 36 Անշուշտ զայն իմ ուսիս վրայ պիտի կրէի
Ու պսակի պէս ինծի պիտի կապէի.

[□] Եբր.՝ գտած

[□] Եբր.՝ լոյսին

[□] Եբր.՝ հոյակապ

[□] Եբր.՝ գրգռուեցայ

[□] Եբր.՝ քիմքիս

[□] Եբր.՝ կեանքը խնդրելով

[□] Եբր.՝ այր մարդիկը

[□] Կամ՝ Երանի՛ թէ անոր միսէն կշտանայինք

[□] Կամ՝ մարդու

[□] Կամ՝ նշանս, այսինքն՝ ստորագրութիւնս

[□] Եբր.՝ վէճի մարդս գիրք

- 37 Զայլերուս թիւը անոր պիտի իմացնէի,
Առաջնորդի պէս անոր պիտի մօտենայի:
 - 38 Եթէ հողս ինծի դէմ՝ բողոքէ
Եւ անոր ակօսները միասին լան,
 - 39 Եթէ անոր՝ արդիւնքը առանց դրամի կերայ,
Կամ անոր տէրերուն՝ հոգին հանեցի՝,
 - 40 Յորենի տեղ՝՝ մոշենի թող բուսնի,
Ու գարիի տեղ՝՝ որոմ՝:
- Յոբի խօսքերը վերջացան:

ԵՂԻՈՒՍԻ ԽՕՍԸԸ
(32. 1-37. 24)

32

Այն ատեն այս երեք մարդիկ Յոբի պատասխանելէն դարձեցան, քանի ան իր աչքերուն արդար կ'երեւնար: 2 Բայց՝ Արամի գերդաստանէն Բուզացի Բարաքիէլի որդիին՝ Եղիուսի բարկութիւնը բորբոքեցաւ: Անոր բարկութիւնը Յոբի դէմ բորբոքեցաւ, որովհետեւ ինքզինք Աստուծմէ աւելի արդար կը սեպէր: 3 Նաեւ իր բարկութիւնը բորբոքեցաւ անոր երեք բարեկամներուն դէմ, որովհետեւ պատասխան գտած չէին, թէեւ Յոբը դատապարտեցին: 4 Եղիուս Յոբի խօսքերուն վերջանալուն սպասած էր, որովհետեւ անոնք իրմէ տարիքոտ էին: 5 Բայց երբ Եղիուս տեսաւ թէ այդ երեք մարդոց բերանը ա՛լ պատասխան չկար, իր բարկութիւնը բորբոքեցաւ: 6 Այն ատեն Բուզացի Բարաքիէլի որդին՝ Եղիուս պատասխանեց.

«Ես՝ տարիքով փոքր եմ, իսկ դուք՝ աւելի տարեց.

Հետեւաբար սոսկացի, ու գիտցածս ձեզի պարզելու վախցայ:

- 7 Ըսի. «Երկար կեանքը՝ թող խօսի,
Ու տարիներուն շատութիւնը թող գիտցնէ իմաստութիւնը»:
- 8 Բայց մարդուն մէջ հոգի կայ,
Եւ Ամենակարողին ներշնչումը անոնց խելք կու տայ:
- 9 Մեծերը միշտ իմաստուն չեն,
Ո՛չ ալ ծերերը իրաւունքը կը հասկնան:
- 10 Ուստի կ'ըսեմ. «Մտի՛կ ըրէ ինծի,
Որպէսզի ես ալ գիտցածս պարզեմ»:
- 11 Ահա՛ ես ձեր խօսքերուն սպասեցի,

⁴ Եբբ.՝ աղաղակէ

⁵ Եբբ.՝ ոյժը

⁶ Եբբ.՝ շունչը փչեցի

⁹ փշոտ թուփ մը

¹⁰ Եբբ.՝ Ռամի

¹¹ Եբբ.՝ օրերով

⁴ Եբբ.՝ Օրերը

- Ձեր փաստարկութիւնները ունկնդրեցի՝
Մինչեւ որ ^ոքննեցիք **անոր** խօսքերը:
- 12 Ձեզի լաւ ^եուշադրութիւն դարձուցի՝,
Բայց ահա՛ ձեզմէ ո՛չ մէկը Յորը ^գհամոզեց
Եւ անոր խօսքերուն պատասխանեց:
- 13 Մի՛ ըսէք. «Իմաստութիւն գտանք.
Աստուած է որ **կրնայ** յաղթել անոր, ո՛չ թէ մարդը[□]»:
- 14 Ան **իր** խօսակցութիւնը ինծի ^էչուղղեց,
Ես ալ ձեր խօսքերով անոր պիտի չպատասխանեմ:
- 15 Անոնք զարհուրեցան, ա՛լ չպատասխանեցին.
Անոնց խօսքերը ^ըդադրեցան:
- 16 Սպասեցի՝ մինչեւ որ ա՛լ բան մը չըսին,
Մունջ կեցան, եւ ա՛լ ^ըչհակաճառեցին:
- 17 **Ուստի** ե՛ս ալ իմ կարգիս պիտի պատասխանեմ,
Ե՛ս ալ իմ գիտցածս պիտի պարզեմ:
- 18 Արդարեւ խօսքերով լեցուն եմ,
Իմ ^ժներսս եղած հոգին ^իգիս կը ստիպէ՝:
- 19 Ահա՛ փորս չբացուած գինիի պէս է.
Նոր տիկերու պէս՝ պիտի ճեղքուի:
- 20 Պիտի խօսիմ՝ որպէսզի հանգստանամ,
Շրթունքս պիտի բանամ ու պատասխանեմ:
- 21 Ուրեմն ո՛չ մէկուն աջառութիւն պիտի ընեմ,
Ո՛չ մէկը պիտի ^լշողոքորթեմ,
- 22 Բանի չեմ գիտեր շողոքորթել.
Իմ Արարիչս շուտով զիս պիտի վերցնէր»:

33

«Ուրեմն կ'աղերսե՛մ, ո՛վ Յոր, մտի՛կ ըրէ իմ խօսքերս,
Ունկնդրէ՛ բոլոր ըսածներս:

^ո Եբբ.՝ հետազօտեցիք

^ե Եբբ.՝ նկատեցի

^գ Եբբ.՝ յանդիմանեց

^է Եբբ.՝ դէմ չգետեղեց

^ը Եբբ.՝ փոխադրուեցան

^ը Եբբ.՝ չպատասխանեցին

^ժ Եբբ.՝ փորիս մէջ

^ի Եբբ.՝ ինծի տուայտիլ կու տայ

^լ Եբբ.՝ մականուանեմ

- 2 Ահա՛ հիմա բերանս կը բանամ,
Ու լեզուս քիմքիս մէջ կը խօսի:
- 3 Խօսքերս սիրտիս ուղղամտութեան համաձայն պիտի ըլլան,
Եւ շրթունքս՝ «զուտ ճշմարտութիւն» պիտի խօսի:
- 4 Զիս Աստուծոյ Հոգի՛ն Բստեղծեց,
Ամենակարողի՛ն շունչը ինձի կեանք տուաւ:
- 5 Եթէ կրնաս՝ պատասխանէ՛ ինձի,
Վերկայացո՛ւր դատդ՝ դիմացս կայնելով:
- 6 Ահա՛ ես Դքեզի պէս եմ Աստուծոյ առջեւ՝,
Ե՛ս ալ կաւէն կազմուեցայ:
- 7 Ահա՛ իմ ահս քեզ պիտի չզարհուրեցնէ,
Եւ ձեռքս քու վրայ պիտի չծանրանայ:
- 8 Ի՛րապէս ականջիս ըսիր,
Ու խօսքերուդ ձայնը լսեցի՝ երբ կ'ըսէիր.
- 9 «Ես ամբիժ եմ, առանց յանցանքի.
Անարատ եմ, եւ վրաս անօրէնութիւն չկայ:
- 10 Վսակայն Աստուած՝՝ ինձի դէմ դրդապատճառ կը գտնէ,
Զիս իրեն թշնամի կը սեպէ.
- 11 Ոտքերս կոճղերու մէջ կը դնէ,
Բոլոր ուղիներս կը դիտէ:
- 12 Ահա՛ քեզի կը պատասխանեմ թէ այս բանի՛ն մէջ էիրաւունք չունիս՝,
Որովհետեւ Աստուած մարդէն մեծ է:
- 13 Ինչո՞ւ անոր հետ կը վիճիս,
Որովհետեւ ան իր արարքներէն ո՛չ մէկուն համար Բհաշիւ կու տայ:
- 14 Արդարեւ Աստուած մէկ անգամ կամ երկու անգամ կը խօսի,
(Սակայն մարդը չի նշմարեր.)
- 15 Երագի մէջ, գիշերուան տեսիլքի մէջ,
Երբ թմբիր մը մարդոց վրայ կ'իյնայ՝
Մինչ անոնք իրենց անկողիներուն վրայ կը մրափեն:
- 16 Այն ատեն մարդոց ականջները կը բանայ
Եւ Բիր խրատով կը զգուշացնէ՝,

^ա Եբբ.՝ վճիտ գիտութիւն

^բ Եբբ.՝ ըրաւ

^գ Եբբ.՝ Զետեղէ՛

^դ Կամ՝ քու ըսածիդ համաձայն Աստուծոյ համար կը կայնիմ

^ե Կամ՝ բռնս

^զ Եբբ.՝ Ահա՛ ան

^է Եբբ.՝ արդար չես

^ը Եբբ.՝ պատասխան

^թ Եբբ.՝ անոնց տուած խրատը կը կնքէ

- 17 Որպէսզի մարդը **չար** արարքէն հեռացնէ,
Ու գօրաւոր **մարդը** յոխորտանքէն ^ժպահպանէ:
- 18 Անոր անձը ^Իգերեզմանէն գերծ կը պահէ,
Եւ կեանքը՝ թուրով ^Լանհետանալէն:
- 19 Նաեւ **մարդը** իր անկողիցին վրայ կոտտանքով կը ^Խպատժուի,
Ու իր ոսկորներուն կռիւը տեւական է:
- 20 Այն ատեն անոր կեանքը հացէն կը զզուի,
Եւ անոր անձը՝ փափաքելի **ուտելիքէն**:
- 21 Անոր միսը այնպէս կը ^Յհալի՝ որ ա՛լ չի տեսնուիր,
Իսկ անոր չտեսնուող ոսկորները կը ցցուին:
- 22 Անոր անձը գերեզմանին կը մօտենայ,
Ու անոր կեանքը՝ ^Կբնաջնջողներուն:
- 23 Եթէ անոր քով ^Նմիջնորդ հրեշտակ՝ մը ըլլայ,
Հազարէն մէկը,
Որ մարդուն իմացնէ իր ուղղամտութիւնը,
- 24 Այն ատեն անոր ողորմելով պիտի ըսէ.
“Ազատէ՛ զայն, որպէսզի գերեզմանը չիջնէ:
Ես ^Ձփրկանք մը գտայ□:
- 25 **Ուստի** անոր մարմինը ^Ղմանուկի մը **մարմինէն** անելի ^Ճփափուկ պիտի ըլլայ,
Եւ ան իր երիտասարդութեան օրերուն պիտի վերադառնայ:
- 26 Աստուծոյ պիտի թախանձէ, **Աստուած** ալ անոր պիտի հաճի.
Անոր երեսը **ուրախութեան** գոչիւնով պիտի տեսնէ,
Քանի որ **Աստուած** պիտի հատուցանէ մարդուն՝ անոր արդարութեան **համեմատ**:
- 27 Ան մարդոց վրայ կը նայի
Ու **եթէ մէկը** ըսէ. “Մեղանչեցի, ^Միրաւունքը ծռեցի,
Եւ ասիկա ինծի ^Սօգտակար չեղաւ՝□,

- ^ժ Եբբ.՝ ծածկէ
- ^Ի Եբբ.՝ ապականութենէն
- ^Լ Եբբ.՝ անցնելէն
- ^Խ Եբբ.՝ կշտամբուի
- ^Յ Եբբ.՝ սպառի
- ^Կ Եբբ.՝ մեռցնողներուն
- ^Ն Կամ՝ թարգման պատգամաւոր
- ^Ձ Կամ՝ քաւութիւն
- ^Ղ Եբբ.՝ տղայի
- ^Ճ Եբբ.՝ թարմ
- ^Մ Եբբ.՝ ուղղամտութիւնը

- 28 Այն ատեն անոր անձը կ'ազատէ՝ որպէսզի գերեզմանը չիջնէ,
Այլ անոր կեանքը լոյսը տեսնէ:
- 29 Ահա՛ Աստուած այս բոլորը
Երկու-երեք անգամ ⁶մարդուն կ'ընէ,
- 30 Որպէսզի անոր անձը գերեզմանէն հեռացնէ,
Եւ ապրողներուն լոյսով լուսաւորուի:
- 31 Ուշադիր եղիր, ո՛վ Յոբ. ինծի՛ մտիկ ըրէ.
Լո՛ւն կեցիր, որպէսզի ես խօսիմ:
- 32 Եթէ ըսելիք ունիս՝ պատասխանէ՛ ինծի.
Խօսէ՛, քանի կը բաղձամ քեզ արդարացնել:
- 33 Թէ ոչ՝ ինծի՛ մտիկ ըրէ,
Լո՛ւն կեցիր, որպէսզի քեզի իմաստութիւն սորվեցնեմ»:

34

Եղիոս **իր** խօսքը շարունակելով՝ ըսաւ.

- 2 «Ո՛վ իմաստուններ, մտի՛կ ըրէք խօսքերս,
Եւ դո՛ւք, ո՛վ գիտուններ, ունկնդրեցէ՛ք ինծի,
- 3 Զանի ականջը խօսքերը կը քննէ,
Ինչպէս քիմքը կերակուրը կը համտեսէ:
- 4 Ընտրե՛նք մեզի իրաւունքը,
Գիտնա՛նք մեր մէջ թէ ի՛նչն է լաւը:
- 5 Արդարեւ Յոբ ըսաւ.
“Ես արդար եմ,
Բայց Աստուած իմ իրաւունքս կը ^ազլանայ:
- 6 Միթէ իրաւունքիս դէ՞մ պիտի ստեմ.
Իմ ^բվերքս մահաբեր է, թէեւ յանցանք չունիմ□:
- 7 Յոբի պէս ^գմարդ ո՞վ կայ,
Որ ^դհայհոյութիւնը ջուրի պէս խմէ.
- 8 Ան անօրէնութիւն գործողներուն ընկերակցութեամբ կ'ուղեւորի,
Եւ ամբարիշտ մարդոց հետ կը քալէ,
- 9 Որովհետեւ ըսաւ.
“Մարդուն անօգուտ է” Աստուծոյ հաճելի ըլլալ□:
- 10 Հետեւաբար մտի՛կ ըրէք ինծի, ո՛վ ^եխելացի մարդիկ.

¹ Եբբ.՝ չպատշաճեցաւ

⁶ Եբբ.՝ գօրաւոր մարդուն

^ա Եբբ.՝ հեռացնէ

^բ Եբբ.՝ նետս

^գ Եբբ.՝ գօրաւոր մարդ

^դ Եբբ.՝ ծաղրանքը

^ե Եբբ.՝ Զօրաւոր մարդուն ոչիճչով օգտակար է

Հեռո՛ւ Աստուծմէ՛ ամբարշտութիւնը,
Եւ Ամենակարողէն՝ անիրաւութիւնը:

- 11 Որովհետեւ ան մարդուն արարքներուն համեմատ կը հատուցանէ,
Իւրաքանչիւրին՝ իր ուղիին համեմատ գտնել կու տայ:
- 12 Անկասկած Աստուած ամբարշտութիւն չի գործեր,
Ամենակարողը իրաւունքը չի ծներ:
- 13 Ո՞վ երկիրը անոր յանձնեց,
Ո՞վ ամբողջ երկրագունդին վրայ **զայն** նշանակեց:
- 14 Եթէ ^Էմտադրէր
Իր հոգին եւ իր շունչը ^Ըվերցնել,
15 Ամէն մարմին ^Քհաւասարապէս շունչը կու տար,
Մարդն ալ հողին կը վերադառնար:
- 16 Եթէ հասկացողութիւն **ունիս**՝ սա՛ մտիկ ըրէ,
Ունկնդրէ՛ խօսքերուս ձայնը.–
- 17 Միթէ իրաւունքը ատողը կրնա՞յ իշխել.
Կամ թէ **կրնա՞ս** դատապարտել Արդարը, Հզօրը,
- 18 ^ԺԱն՝ որ թագաւորին կ'ըսէ. “Անօրէ՛ն□,
Եւ ազնուականներուն. “Ամբարի՛շտ□.
- 19 Ան՝ որ իշխանաւորներուն աչառութիւն չ'ըներ,
Ու հարուստը չքաւորէն չի ^Լզանազաներ,
Որովհետեւ անոնք բոլորն ալ իր ձեռքերուն գործն են:
- 20 Մէկ վայրկեանի մէջ պիտի մեռնին.
Կէս գիշերին՝ ժողովուրդը սասանելով պիտի ^Խանհետանայ.
Հզօրները պիտի վերցուին՝ առանց **մէկու մը** ձեռքին դպչելուն:
- 21 Արդարեւ **Աստուծոյ** աչքերը մարդուն ճամբաներուն վրայ են,
Անոր բոլոր քայլերը կը տեսնեն.
- 22 Ո՛չ խաւար կայ եւ ո՛չ մահուան շուք՝
Որ անօրէնութիւն գործողները հոն պահուըտին.
- 23 **Պէտք չունի** մարդը երկար ատեն ^Ծքննելու՝
Որպէսզի ան Աստուծոյ առջեւ դատաստանի երթայ:

^Գ Եբբ.՝ սիրտի

^Է Եբբ.՝ իր սիրտին վրայ դնէր

^Ը Եբբ.՝ իրեն հաւաքել

^Ք Կամ՝ միասին

^Ժ Կամ՝ Մէկը կրնա՞յ թագաւորին ըսել

^Ի Եբբ.՝ Բելիա՛ր

^Լ Եբբ.՝ ճանջնար

^Խ Եբբ.՝ անցնի

^Ծ Եբբ.՝ դնելու

- 24 Առանց պրպտումի՝ հզօրները կը կոտրէ,
Եւ անոնց տեղը ուրիշներ կը կ'դնէ:
- 25 Արդարեւ անոնց գործերը գիտէ.
Գիշերուան մէջ **զանոնք** տակնուվրայ կ'ընէ, ու կը ճզմուի:
- 26 Անոնց ամբարիշտ ըլլալուն համար՝
"Բոլորին առջեւ" զանոնք կը զարնէ,
- 27 Որովհետեւ իրեն հետեւելէն հեռացան
Եւ իր ճամբաներէն ո՛չ մէկուն ծուշադրութիւն դարձուցին":
- 28 Այնպէս որ չքաւորին աղաղակը իրեն հասցուցին,
Ու դժբախտներուն աղաղակը լսեց:
- 29 Եթէ ինք հանդարտ **մնայ**,
Ո՞վ պիտի դատապարտէ.
Եթէ երեսը ծածկէ,
Ո՞վ զինք պիտի նշմարէ:
Այսպէս կը վարուի թէ՛ ազգի մը, թէ՛ մարդու մը հետ,
- 30 Որպէսզի կեղծաւոր մարդը չթագաւորէ,
Ու ժողովուրդին որոգայթ չըլլայ:
- 31 Անշո՛ւշտ **եթէ** Աստուծոյ ՚ըսես.
"Պատիժ կրեցի, ա՛լ չարիք չեմ գործեր.
32 Ինծի ցուցո՛ւր ինչ որ չեմ տեսներ.
Եթէ անհրաւութիւն գործեցի, ա՛լ չեմ գործեր",
- 33 Արդեօք ՛քու կարծիքիդ համաձայն" պիտի ՚պատժե՞մ, որ կը մերժես **անոր**
դատաստանը:
Արդարեւ դո՛ւն ընտրելու ես, ո՛չ թէ ես.
Ուրեմն ինչ որ գիտես՝ ըսէ՛:
- 34 Խելացի մարդիկը ինծի **հետ** պիտի ըսեն.
(Նաեւ իմաստուն մարդը՝ որ ինծի մտիկ կ'ընէ.)
- 35 "Յոք գիտնալով չխօսեցաւ,
Եւ անոր խօսքերը ուշիմութեամբ չեն":
- 36 Կը փափաքիմ որ Յոք ընդմիշտ փորձարկուի,
Զանի անօրէն մարդոց ՛պէս պատասխանեց.
- 37 Արդարեւ իր մեղքին վրայ շապստամբութիւն կ'աւելցնէ,

- ⁴ Եբբ.՝ կայնեցնէ
- ⁶ Եբբ.՝ Տեսնողներուն տեղը
- ⁸ Եբբ.՝ հասկցան
- ⁷ Եբբ.՝ ըսէ
- ⁶ Եբբ.՝ քու քովէդ
- ⁵ Եբբ.՝ հատուցանէ՞մ
- ¹ Եբբ.՝ զօրաւոր մարդը
- ⁶ Կամ՝ կողմէն

Մեր մէջ ծափ կը զարնէ,
եւ Աստուծոյ դէմ իր խօսքերը կը շատցնէ»:

35

Դարձեալ եղիոս ^ախօսեցաւ, եւ ըսաւ.

- 2 «Արդեօք կը կարծե՞ս թէ իրաւունք ունիս՝
երբ կ'ըսես. «Ես Աստուծմէ աւելի արդար եմ»:
- 3 Արդարեւ դուն ըսիր. «Քեզի ի՞նչպէս օգտակար կ'ըլլայ,
ես ի՞նչ օգուտ կ'ունենամ՝ չմեղանչելով»:
- 4 Ահա՛ քեզի կը պատասխանեմ,
Նաեւ քեզի հետ՝ բարեկամներուդ.–
- 5 Երկինքի՛ն նայէ ու տե՛ս.
Նօ՛սր ամպերը դիտէ, որոնք քեզմէ աւելի բարձր են:
- 6 Եթէ մեղանչես՝ Աստուծոյ դէմ ի՞նչ գործած կ'ըլլաս.
Երբ յանցանքներդ շատնան՝ անոր ի՞նչ ըրած կ'ըլլաս:
- 7 Եթէ արդար ես՝ անոր ի՞նչ կու տաս,
Կամ ան քու ձեռքէդ ի՞նչ կը ստանայ:
- 8 Զու ամբարշտութիւնդ քեզի նման մարդուն կրնայ վնասել,
եւ արդարութիւնդ՝ մարդու որդիին օգտակար կ'ըլլայ:
- 9 Հարստահարութիւններուն շատութենէն մարդիկ ^բկը բողոքեն՝,
Մեծերուն բազուկին ծանրութենէն կ'աղաղակեն:
- 10 Բայց ո՛չ մէկը չ'ըսեր. «Ո՞ր է զիս ^գստեղծող Աստուածը.
Ի՛նք գիշերուան մէջ օրհներգեր կու տայ,
- 11 Ի՛նք մեզ երկրի անասուններէն աւելի ^դգիտակից կ'ընէ,
Ու երկինքի թռչուններէն աւելի իմաստուն»:
- 12 Այն ատեն կ'աղաղակեն, բայց Աստուած չի պատասխաներ՝
Չարերուն ամբարտաւանութեան ^եպատճառով:
- 13 Անտարակոյս Աստուած ունայնութիւնը մտիկ չ'ըներ.
Ամենակարողը անոր չի նայիր:
- 14 Թէպէտ կ'ըսես թէ զինք չես նշմարեր,
^զԴատդ անոր առջեւն է. ուստի անո՛ր յուսա:
- 15 Բայց թէեւ իր բարկութեամբ հատուցանած չէ,
Միթէ մեծ ^զյանցանքիդ գիտակից չէ՞:

² Եբբ.՝ յանցանք

^ա Եբբ.՝ պատասխանեց

^բ Եբբ.՝ կ'աղաղակեն

^գ Եբբ.՝ շինող

^դ Եբբ.՝ ուսեալ

^ե Եբբ.՝ երեսէն

^զ Եբբ.՝ Դատը

16 Ուստի Յոբ իր բերանը զուր տեղը կը բանայ.
Խօսքեր կը շատցնէ՝ առանց գիտութեան»:

36

Եղիուս շարունակելով՝ ըսաւ.

- 2 «Քիչ մը համբերէ՛ ինծի, որ քեզի պարզեմ
Թէ ուրիշ ի՛նչ ըսելիք **ունիմ** Աստուծոյ մասին:
- 3 Գիտցածս հեռուէն պիտի բերեմ,
Եւ ^աԱրարիչս արդարացնեմ^ա:
- 4 Ի՛րապէս խօսքերս ^բսուտ չեն.
Գիտութեամբ անթերի մէկը կայ քու քովդ:
- 5 Ահա՛ Աստուած հզօր է, բայց **ո՛չ մէկը** կ'անարգէ.
Ան հզօր է **իր** ^գմիտքին կարողութեամբ:
- 6 Ան ամբարիշտը ողջ չի պահեր,
Բայց դժբախտներուն իրաւունքը ^դկը պաշտպանէ^դ:
- 7 Արդարներուն վրայէն աչքերը չի վերցներ,
Ու **զանոնք** թագաւորներուն հետ գահի վրայ **կը դնէ**.
Զանոնք ընդմիշտ կը նստեցնէ, եւ կը բարձրանան:
- 8 Եթէ անոնք շղթաներով կապուին,
Տառապանքի լարերուն մէջ բռնուին,
- 9 Անոնց կը յայտնէ իրենց արարքները
Եւ իրենց յանցանքներուն ^եշատնալը:
- 10 Նաեւ անոնց ականջը կը բանայ՝ որպէսզի խրատ **ընդունին**,
Եւ **անոնց** կը հրամայէ, որ անօրէնութենէ հեռանան:
- 11 Եթէ անոնք հնազանդելով՝ **զինք** պաշտեն,
Իրենց օրերը բարօրութեամբ պիտի աւարտեն, եւ տարիները՝ հաճոյքով:
- 12 Բայց եթէ անոնք չհնազանդին՝ թուրով պիտի ^զանհետանան,
Առանց գիտնալու **իրենց** շունչը պիտի տան:
- 13 Անոնք որ սիրտով կեղծաւոր են՝ **իրենց վրայ** բարկութիւն կը դիզեն.
Երբ զանոնք կապէ՝ **իրեն** չեն աղաղակեր.
- 14 Երիտասարդութեան մէջ պիտի մեռնին,
Եւ անոնց կեանքը ^էիգացեալներուն մէջ **պիտի վախճանի**:

^է Եբբ.՝ յանցանքին

^ա Եբբ.՝ Արարիչիս արդարութիւն տամ

^բ Կամ՝ կեղծիք

^գ Եբբ.՝ սիրտին

^դ Եբբ.՝ կու տայ

^ե Եբբ.՝ զօրանալը

^զ Եբբ.՝ անցնին

- 15 Աստուած տառապեալը կ'ազատէ իր տառապանքին մէջ,
Ու տանջանքով կը բանայ անոր ականջը:
- 16 Զեզ ալ ^Ետագնապէ պիտի ^Բազատէր
Եւ ընդարձակ տեղ մը բերէր, ուր ^Ժտուայտանք չկայ,
Ու սեղանիդ ^Իկերակուրները պարարտութեամբ լեցուն պիտի ըլլային:
- 17 Բայց եթէ դուն ամբարիշտին դատը 'պաշտպանեցիր,
Դատաստանը եւ իրաւունքը քեզ պիտի բռնեն:
- 18 Զանի ցասում կայ, զգուշացի՛ր որ քեզ հարուածով մը չվերցնէ.
Այն ատեն մեծ փրկանքն ալ քեզ չի կրնար անկէ գերծ պահել:
- 19 Միթէ ան քու հարստութիւնդ կը գնահատէ՞.
Ո՛չ ոսկին, ո՛չ ալ ոյժի բոլոր ^Խմիջոցները նկատի կ'առնէ:
- 20 Մի՛ փափաքիր այն գիշերին,
Որուն մէջ ժողովուրդները իրենց տեղէն պիտի ծխլուին:
- 21 Զգուշացի՛ր անօրէնութեան դառնալէ,
Որովհետեւ դուն ասիկա տառապանքէն նախընտրեցիր:
22 Ահա՛ Աստուած իր կարողութեամբ 'բարձրացած է՝.
Ո՞վ անոր պէս կը սորվեցնէ:
- 23 Ո՞վ աչքէ կ'անցընէ անոր 'ընթացքը.
Ո՞վ կրնայ անոր ըսել. "Անիրաւութիւն գործեցիր□":
- 24 Յիշէ՛ որ մեծարես անոր գործերը,
Որոնք մարդիկ կը ծնմարեն:
- 25 Ամէն մարդ կը տեսնէ զանոնք,
Իւրաքանչիւրը հեռուէն կը դիտէ:
- 26 Ահա՛ Աստուած վսեմ է, ու մենք չենք հասկնար.
Անոր տարիներուն թիւը անհետազօտելի է:
- 27 Արդարեւ ան ջուրի կաթիլները իրեն կը քաշէ,

^Է Եբր.՝ վերապահուած մարդոց (այսինքն՝ կռապաշտական պոռնկութեան վերապահուած)

^Ե Կամ՝ նեղութենէ

^Բ Եբր.՝ վերցնէր

^Ժ Կամ՝ նեղութիւն

^Ի Եբր.՝ վրայ դրուածը

^Լ Եբր.՝ լեցուցիր

^Խ Եբր.՝ զօրութիւնները

^Ծ Եբր.՝ վերցուիւն

^Կ Կամ՝ կը բարձրացնէ

^Վ Եբր.՝ ճամբան

^Ն Կամ՝ գովերգեն

Որոնք անոր շոգիէն անձրել կը տեղացնեն,

- 28 Նօսր ամպերը զայն հոսեցնելով՝
Մարդոց վրայ առատօրէն կը կաթեցնեն:
- 29 Բայց ո՞վ կրնայ հասկնալ թանձր ամպերուն տարածուիլը,
Եւ անոր տաղաւարին թնդիւնը:
- 30 Ահա՛ անոր վրայ իր «կայծակը կը տարածէ,
Ու ծովուն վրայտակը կը ծածկէ:
- 31 Արդարեւ անոնցմով ժողովուրդները կը յիատէ,
Եւ առատօրէն կերակուր կու տայ:
- 32 Իր ասիերով կայծակը կը ծածկէ,
Ու անոր կը պատուիրէ ՚ի որոշած նշանակէտը զարնել՝:
- 33 Անոր շառաչիւնը իր զալուստը կ'իմացնէ,
Խաշիւնքն ալ անոր ՚ժայթքումը կը նախագգայ»:

37

«Ասոր համար ալ սիրտս կը դողայ,
Եւ իր տեղէն դուրս կը ցատկէ:

- 2 Սուշադրութեամբ մտիկ ըրէք՝ անոր Քճայնին մոլեգնութիւնը,
Անոր բերանէն ելած գոռումը.
- 3 Զայն կը դրկէ ամբողջ երկինքին տակ,
Նաեւ իր «կայծակը՝ մինչեւ երկրի ծայրերը:
- 4 Անկէ ետք ճայն մը կը ՚թնդայ.
Իր մեծափառութեան ճայնով կ'որոտայ,
Ու իր ճայնը լսուելէն ետք՝ ՚գանոնք չ'ուշացներ:

- ¹ Եբր.՝ գտեն
- ² Եբր.՝ լոյսը
- ³ Եբր.՝ արմատները
- ⁴ Կամ՝ խնամէ
- ⁵ Եբր.՝ թէ ո՛ր յարձակելու է
- ⁶ Եբր.՝ մասին
- ⁷ Եբր.՝ բարձրանալը
- ⁸ Եբր.՝ Մտի՛կ ըրէք
- ⁹ Կամ՝ հառաչանքին
- ¹⁰ Եբր.՝ լոյսը
- ¹¹ Եբր.՝ մռնչէ
- ¹² Այսինքն՝ կայծակները

- 5 Աստուած սքանչելիքներ կ'ընէ՝ երբ իր ծայնով կ'որոտայ,
Մեծագործութիւններ կը կատարէ՝ որոնք մենք չենք հասկնար:
- 6 Արդարեւ ան ձիւնին կ'ըսէ. «Իջի՛ր երկրի վրայ»,
Նաեւ տեղատարափներուն, եւ իր զօրութեան տեղատարափ անձրեւներուն:
- 7 Ան իւրաքանչիւրին ձեռքը կը կնքէ,
Որպէսզի բոլոր մարդիկը հասկնան թէ իր է՞ձեռակերտն են:
- 8 Գազանները իրենց որջը կը մտնեն,
Եւ իրենց ըպատսպարաններուն մէջ կը բնակին:
- 9 Քշարաւէն փոթորիկ կու գայ,
Ու ճիւսիսէն՝ ցուրտ:
- 10 Աստուծոյ շունչէն սառ կը իջնուի
Եւ ջուրերուն լայնութիւնը կը նեղնայ:
- 11 Թանձր ամպերը խոնաւութեամբ կը ծանրաբեռնէ.
Իր փայլակը ամպերը կը ցրուէ:
- 12 Անոր առաջնորդութեամբ՝ կը շրջագային՝,
Որպէսզի երկրագունդի մակերեսին վրայ – երկրի վրայ – անոր բոլոր
պատուիրածները գործադրեն:
- 13 Զանոնք ի՞նչ բերէ՞ թէ՛ խրատի համար,
Թէ՛ իր երկրին համար, թէ՛ ալ կարեկցութեան համար:
- 14 Ո՛վ Յոբ, սա՛ ունկնդրէ.
Կայնէ՛ եւ նկատէ՛ Աստուծոյ սքանչելիքները:
- 15 Գիտե՞ս թէ Աստուած ի՛նչպէս կը կարգաւորէ զանոնք
Ու իր ամպէն լոյս կը փայլեցնէ:
- 16 Կը հասկնա՞ս թանձր ամպերուն հաւասարակշռութիւնը,
Եւ գիտութեամբ անթերի եղողին սքանչելիքները:
- 17 Ինչո՞ւ հագուստներդ կը տաքնան
Երբ ան երկիրը կը հանդարտեցնէ հարաւային հովով:
- 18 Անոր հետ դո՞ւն տարածեցիր ճերկիները,

⁵ Եբբ.՝ Եղի՛ր

⁶ Եբբ.՝ գործն

⁷ Եբբ.՝ բնակավայրերուն

⁸ Եբբ.՝ Ներքին սենեակներէն

⁹ Եբբ.՝ քամիներէն

¹⁰ Եբբ.՝ տրուի

¹¹ Եբբ.՝ շրջակայքը կը դառնան

¹² Եբբ.՝ գտնել կու տայ

¹³ Եբբ.՝ գաւազանի

¹⁴ Եբբ.՝ դնէ

¹⁵ Եբբ.՝ նօսր ամպերը

Որ ամուր է ձուլածոյ հայելիի պէս:

- 19 Սորվեցո՛ւր մեզի թէ ի՛նչ պիտի ըսենք անոր,
Որովհետեւ խաւարին պատճառով չենք կրնար մեր խօսքը գետեղել:
- 20 Երբ ես խօսիմ, պիտի հաղորդուի՞ անոր.
Եթէ մէկը խօսի, իրապէս պիտի ձբնաջնջուի՞:
- 21 Թէպէտ մարդիկ ա՛լ չտեսնեն փայլուն լոյսը՝ որ նօսք ամպերուն ղետեն է,
Հովը կ'անցնի ու զանոնք կը ճշէ:
- 22 Ահա՛ հիւսիսէն ոսկիի պէս լոյս կու գայ.
Աստուծոյ Վճռուք ահաւոր փառաւորութիւն կայ:
- 23 Ան ամենակարող է, չենք կրնար յաշն գտնել՝.
Վսեմ է՝ զօրութեամբ, զիրաւունքով ու շատ արդարութեամբ
Եւ չի տառապեցներ:
- 24 Հետեւաբար մարդիկ իրմէ կը վախնան.
Սիրտով իմաստուններէն ո՛չ չմէկուն կը նայի՝»:

ՏԷՐԸ ԿԸ ՊԱՏԱՍԽԱՆԷ ՅՈՐԻ

38

Այն ատեն Տէրը մրրիկին մէջէն պատասխանելով Յորի՝ ըսաւ.

- 2 «Ո՞վ է ատիկա, որ ՝անիմաստ խօսքերով
Բժրագիրներս կը նսեմացնէ:
- 3 Հիմա մէ՛ջքդ կապէ՛ զօրաւոր մարդու պէս.
Զեզի հարցնեմ, եւ բացատրէ՛ ինծի:
- 4 Ո՞ւր էիր դուն՝ երբ ես երկրի հիմերը կը դնէի.
Իմացո՛ւր ինծի՝ եթէ խելք ունիս:
- 5 Եթէ գիտես՝ ըսէ՛, ո՞վ դրաւ անոր չափերը,

^ձ Եբր.՝ կլլուի՞

^Ղ Եբր.՝ մէջն

[՛] Եբր.՝ մաքրէ

^Վ Եբր.՝ քով

^Յ Կամ՝ անոր հանդիպիլ

^Գ Եբր.՝ կարողութեամբ

^Զ Կամ՝ դատաստանով

^Ը Կամ՝ պատասխաներ

^Ճ Կամ՝ մէկը կրնայ տեսնել զինք

^Մ Եբր.՝ տգիտութեան

^Բ Կամ՝ Խորհուրդը

Կամ ո՞վ լարը քաշեց անոր վրայ:

- 6 Անոր խարխսխները ինչի՞ վրայ Գամրացած են,
Կամ անոր անկիւնին քարը ո՞վ դրաւ,
- 7 Երբ առտուան աստղերը միասին կ'օրհներգէին,
Եւ Աստուծոյ բոլոր որդիները **ցնծութեամբ** կը գոչէին:
- 8 Ո՞վ ծովը դռներով Դարգելափակեց՝
Երբ ան խոյանալով արգանդէն դուրս կ'ելլէր,
- 9 Երբ ամպը անոր հանդերձ ըրի,
Ու մառախուղը՝ խանձարուր,
- 10 Անոր **խոյանքը** իմ որոշումովս կոտրեցի,
Անոր նիգեր ու դռներ դրի,
- 11 Եւ ըսի. «Մինչեւ հոս պիտի գաս, բայց ո՛չ **ասկէ** անդին.
Զու ալիքներուդ ամբարտաւանութիւնը հոս պիտի Էդադրի□:
- 12 Գեանքիդ մէջ երբեք առտուան պատուէր տուի՞ր.
Արշալոյսին գիտցուցի՞ր իր **ծագելիք** տեղը,
- 13 Որպէսզի երկրի ծայրերը բռնէ
Եւ ամբարիշտները անկէ թօթուուին:
- 14 **Երկիրը** կը փոխուի՝ ինչպէս կաւը կնիքի տակ,
Եւ **ամէն ինչ զարդարուած** հանդերձի պէս կը ներկայանայ:
- 15 Սակայն ամբարիշտներուն կը մերժուի իրենց լոյսը,
Ու բարձրացած բազուկը կը կոտրուի:
- 16 Ծովուն աղբիւրներուն մէջ մտե՞ր ես.
Անդունդին մէջ շրջե՞ր ես՝ հետազօտութեան համար:
- 17 Մահուան դռները բացուեցա՞ն Էքու առջեւդ՝.
Մահուան շուքին դռները տեսա՞ր:
- 18 Երկրի ընդարձակութիւնը հասկցա՞ծ ես.
Եթէ բոլորը գիտես՝ իմացո՞ւր:
- 19 Լոյսին Բնակարանը ո՞ւր է.
Խաւարին տեղը ո՞ւր է,
- 20 Որ գայն բռնես, իր սահմանը **տանիս**,
Եւ իր տան շաւիղները սորվիս.
- 21 Այն ատեն ծնած ըլլալո՞ւդ համար գիտես,
Կամ օրերուդ թիւին շատ ըլլալուն համար:
- 22 Չիւնին շտեմարանները մտե՞ր ես.
Կարկուտին շտեմարանները տեսե՞ր ես,

- ⁴ **Երբ.**՝ մխրճուած
- ⁷ **Երբ.**՝ ծածկեց
- ⁸ **Երբ.**՝ դրուի
- ⁹ **Երբ.**՝ Օրերուդ
- ⁵ **Երբ.**՝ քեզի
- ⁶ **Երբ.**՝ բնակած ճամբան

- 23 Որոնք ես կը ^բպահեմ տագնապի ժամանակին,
Կռիւի ու պատերազմի օրուան համար:
- 24 Ի՞նչ ճամբայով լոյսը կը բաժնուի.
Ի՞նչպէս արեւելեան հովը երկրի վրայ կը տարածուի:
- 25 Ո՞վ ջրանցք ^ժբացաւ Իհեղեղներուն համար,
Եւ ճամբայ՝ լորտումներու փայլակին համար,
- 26 Որպէսզի անձրեւ տեղացնէ այն երկրին վրայ՝ ուր մարդ չկայ,
Անապատին վրայ՝ ուր ո՛չ մէկը կը բնակի.
- 27 Որպէսզի անբնակ եւ անշէն տեղերը կշտացնէ,
Ու դալարին ծիլը բուսցնէ:
- 28 Անձրեւը հայր ունի՞.
Կամ ո՞վ կը ծնանի ցօղին կաթիլները:
- 29 Սառը որո՞ւն ^Խարգանդէն կ'ելլէ.
Ո՞վ կը ծնանի երկինքի եղեամբ:
- 30 Ջուրերը քարի պէս ըլլալով կը պահուրտին,
Եւ անդունդին մակերեսը կը ^Ծսառի:
- 31 Բազմաստեղին ^Կկապերը կրնա՞ս կապել,
Կամ Հայկին կապերը քակել.
- 32 ^ԿԿենդանակամարը իր եղանակին կրնա՞ս ^ձերեւցնել,
Կամ Արջը եւ իր որդիները առաջնորդել:
- 33 Երկինքի կանոնները գիտե՞ս,
Անոր գերիշխանութիւնը կրնա՞ս ^Ղհաստատել երկրի վրայ:
- 34 Չայնդ թանձր **ամպերուն կրնա՞ս** բարձրացնել,
Որպէսզի ջուրերուն առատութիւնը քեզ ծածկէ:
- 35 Փայլակները կրնա՞ս արձակել, որպէսզի երթան՝
Քեզի ըսելով. «Ահա՛ պատրաստ ենք□»:
- 36 ^ՆՆերքին մարդուն՝ մէջ ո՞վ իմաստութիւն դրաւ,

^բ Եբր.՝ խնայեմ

^ժ Եբր.՝ բաժնեց

^Ի Եբր.՝ յորդահոս ջուրերուն

^Լ Եբր.՝ ձայներու

^Խ Եբր.՝ փորէն

^Ծ Եբր.՝ բռնուի

^Կ Կամ՝ զուարճութիւնները

^Կ Այսինքն՝ Ջողիակոսի նշանները, կամ՝ տասներկու կենդանակերպները

^ձ Եբր.՝ դուրս հանել

^Ղ Եբր.՝ դնել

^Ն Եբր.՝ Ծածկուած մասերուն

Կամ ^վմիտքին ո՞վ խելք տուաւ:

- 37 Ո՞վ կրնայ իմաստութեամբ նօսր ամպերը հաշուել.
Ո՞վ կը 'պարպէ երկինքի տիկերը,
- 38 Մինչ հողը թրջուելով՝ ձուլոյթի պէս կը ^հհոսի,
Եւ հողակոշտերը իրարու կը փակչին:
- 39 Մատակ առիծին որսը դո՞ւն կ'որսաս,
Կամ կորիւններուն ախորժակը դո՞ւն կը յագեցնես,
- 40 Երբ անոնք որջերու մէջ կը կծկուին,
Եւ իրենց մացառուտին մէջ ^դդարան կը մտնեն՝:
- 41 Ո՞վ ագռաւին կը պատրաստէ իր ^սսնունդը,
Երբ անոր ձագերը Աստուծոյ կ'աղաղակեն՝
Առանց կերի դեգերելով»:

39

«Ժայռերու քարայծերուն ծնանելու ատենը գիտե՞ս.
Եղնիկներուն երկնելը դիտեցի՞ր:

- 2 Անոնց յղութեան ամիսները հաշուեցի՞ր.
Իրենց ծնանելու ատենը գիտե՞ս:
- 3 Անոնք ծնելով իրենց ձագերը կը ծնանին,
Եւ իրենց երկունքի **ցաւերէն** ^կկ'ազատին:
- 4 Անոնց ձագերը կը զօրանան, ^հհաշտի մէջ՝ կը մեծնան,
^հհեռանան՝, եւ **ա՛լ** անոնց չեն վերադառնար:
- 5 Վայրենի էշը ո՞վ ազատ արձակեց.
Յիռին կապերը ո՞վ քակեց,
- 6 Որուն անապատը տուի իբր տուն,
Եւ աղի երկիրը՝ իբր իր բնակարանը:
- 7 Անիկա քաղաքին դղրդիւնին վրայ կը ծիծաղի,
Ու ^հհեծնողին վայնասունը չի լսեր:
- 8 Անոր շրջագայած լեռները իր արօտն են,

^վ Եբբ.՝ ծածուկ մասին

^լ Եբբ.՝ պառկեցնէ

^հ Եբբ.՝ թափի

^դ Եբբ.՝ դարանի կը կենան

^ս Կամ՝ որսը

^կ Եբբ.՝ կ'արձակուին

^կ Եբբ.՝ Յորեհով

^հ Եբբ.՝ Դուրս կ'ելլեն

^հ Եբբ.՝ ճնշողին

Եւ ամէն տեսակ կանաչութիւն կ'որոնէ:

- 9 ^Ե Գոմէշը հաւանութիւն պիտի տա՞յ քեզի ծառայելու,
Կամ մսուրիդ քով գիշերելու:
- 10 Գոմէշը կրնա՞ս իր փոկով կապել՝ զարտ հերկելու համար՝.
Զու ետեւէդ հովիտները կը տափանէ՞:
- 11 Զանի իր ոյժը մեծ է՝ անոր կը վստահի՞ս,
Ու վաստակդ անոր կը լքե՞ս:
- 12 Կը հաւատա՞ս թէ ան ցանած սերմիդ արդիւնքը պիտի էբերէ
Եւ կալիդ մէջ ժողվէ:
- 13 Զայլամին թելը ցնծութեամբ կը շարժի.
Արդեօք արագիլին թելերուն ու փետուրներուն կը նմանի՞:
- 14 Ան իր հաւկիթները գետինը կը լքէ
Ու զանոնք հողին վրայ կը տաքցնէ,
- 15 Մոռնալով թէ մէկուն ոտքը կրնայ ճգմել,
Կամ դաշտի գազանները կրնան կոխկռտել:
- 16 Ան դաժան է իր ձագերուն հետ՝ որպէս թէ իրը չըլլային.
Չի վախնար պարապ տեղը եղած իր յոգնութեան համար:
- 17 Արդարեւ Աստուած՝ զայն իմաստութենէ զրկած է՝,
Եւ խելքէն անոր բաժին տուած չէ.
- 18 ^Բ Բայց երբ կանգնի ու սուրայ՝,
Չիուն եւ անոր հեծեալին վրայ կը ծիծաղի:
- 19 Չիուն զօրութիւնը դո՞ւն տուիր.
Անոր վիզին՝ զբաշը դո՞ւն հագցուցիր.
- 20 Զայն մարախի պէս դո՞ւն կը ցատկեցնես:
Անոր վրնջելուն՝ փառաւոր ծայնը՝՝ ահարկու է.
- 21 Հովիտին մէջ գետինը փորելով՝ իր ոյժով կը բերկրի:
Սպառազէնը դիմաւորելու՝ կ'երթայ՝.
- 22 Երկիւղին վրայ կը ծիծաղի, բանէ՛ մը չի զարհուրիր,
Եւ սուրին առջեւ չի նահանջեր:
- 23 ^Ն Նետերը անոր վրայ կը ծսուլեն,

^Ե Կամ՝ Միեղջերուն

^Գ Եբբ.՝ ակօսին մէջ

^Ե Եբբ.՝ վերադարձնէ

^Ը Եբբ.՝ անոր մոռցնել տուած է իմաստութիւնը

^Բ Եբբ.՝ Բարձրերը բարձրացած ատենը

^Ժ Կամ՝ որոտումը

^Ի Եբբ.՝ փառաւորութիւնը

^Լ Եբբ.՝ դուրս կ'ելլէ

^Ն Եբբ.՝ Կապարճը

Նաեւ փայլուն նիզակն ու տէգը:

- 24 ⁴Կատաղութեամբ եւ մոլեգնութեամբ ⁶տարածութիւնները կը լափէ. Շեփորին ձայնը **լսելով՝** ⁸չի կրնար ինքզինք զսպել՝:
- 25 Երբ շեփորը հնչուի՝ կ'ըսէ. «Յառաջ□. շեփորը կ'անէ պատերազմին հոտը. Պետերուն որոտումն ու ⁷գոռումը **կը լսէ:**
- 26 Բազէն քու խելքո՞վդ կը սլանայ եւ թելերը դէպի հարաւ կը ⁶բանայ:
- 27 Արծիւը քու ⁵հրամանո՞վդ կը բարձրանայ Ու բոյնը բարձրերը **կը հաստատէ:**
- 28 Ան ժայռի վրայ, ժայռի յագագթին վրայ, եւ ⁶ապառաժներու մէջ կը բնակի ու կը գիշերէ:
- 29 Անկէ կը ²դիտէ իր որսը՝. Անոր աչքերը հեռուէն կը տեսնեն:
- 30 Անոր ձագերն ալ արիւն կը ծծեն, եւ ուր որ ⁷դիակներ ըլլան՝ ինք հոն է»:

40

Տէրը Յորի խօսելով՝ ըսաւ.

- 2 «Ամենակարողին հետ վիճողը **գի՞նք** պիտի ՝խրատէ. ²Աստուծոյ հետ վիճաբանողը՝ թող պատասխանէ»:
- 3 Այն ատեն Յոր Տէրոջ պատասխանելով՝ ըսաւ.
- 4 «Ահա՛ ես ⁹նուստ եմ. քեզի ի՞նչ պատասխանեմ.

⁸ **Կամ՝** հնչեն

⁴ **Եբր.**՝ Շարժելով

⁶ **Եբր.**՝ երկիրը

⁸ **Կամ՝** չի հաւատար

⁷ **Կամ՝** փողից գոչիւնը

⁶ **Եբր.**՝ տարածէ

⁵ **Եբր.**՝ բերանո՞վդ

¹ **Եբր.**՝ ակռայից

⁶ **Եբր.**՝ բերդերու

² **Եբր.**՝ հետազօտէ կերակուրը

⁷ **Եբր.**՝ սպաննուածներ

⁸ **Կամ՝** սորվեցնէ

⁹ **Կամ՝** Աստուած յանդիմանողը

Չեռքս բերանիս վրայ կը դնեմ:

- 5 Մէկ անգամ խօսեցայ, ա՛լ պիտի չպատասխանեմ.
Երկու անգամ ալ, բայց պիտի չշարունակեմ»:
- 6 Այն ատեն Տէրը մրրիկին մէջէն պատասխանելով Յորի՝ ըսաւ.
- 7 «Հիմա մէ՛ջքդ կապէ՛՛ զօրաւոր **մարդու** պէս.
Քեզի հարցնեմ, եւ բացատրէ՛ ինծի:
- 8 Իմ դատավճի՞ռս պիտի բեկանես.
Ջի՞ս պիտի դատապարտես՝ քեզ արդարացնելու համար:
- 9 Բազուկ ունի՞ս Աստուծոյ պէս.
Չայնովդ **կրնա՞ս** անոր պէս որոտալ:
- 10 Հիմա զարդարուէ՛ մեծափառութեամբ ու բարձրութեամբ,
Հագի՛ր պատիւ եւ փառաւորութիւն:
- 11 Տարածէ՛ բարկութեանդ ցասումը,
Նայէ՛ ամէն ամբարտաւանի ու նուաստացո՛ւր զայն.
- 12 Նայէ՛ ամէն ամբարտաւանի եւ ընկճէ՛ զայն,
Ամբարիշտները կոխկռտէ՛ իրենց տեղը:
- 13 Թաղէ՛ զանոնք միասին հողին մէջ,
Փաթթէ՛ անոնց երեսը պահուած **տեղի** մը մէջ:
- 14 Այն ատեն ես ալ քեզի կը խոստովանիմ
Թէ աջ ձեռքդ **կրնայ** քեզ ազատել:
- 15 Դիտէ՛՛ գետաձին, որ քեզի հետ Գստեղծեցի.
Ան արջառի պէս խոտ կ'ուտէ:
- 16 Ե՛Տե՛ս. անոր ոյժը իր մէջքին մէջ է,
Եւ կորովը՝ փորին Բ՛կաններուն մէջ:
- 17 Մայրիի պէս **ամուր** պոչը կը ծռէ.
Ազդրերը ջիղերով հիւսուած են:
- 18 Ոսկորները Բ՛պղինձէ խողովակներ՝ են,
Անդամները՝ երկաթէ ձողերու պէս:
- 19 Ան Աստուծոյ Դ՛գործերուն իսկիզբն է.
Զայն ՚ստեղծողը ՚իւր սուրը **կրնայ անոր** մօտեցնել՝:

^գ Եբբ.՝ թեթեւ

^դ Եբբ.՝ Ահա՛ այժմ

^ե Եբբ.՝ բեհեմովթը, **այսինքն՝** գետաձին, **կամ՝** փիղը

^զ Եբբ.՝ ըրի

^է Եբբ.՝ Ահա՛ այժմ

^ը **Կամ՝** պորտին

^թ **Կամ՝** պղինձի ամուր կտորներ

^ժ Եբբ.՝ ճամբաներուն

^ի **Կամ՝** առաջինն, **կամ՝** գլխաւորն

- 20 Արդարեւ լեռները անոր կեր կը բերեն,
Հոն՝ ուր բոլոր դաշտի գազանները կը զբօսնին:
- 21 Ան ստուերոտ ծառերուն տակ կը պառկի,
 եղէգներուն ու ճահիճներուն ծածկոյթին մէջ:
- 22 Ստուերոտ ծառերը իրենց շուքով կը ծածկեն գայն,
 Վտակներուն ուռիները զինք կը շրջապատեն:
- 23 Ծեթէ գետը խուժէ, ան իրար չ'անցնիր.
 Թէեւ Յորդանան մը անոր երախին մէջ խոյանայ, ան ապահով է:
- 24 Միթէ ան աչքերէն կը բռնուի՞.
 Կ'Ո՞վ կրնայ անոր քիթը ծակել որոգայթի մէջ՞»:

41

- «Վոկորդիլոսը կրնա՞ս քաշել կարթով,
 Կամ լարով՝ իր լեզուն անոր մէջ ^բմխրճելով:
- 2 Անոր քիթին կնիւն կրնա՞ս անցընել,
 Կամ ծնօտը ^գկարթով ծակել:
- 3 Միթէ ան շատ աղաչանքներ կ'ընէ՞ քեզի.
 Մեղմ ^{խօսքեր} կ'ըսէ՞ քեզի:
- 4 Ուխտ կը կնքէ՞ քեզի հետ.
 Զայն կրնա՞ս ^դմշտնջենաւոր ստրուկի պէս առնել:
- 5 Ճնճողկի հետ զբօսնելու պէս՝ անոր հետ կրնա՞ս զբօսնիլ.
 Կամ գայն կը կապե՞ս՝ քու պատանուհիներդ **զուարճացնելու** համար:
- 6 ^եԸնկերակիցները անոր միտով կրնա՞ն ^զկոչունք սարքել՞.
 Ան կը բաժնուի՞ ^էվաճառականներուն միջեւ:
- 7 Անոր մորթը կրնա՞ս սլաքներով լեցնել,
 Կամ անոր գլուխը՝ ձկնորսի տէգերով:

¹ Եբր.՝ շինողը

² Կամ՝ անոր սուրը իրեն կու տայ

³ Եբր.՝ Ահա՛

⁴ Կամ՝ իր քիթով որոգայթները կը ծակէ

⁵ Եբր.՝ Լեւիաթանը

⁶ Եբր.՝ ընկղմելով

⁷ Կամ՝ մոշենիով, այսինքն՝ փշոտ թուփով

⁸ Եբր.՝ յաւիտենական

⁹ Այսինքն՝ Ձկնորսները

¹⁰ Եբր.՝ առուծախ ընել

¹¹ Եբր.՝ քանանացի վաճառականներուն

- 8 Դի՛ր ձեռքդ անոր վրայ. պատերազմը պիտի յիշես,
Ու պիտի չշարունակես:
- 9 Ահա՛ անոր բռնուելուն ակնկալութիւնը՝ Երնդունայն է.
Անոր տեսքն իսկ մարդը չի՞ զգեսներ:
- 10 Չկայ խիզախ մէկը՝ որ համարձակի զայն Քարթնցնել.
Հապա ո՞վ կրնայ ինծի ներկայանալ:
- 11 Ո՞վ ժիւծի փոխ տուաւ՝, որ ես անոր հատուցանեմ.
Ամբողջ երկինքին տակ եղածը իմս է:
- 12 Ես պիտի ՚խօսիմ անոր անդամներուն, զօրութեան,
Նաեւ շնորհալի ՚կերտուածքին մասին:
- 13 Անոր հանդերձին երեսը ո՞վ կրնայ բանալ.
Անոր կրկնակ կգակին մէջ ո՞վ կրնայ մտնել.
- 14 Անոր երեսին դռները ո՞վ կրնայ բանալ.
Ահը անոր ակռաներուն շուրջն է:
- 15 Անոր ամուր վահանները իր յոխորտանքն են,
Գոցուած եւ պինդ կնքուած.
- 16 Մէկը միւսին ա՛յնչափ մօտ է՝
Որ իրենց մէջ հո՛վը չի կրնար մտնել.
- 17 Իրարու կցուած են,
Զիրար կը բռնեն ու բնաւ չեն զատուիր:
- 18 Անոր փռնգտալէն լոյս կը շողայ,
Եւ աչքերը արշալոյսին կոպերուն կը նմանին:
- 19 Անոր երախէն հրավառ ջահեր կ'ելլեն,
Ու կրակի կայծեր կը ցայտեն:
- 20 Ռունգերէն ծուխ կ'ելլէ՝
Եռացող սանէ կամ կաթսայէ ելած շոգիի պէս:
- 21 Անոր շունչը կրակի կայծեր կը բռնկեցնէ,
Եւ բերանէն բոց կ'ելլէ:
- 22 Անոր վիզին վրայ զօրութիւն կը ՚բնակի,
Ու երկիւղը իր առջեւ կը ծպարէ:
- 23 Անոր միսին ծալքերը իրարու փակած են.
Իր վրայ ձուլուած են, չեն երերար:
- 24 Անոր սիրտը քարի պէս կ'պինդ է,

² Եբբ.՝ սուտ

⁹ Կամ՝ գրգռել

⁴ Եբբ.՝ իմ առջեւ դրաւ

⁸ Եբբ.՝ չլռեմ

¹ Եբբ.՝ շարուածքին

¹⁰ Եբբ.՝ գիշերէ

⁵ Կամ՝ ցատկէ

⁴ Եբբ.՝ ձուլածոյ

Ջաղացքի ստորին ⁶քարին պէս ամուր:

25 Երբ բարձրանայ՝ զօրաւորները կը վախնան,
⁸Երկիւղէն կը փախչին՝:

26 Անոր վրայ ⁷յարձակողին սուրը չի ⁶մխրճուիր.
Նիզակը, սլաքն ու զրահը **անօգուտ են:**

27 Երկաթը յարդ կը համարէ,
Եւ պղինձը՝ փտած փայտ:

28 ⁵Նետը զայն չի փախցներ.
Պարսատիկի քարերը անոր դիմաց խոզանի կը վերածուին:

29 Մահակները խոզան կը սեպէ.
Տէգին ճօճուելուն վրայ կը ծիծաղի:

30 Սրածայր ⁶խեցատներ կան անոր տակ.
Ցաքան կը տարածէ ²սիկին վրայ:

31 Խորխորատը կաթսայի մը պէս կ'եռացնէ,
Ծովը օծանելիքի **սանի** նման կ'ընէ:

32 Իր ետեւէն շաւիղը կը լուսաւորէ,
Անդունդը՝՝ճերմակ մազերու կը նմանի՝:

33 Էրկրի վրայ անոր նմանը չկայ,
Որ **այդպէս** անվախ ⁴ստեղծուած ըլլայ:

34 Բոլոր խրոխտներուն **արհամարհանքով** կը նայի.
Բոլոր ²վայրենի գազաններուն՝ թագաւորն է»:

42

⁶ Եբբ.՝ կտորին

⁸ Եբբ.՝ Փլուզումէն կը վրիպին

⁷ Եբբ.՝ հասնողին

⁶ Եբբ.՝ հաստատուիր

⁵ Եբբ.՝ Աղեղին որդին

¹ Եբբ.՝ Ցաքանող

⁶ Այսինքն՝ թրծուած կաւի կտորներ

² Այսինքն՝ յատակի տիղմին

⁷ Եբբ.՝ ճերմակ մազ կը սեպուի

⁴ Եբբ.՝ Հողի

⁴ Եբբ.՝ շինուած

² Եբբ.՝ հպարտութեան որդիներուն

ՅՈՐԻ ԳԻՐԸԸ

Այն ատեն Յոբ Տէրոջ պատասխանելով՝ ըսաւ.

- 2** « Գիտեմ թէ ամէն բանի կարող ես,
եւ թէ ո՛չ մէկ մտադրութիւն կրնայ քեզի արգիլուիլ:
3 Ո՞վ է ասիկա՝ որ տգիտութեամբ ^ածրագիրները թաքուն կը պահէ:
Արդարեւ ես խօսեցայ՝ առանց հասկնալու՝
^բԻնծի համար սքանչելիքներու մասին, որոնց գիտակից չէի:
4 Կ'աղերսեմ, մտի՛կ ըրէ, որպէսզի խօսիմ.
Քեզի պիտի հարցնեմ, որ դո՛ւն բացատրես ինծի:
5 Ես քու համբաւդ ականջով լսեր էի,
Բայց հիմա աչքս կը տեսնէ քեզ:
6 Ուրեմն **իմ անձս** կ'անարգեմ,
Հողի ու մոխիրի վրայ կը գղջամ»:

7 Տէրը այս խօսքերը Յոբի ըսելէ ետք, Տէրը Թեմանացի Եղիփազի ըսաւ. «Իմ բարկութիւնս բորբոքեցաւ քեզի դէմ ու երկու ընկերներուդ դէմ, որովհետեւ իմ մասիս շիտակ չխօսեցաք՝ իմ ծառայիս՝ Յոբի պէս: **8** Ուստի հիմա ձեզի եօթը զուարակ ու եօթը խոյ առէք, եւ ծառայիս՝ Յոբի երթալով՝ ձեզի համար ողջակէ՛զ մատուցանեցէք. իմ Յոբ ծառաս ձեզի համար թող աղօթէ, որպէսզի ես **ալ** անոր ^գաղօթքը ընդունելով՝ **ձեր** անգգամութեան **համեմատ** չվարուիմ ձեզի հետ. արդարեւ իմ առջեւ ծառայիս՝ Յոբի պէս շիտակ չխօսեցաք»:

9 Այն ատեն Թեմանացի Եղիփազ, Սոքեցի Բաղդատ **ու** Նաամացի Սոփար գացին եւ գործադրեցին ինչ որ Տէրը իրենց ըսաւ. Տէրն ալ Յոբի ^դաղօթքը ընդունեց՝:

10 Տէրը ^եվերականգնեցուց Յոբը՝ մինչ իր բարեկամներուն համար կ'աղօթէր. նաեւ Տէրը Յոբի տուաւ իր ^զնախկին ունեցածին՝ կրկնապատիկը: **11** Իր բոլոր եղբայրներն ու բոլոր քոյրերը, նաեւ նախապէս բոլոր զինք ճանչցողները իրեն եկան եւ իր տան մէջ իրեն հետ հաց կերան. իրեն ցաւակցեցան ու զինք մխիթարեցին Տէրոջ ^ըիրեն ղրկած՝ բոլոր ձախորդութիւններուն համար: Նաեւ իւրաքանչիւրը կտոր մը ^թարծաթ ու ոսկի օղ մը ^րնուիրեց իրեն: **12** Տէրը Յոբի վերջին **տարիները** առաջիններէն աւելի օրհնեց. արդարեւ տասնչորս հազար ոչխար, վեց հազար ուղտ, հազար զոյգ եզ ու հազար մատակ էջ ունեցաւ: **13** Նաեւ անոր եօթը որդի ու երեք աղջիկ ծնան. **14** առաջին աղջիկին անունը

^ա Կամ՝ խորհուրդը

^բ Եբր.՝ Ինձմէ

^գ Եբր.՝ երեսը բարձրացնելով

^դ Եբր.՝ երեսը բարձրացուց

^ե Եբր.՝ գերութենէն վերադարձուց

^զ Կամ՝ ամբողջ ստացուածքին

^ը Եբր.՝ իր վրայ բերած

^ր Կամ՝ ոսկի

^թ Եբր.՝ տուաւ

ՅՈՐԻ ԳԻՐԶԸ

Վճմիմա կոչեց, երկրորդին անունը՝ Կասիա, ու երրորդին անունը՝ Իկերեն-Հապուք: **15** Ամբողջ երկրին մէջ Յոբի աղջիկներուն պէս գեղեցիկ կիներ չէին գտնուեր. իրենց հայրը անոնց ժառանգութիւն տուաւ իրենց եղբայրներուն՝^Դհետ:

16 Ատկէ ետք՝ Յոբ հարիւր քառասուն տարի ապրեցաւ, եւ տեսաւ իր որդիներն ու իր որդիներուն որդիները, **մինչեւ** չորրորդ սերունդը: **17** Յետոյ Յոբ մեռաւ, ծերացած եւ **իր** օրերէն կշտացած:

^Ժ Այսինքն՝ ցերեկ

^Ի Այսինքն՝ ծարոյրի եղջիւր

^Լ Երբ.՝ մէջ